



ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Μαζικές απολύσεις από Virgin Atlantic

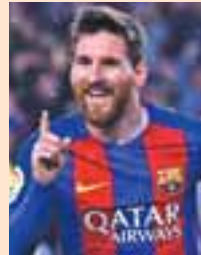
Την ώρα που οι αρμόδιες δικαστικές αρχές στη Βρετανία ενέκριναν το σχέδιο του 1,2 δισ. στερλινών για την ανασυγκρότηση της αεροπορικής εταιρείας Virgin Atlantic, η τελευταία ετοιμάζεται να προχωρήσει σε επιπλέον περικοπές 1.150 θέσεων εργασίας. Κι αυτό γιατί, όπως υποστηρίζει, η ζήτηση ανακάμπει πολύ πιο αργά από το προσδοκώμενο. **Σελ. 10**



ΕΛΛΑΔΑ

Ρευστότητα 10 δισ. στην αγορά

Αλλα 10 δισ. ευρώ θα πέσουν στην ελληνική αγορά από το κράτος έως το τέλος του χρόνου, υπολόγισε ο υπ. Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, συμπληρώνοντας ότι «αν χρειαστεί, είμαστε έτοιμοι να προσθέσουμε». Ήδη το δημοσιονομικό κόστος του κορωνοϊού έχει φτάσει τα 15 δισ. ευρώ, με την αρχική εκτίμηση να προσεγγίζει τελικά τα 24 δισ. ευρώ. **Σελ. 14**



ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Το παρασκήνιο του σίριαλ Μέσι

Το σίριαλ «Μέσι» έλαβε τέλος και ο Αργεντίνος άσος θα παραμείνει, τουλάχιστον για μία σεζόν ακόμη, στην Μπαρτσελόνα. Η Ιστορία όμως κατέγραψε την πρόθεση του δεκαριού των «μπλαουγκράν» να αναζητήσει άλλο σταθμό στην καριέρα του. Ήταν διαπραγματευτικό τρικ παραμονής ώστε να πιέσει τη διοίκηση να δεχθεί τους όρους ή υπάρχει κάτι βαθύτερο; **Σελ. 22**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ



Πρώτα πέναλτι για τα ακίνητα τραπεζών

Όταν μένουν απούλητα πέραν του χρονικού διαστήματος που ορίστηκε, τότε συμπεριφέρονται ως ΜΕΔ

Η μέθοδος της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα περιουσία που χρησιμοποιήθηκε από όλες τις τράπεζες της Κύπρου, προκειμένου να μειώσουν τα ΜΕΔ τους από το υψηλό των 28 δισ. ευρώ, φαίνεται να

γυρνάει «μπούμερανγκ». Το ανώτατο χρονικό διάστημα που μπορούν να έχουν στην κατοχή τους τα ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω αυτών της πρακτικής είναι τα τρία χρόνια, ενώ στην περίπτωση που

δεν καταφέρουν οι τράπεζες να πωλήσουν την περιουσία που απέκτησαν, αποστέλλουν επιστολή προς την Κεντρική Τράπεζα και λαμβάνουν παράταση που δεν μπορεί να είναι πάνω από 1-2 χρόνια. Όσο περνά

ο χρόνος και τα ακίνητα μένουν στο ράφι, τότε στα βιβλία της τράπεζας αρχίζουν να συμπεριφέρονται ως μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Επί της ουσίας, οι ετίπτες αναφέρουν πως αν η τράπεζα ήταν να πωλήσει

τα εν λόγω ακίνητα για τα οποία έχουν μείνει πάνω από τρία χρόνια στη δικαιοδοσία της, θα το είχε πράξει. Άρα, υπάρχει δυστοκία για να πωληθεί και άρα πρέπει να μπει ένα «πέναλτι» γι' αυτά. **Σελ. 4**

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Η πανδημία αφάνισε τον τζίρο καταστημάτων

Βαρύ ήταν το κτύπημα της πανδημίας στο λιανικό εμπόριο. Με εξαίρεση τις υπεραγορές, τα άλλα καταστήματα, κυρίως ένδυσης και υποδήσης, αλλά και τα τουριστικά, δέχθηκαν καίριο πλήγμα. Σε απόγνωση βρίσκονται οι καταστημάτρχες καθώς είδαν τον τζίρο τους να μειώνεται φέτος πέραν του 80%, ενώ εκφοράζουν έντονες ανησυχίες και για το 2021. Μειωμένη και η επισκεψιμότητα στα Mall. **Σελ. 4**

Αναβαθμίζεται διεθνώς το γουάν



Οι αυξημένες ξένες επενδύσεις στην κινεζική αγορά και η σταδιακή απελευθέρωση τους από το Πεκίνο οδηγούν στην αναβάθμιση του γουάν ως διεθνούς νομίσματος, με προοπτική αγάδειξής του σε τρίτο αποθεματικό νόμισμα στον κόσμο. Η Morgan Stanley εκτιμά πως έως το 2030 το γουάν θα αντιπροσωπεύει το 5% -10% των παγκόσμιων συναλλαγμάτων διαθεσίμων. **Σελ. 9**

Κρουαζιερόπλοια γίνονται παλιοσιδέρα



Η πανδημία που καθήλωσε αγκυροβολημένα τα κρουαζιερόπλοια στις ακτές του κόσμου, από τις ΗΠΑ μέχρι την Ινδονησία, απειλεί την επιβίωση του κλάδου. Πολλές εταιρείες πωλούν παλιά και φθαρμένα κρουαζιερόπλοια για παλιοσιδέρα και άλλες που έχουν σκάφη με προσδόκιμο ζωής περίπου τα 40 χρόνια, τα χρησιμοποιούν ως ενέχυρο για την άντληση κεφαλαίων. **Σελ. 11**

Κραδασμοί από την πτώση του δολαρίου

Κατά τη διάρκεια της θητείας του Ντόναλντ Τραμπ, το νόμισμα των ΗΠΑ έχει παρουσιάσει διακυμάνσεις, ενίοτε ανάλογες του αιφνιδιασμού που έχουν κατά καιρούς προκαλέσει οι δηλώσεις του απρόβλεπτου προέδρου. Τους τελευταίους μήνες, όμως, το δολάριο έχει υποχωρήσει σημαντικά έναντι του καλαθοϋ των ισχυρότερων και σημαντικότερων διεθνών νομισμάτων. Και η πτώση του όχι μόνον προκαλεί κραδασμούς παντού, αλλά εμπνέει προβληματισμό και δημιουργεί ερωτήματα. Πρόκειται για πτώση 10% έναντι του ευρώ. **Σελ. 8**

Μικρότερη ύφεση βλέπει το Βερολίνο

Συγκριτικά ευοίωνη μπορεί να θεωρηθεί η ανακοίνωση του Βερολίνου σχετικά με την ύφεση που αναμένεται να σημειώσει φέτος η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης, έχοντας δεχθεί το πλήγμα της πανδημίας. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της γερμανικής κυβέρνησης, η ύφεση θα είναι μικρότερη αλλά και η ανάκαμψη ασθενέστερη. Ειδικότερα, το Βερολίνο εκτιμά τώρα πως συνολικά το τρέχον έτος η γερμανική οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 5,8%. **Σελ. 11**

Εγκαταλείπουν μαζικά τη Νέα Υόρκη



Συνεχίζεται το φαινόμενο της εξόδου από την πόλη της Νέας Υόρκης, καθώς η ζήτηση για σίτιση σε προάστια της μεγαλόπολης, όπως οι κομητείες του Γουέστσεστερ και του Λονγκ Άιλαντ, αλλά και στο γειτονικό Νιου Τζέρσεϊ, έχει αυξηθεί σημαντικά, την ίδια στιγμή που πολλές εταιρείες συνεχίζουν να υιοθετούν πρακτικές εξ αποστάσεως εργασίας. Δεκάδες αγοραστές εκφράζουν ανησυχίες για τους υγειονομικούς κινδύνους που καραδοκούν στην ασφυκτικά κατοικημένη πόλη. **Σελ. 10**

Τελεσίγραφο για κόκκινους δανειολήπτες στην Ελλάδα

Στην επικαιροποίηση των στοιχείων τους θα πρέπει να προχωρήσουν εντός συγκεκριμένων προθεσμιών όσοι δανειολήπτες έχουν κάνει αίτηση υπαγωγής στον νόμο Κατσέλη, αλλιώς χάνουν την προστασία

πρώτης κατοικίας. Η επικαιροποίηση των στοιχείων θα πρέπει να γίνει ηλεκτρονικά μέσω ειδικής πλατφόρμας από την 1η Οκτωβρίου 2020 έως και την 31η Μαρτίου 2021 το αργότερο. Με την επικαιροποίηση

των στοιχείων του, ο οφειλέτης αποδέχεται και την άρση του φορολογικού και τραπεζικού απορρήτου του, προκειμένου να εξακριβωθεί και η ακρίβεια των στοιχείων του. **Σελ. 14**

Οι εκπομπές επαναρχίζουν τον Οκτώβριο

Δεν δίδεται νέα αναστολή

Οι τράπεζες είναι αποφασισμένες να μη δώσουν νέα παράταση στην αναστολή των εκπομπών. Όπως όλα δείχνουν οι εκπομπές θα επαναρχίσουν στις 21 Οκτωβρίου. Οι περιπτώσεις για τις οποίες θα ενεργοποιηθούν διαδικασίες δεν αφορούν δανειολήπτες που έχουν πληγεί οικονομικά από την πανδημία. **Σελ. 5**

Αγώνας δρόμου για το άνοιγμα των σχολείων

Οι ανησυχίες και τα προβλήματα

Αγώνα δρόμου κάνουν οι αρμόδιοι φορείς προκειμένου να ολοκληρωθούν μέχρι την Πέμπτη οι εργασίες στα σχολεία, ώστε την Παρασκευή οι μαθητές να προσέλθουν χωρίς προβλήματα για να παραλάβουν τα βιβλία τους και στις 14 του μήνα να μπουν στην αίθουσα. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμα ανοικτά ζητήματα. **Σελ. 7**



ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

Μήνυμα διαμεσολάβησης έστειλε ο Λαβρόφ

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Εμπροσθοβαρή μέτρα

Η γαλλική κυβέρνηση παρουσίασε την προηγούμενη εβδομάδα το σχέδιο ανάκαμψής της, σε πλήρη συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές υποδείξεις. Σύμφωνα, με τις εν λόγω υποδείξεις, η κάθε χώρα-μέλος θα πρέπει να καταρτίσει το δικό της σχέδιο ανάκαμψης για την υποστήριξη και αποτελεσματικότερη λειτουργία του ευρωπαϊκού ταμείου ανάκαμψης, το οποίο αναμένεται να λειτουργήσει το 2021. Το γαλλικό σχέδιο έχει διάρκεια δυο χρόνων και περιλαμβάνει συνολικές δαπάνες ύψους €100 δισ. προκειμένου να ανατραπούν οι συνθήκες που προκαλούν την ύφεση στη μετά lockdown εποχή. Σύμφωνα με τον Γάλλο πρωθυπουργό, το σχέδιο είναι το μεγαλύτερο στην Ευρώπη ως ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ το ποσό που δαπανάται είναι σύμφωνα με τους υπο-

λογισμούς, εκείνο που θα απαιτηθεί για να επιστρέψει η χώρα στα προ-κορωνοϊού επίπεδα. Η στρατηγική της περαιτέρω τόνωσης της οικονομίας - προήχθησε πακέτο ύψους €470 δισ. περιλαμβανομένων εγγυήσεων - αποτελεί σύμφωνα με τον κ. Castex τη μοναδική επιλογή προκειμένου να αποφευχθεί μια μακροχρόνια και μόνιμη ζημιά στα θεμέλια της οικονομίας της χώρας. Η συνειδητή επιλογή της υποβάθμισης των δημόσιων οικονομικών υπέρ της ευημερίας των πολιτών, συνέχισε, είναι μια ξεκάθαρη θέση ενάντια στη λιτότητα, η οποία αρχικά προκαλεί ανεργία, στη συνέχεια μιζέρια και τελικά κοινωνική εξαθλίωση. Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, προς υποστήριξη τέτοιων επιλογών, έχει εγκαταλείψει προσωρινά τους αυστηρούς δημοσιονομικούς κα-

νόνες που για χρόνια επέβαλε στα κράτη-μέλη. Το γαλλικό σχέδιο περιλαμβάνει τρεις ισοβαρείς πυλώνες που αφορούν στην ενίσχυση της οικονομίας, δημιουργώντας μια πιο περιβαλλοντικά «υπεύθυνη» οικονομία, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στην προώθηση της αλληλεγγύης και των νέων δεξιοτήτων. Οι συγκεκριμένες προτάσεις θα κατατεθούν ενόπion της Κομισιόν εντός φθινοπώρου, με στόχο να αξιολογηθούν και να εγκριθούν στο πρώτο τρίμηνο του 2021, επιτρέποντας την εκταμίευση των πρώτων επιδοτήσεων ενόψει του προσεχούς καλοκαιριού. Λόγω της συγκεκριμένης διαδικασίας που θα απαιτηθεί για το ευρωπαϊκό ταμείο ανάκαμψης, η Γαλλία επιλέγει να ενεργήσει άμεσα εφαρμόζοντας το δικό της σχέδιο και χρηματοδοτώντας το με

ιδίους πόρους. Στον κατάλληλο χρόνο θα δοθεί η δυνατότητα να αντληθεί μέρος αυτών των χρημάτων από τους πόρους του ευρωπαϊκού ταμείου ανάκαμψης όταν λειτουργήσει.

Στην οικολογία οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν στην ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων και στη μείωση των εκπομπών καυσαερίων στις μεταφορές. Σημαντικό παράμετρο του σχεδίου αποτελεί και η ενίσχυση της εξαγωγικής δραστηριότητας δημιουργώντας ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στους παραγωγούς μέσω της μείωσης των σχετικών φόρων.

Το πιο πάνω βέλτιστο παράδειγμα αντίδρασης στην κρίση που συνεχίζεται, καλούνται να εφαρμόσουν και άλλα κράτη μέλη προκειμένου να θωρακιστεί η ευρωπαϊκή οικονομία. Ήδη κάμποσες χώρες ετοιμάζουν τα δικά τους σχέδια

ανάκαμψης, ενώ αρκετές από τις πρόνοιες που περιλαμβάνονται σε αυτά έχουν ήδη δει το φως της δημοσιότητας. Κοινοτικό παράδειγμα αποτελεί η Ελλάδα, με την εμπλοκή του Κύπριου νομπελίστα Χριστόφορου Πισσαριδου. Στην Κύπρο, ο υπουργός Οικονομικών στην τελευταία παρέμβασή του αναφέρθηκε σωστά στην ανάγκη απορρόφησης των διαθέσιμων κονδυλίων του ευρωπαϊκού ταμείου ανάκαμψης και αναγνώρισε τη μεγάλη προσπάθεια που θα απαιτηθεί για να συμβεί αυτό. Δεν είπε κάτι, όμως, σε σχέση με τυχόν εμπροσθοβαρή μέτρα για την οικονομία, κατά το γαλλικό πρότυπο, έτσι ώστε να μην χρειαστεί να περιμένουμε την έναρξη διάθεσης των πόρων του ευρωπαϊκού ταμείου ανάκαμψης, το οποίο αναμένεται να συμβεί σε περίπου 12 μήνες από σήμερα.

ΕΝΟΙΚΙΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Από μικρός έκανες μεγάλα σχέδια

Καιρός να γίνουν πραγματικότητα!

www.hellenicbank.com/car



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Έχεις τη δύναμη.



ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Ο κλιματισμός στα σχολεία και ο εγκλιματισμός στα στενά μυαλά

Ας ξεκινήσουμε από δύο απλά δεδομένα: πρώτον, ότι βρισκόμαστε στο έτος 2020 και δεύτερον, ότι είμαστε στην Κύπρο.

Από το δεύτερο δεδομένο εξυπακούεται πως έχουμε τέτοιες κλιματολογικές συνθήκες που καθιστούν την χρήση κλιματιστικών ως αναγκαία προϋπόθεση για να έχουμε ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης σχεδόν τέσσερις με πέντε μήνες του χρόνου. Το πρώτο δεδομένο μας κάνει να διερωτόμαστε πώς είναι δυνατόν κάποιοι που έχουν τη δύναμη του «αποφασίζω και εκτελώ» να εξακολουθούν να σφυρίζουν αδιάφορα σε ό,τι αφορά τις συνθήκες διαβίωσης σε χώρους όπως τα σχολεία. Τις τελευταίες μέρες το θέμα επανέρχεται στην επικαιρότητα και είμαστε η Ισλανδία και ξαφνικά ο καιρός μας ανέβασε την θερμοκρασία από τους 5 Κελσίου στους 45 Κελσίου και δεν μπορούμε να το διαχειριστούμε. Το τραγικό για εμάς είναι ότι αν η Ισλανδία είχε ένα τέτοιο – έστω πρόσκαιρο – πρόβλημα, θα έβρισκε και μια – έστω πρόσκαιρη – λύση. Εμείς, από τον καιρό που θυμόμαστε έχουμε ένα επαναλαμβανόμενο πρόβλημα και από επιλογή δεν κάνουμε απολύτως τίποτε. Αντί να βρεθούν λύσεις, προβάλλονται τα εμπόδια. Είναι αυτό που μας χαρακτηρίζει σαν κοινωνία ευρύτερα: αντί να συζητάμε εναλλακτικές λύσεις σε κάθε πρόβλημα, προβάλλουμε εναλλακτικά προβλήματα σε κάθε λύση.

Ας πούμε ότι κατανοώ πως πριν από 40 χρόνια το κλιματιστικό μπορεί να μην ήταν καν επιλογή, πως πριν από 30 χρόνια ήταν μια πολυτέλεια και πως πριν 20 χρόνια μια ακριβή επιλογή. Να δεχτώ επίσης πως επειδή τότε το κλιματιστικό δεν ήταν για τον ένα ή τον άλλο λόγο επιλογή στο τραπέζι, τα όποια κτήρια δεν είχαν τις αναγκαίες πρόνοιες, όπως ηλεκτρικά φορτία, χώρους τοποθέτησης κλιματιστικών και αποχετεύσεις. Μπορεί κάποιος να μας εξηγήσει τότε γιατί δεν αξιοποιήθηκαν άλλες λύσεις;

Οι Άγγλοι, για παράδειγμα, με τις τόσες αποικίες τους σε ζεστά κλίματα, σχεδίαζαν και έκτιζαν τα αποικιοκρατικά τους κτήρια λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις καιρικές συνθήκες και τον προσανατολισμό των κτηρίων, έτσι ώστε με απλούς νόμους της φυσικής αυτά να αυτοκλιματίζονται παρέχοντας έτσι πιο ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης στους ενοίκους. Εκτός από τον σωστό προσανατολισμό, τα κτήρια ήταν ψηλοτάβανα και είχαν μικρά ανοίγματα με πλέγμα στα πιο ψηλά σημεία της τοικοποιίας προς την οροφή, που σε συνδυασμό με την στρατηγική τοποθέτηση των παραθύρων, ο χώρος κλιματιζόταν αυτoαυτα βασιζόμενος στην απλή θεωρία πως ο ζεστός αέρας ανυψώνεται και ο κρύος τον αναπληρώνει από χαμηλά.

Άλλοι παλαιότεροι πολιτισμοί έκτιζαν κτήρια αξιοποιώντας σωρεία μηχανικών ή άλλων επινοήσεων για να διατηρούν πιο σωστό για τον άνθρωπο κλίμα εντός του κτηρίου. Αν ψάξει κάποιος να δει τις διάφορες προσεγγίσεις θα βρει ολόκληρους τόμους από βιβλία. Εμείς εδώ στην Κύπρο έχουμε τέτοια κτήρια από την τότε εποχή. Παραδείγματα είναι τα (παλιά) κτήρια του

Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας και του Ανωτάτου, η Αγγλική Σχολή Λευκωσίας, το Λύκειο της Ακρόπολης, η Αρχαιολογική, το Υπουργείο Εσωτερικών και άλλα πολλά. Με τις επεμβάσεις που κάναμε, ακρηστεύσαμε αυτή τους την ιδιότητα. Γιατί όμως τα δικά μας εκπαιδευτήρια που χρονολογούνται από μετά την δεκαετία του 1970 δεν τα σχεδιάζαμε με ορθολογικό τρόπο που να υποβοηθείται ο αυτοκλιματισμός τους; Τι το ψάχνεις θα μου πείτε. Ωραία, να δεχτώ πως δεν τα κτιζαμε όπως έπρεπε επειδή είχαμε την εισβολή, έπρεπε να αποκτήσουμε σχολεία και λοιπά και λοιπά, παρόλο που δεν αποτελούν εύλογη αιτία, επειδή η σωστή προσέγγιση δεν ήταν ούτε πιο ακριβή ούτε πιο χρονοβόρα. Μισολά χρειαζόταν. Γιατί δεν βάζαμε ανεμιστήρες στα ταβάνια των τάξεων; Η δικαιολογία των τότε συμβούλων του κράτους θα με «αποστόμωναν» λέγοντας μου πως «αποσπούσαν την προσοχή των παιδιών»...

Καλά ρε μάγκες, ψάξτε στον αντιποδο τι συμβαίνει στα παιδιά; Ποιο αποσπάει περισσότερο την προσοχή; Ο ανεμιστήρας που γυρίζει ή τα σαραντάρια μέσα στην τάξη και ο ιδρώτας που τρέχει συνέχει;

Τα τελευταία χρόνια ανεγείρονται καινούργιες κτηριακές εγκαταστάσεις σχολείων. Ξέρετε πως ακόμη και σήμερα υπάρχει άρνηση των τεχνικών συμβούλων του κράτους να εγκρίνουν την τοποθέτηση έστω προνοιών για κλιματιστικά; Δηλαδή, καλά εσείς είστε ξεροκέφαλοι και αρνείστε να βάλετε κλιματιστικά. Ποια η αμματοπόνεση σας πραγματικά να εγκαταστήσετε έστω πρόνοιες έτσι ώστε μελλοντικά κάποιοι να μπερδέσουν να εγκαταστήσουν κλιματιστικά απρόσκοπτα και χωρίς τροποποιήσεις και χωρίς να επεμβαίνουν αισθητικά στα κτήρια;

Το όλο θέμα θα πρέπει να τύχει αναθεωρημένης προσέγγισης. Πρέπει να γίνει χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων και να τοποθετηθούν κλιματιστικά παντού. Πρέπει να γίνουν εξωτερικές επεμβάσεις σε όλα τα κτήρια, έτσι ώστε με απλά σκίαστρα σε κάποια απόσταση από τις προσόψεις των τάξεων να φιλτράρουν την ακτινοβολία για μείωση της υπερθέρμανσης του εσωτερικού των κτηρίων.

Δεν χρειάζεται να κάνουμε μελέτες γ' αυτό που θα πω υπάρχουν χιλιάδες μελέτες που έκαναν άλλοι. Είναι αποδεδειγμένο πως ο κάθε μαθητής λειτουργεί πιο σωστά άμα βρίσκεται σε συνθήκες σωστού κλιματισμού. Η συγκέντρωση του στη διδασκαλία είναι κατά παρασάγγας μεγαλύτερη παρά όταν το σώμα του προσπαθεί απεγνωσμένα να ρυθμίσει το αποσυντονισμένο επίπεδο διαβίωσης του. Και ό,τι αφορά τους μαθητές, αφορά και τους καθηγητές. Οι στατιστικές είναι εκεί να τις δουν αυτοί που παίρνουν αποφάσεις. Άρα μήπως τελικά υπάρχουν και πιο βαθιά αίτια γιατί οι μαθητές μας – πλην κάποιων λαμπρών εξαιρέσεων – πατώνουν σε εξετάσεις;

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.



Νίκaros, εγώ νιώθω Κύπριος, έστω κι αν δεν έχω κυπριακό διαβατήριο.

Πολύ καλύτερα απ' ό,τι αναμενόταν εξέλιχθηκε η επίσκεψη του Σεργκέι Λαβρόφ στη Λευκωσία. Ο υψηλός προσκεκλημένος έφυγε και άφησε πίσω του, όπως συνέβη με κάθε επίσκεψή του στην Κύπρο, μια θετική αύρα αλλά και ουσιαστικές δηλώσεις στάθρης. Μεταξύ αυτών την αντίθεση της Ρωσίας στα παιχνίδια που παίζουν οι Τούρκοι στην Αμμόχωστο, υποδεικνύοντας ξεκάθαρα πως το μέλλον της πόλης θα πρέπει να ρυθμιστεί όπως ορίζουν τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Έκανε όμως και μια άλλη, πιο τρανταχτή δήλωση που αφορούσε τις εγγυήσεις, λέγοντας πως η Ρωσία επιμένει πως οι εγγυήσεις στη νέα ΔΔΟ δεν θέλει να είναι από τρίτους, αλλά από το ίδιο το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Απ' όσα μαθαίνω από πηγή μου στο ΥΠΕΞ υπήρξε και μια μη αναμενόμενη έκπληξη από την όλη επίσκεψη. Ποια; η μη αναφορά του Σεργκέι στον... αμερικανικό μπαμπούλα. Δηλαδή όλα αυτά που όλοι φοβότουσαν δεν αναφέρθηκαν καθόλου στις συνομιλίες των δύο ΥΠΕΞ. Λέτε οι Ρώσοι να μη γνωρίζουν για το νομοσχέδιο που ε-

δώ έχει αναχθεί σε φόβητρο; Μήπως το γνωρίζουν αλλά δεν το θεωρούν ούτε απειλή, ούτε καν πρόβλημα στις σχέσεις τους με την Κύπρο; Γιατί δεν πιστεύω να πιστεύει κανείς ότι ο Σεργκέι από ευγένεια, επειδή τον τιμήσαμε με τον μεγαλόσταυρο, αρνήθηκε να τοποθετηθεί στο μεγαλύτερο, υποτίθεται, ακαθόρι των ρωσοκυπριακών σχέσεων...

Όπως και να έχουν τα πράγματα άλλη μια μεγάλη επιτυχία καταγράφεται στο ενεργητικό του Χριστοδουλίδου. Κάποιοι θα αρχίσουν πάλι να παίζουν darts με στόχο τη φωτογραφία του... Πολύ καλή επικοινωνία είχε και ο Νίκaros χθες με τον Σεργκέι. «Ακούγοντας κάποιος τις κουβέντες που ανταλλάξαν θα έλεγε πως ήταν παλιόφιλοι», όπως μου ανέφερε αυτόπτης μάρτυρας. Το ίδιο μου είπε πως η χημεία μεταξύ τους χρονολογείται από το πρώτο κιόλας επίσημο ταξίδι του Νίκaros στη Μόσχα.

«Άτακτα φυγή!». Με αυτές τις δύο λέξεις μου απάντησε πηγή μου που γνωρίζει πολλά, όταν τη ρώτησα πώς ερμηνεύει την

απόφαση του Οδυσσέα-Τσακ Νόρις να μην προσφύγει τελικά στο Ανώτατο. Ύστερα από τέτοιο τηλεσίγγραφο, τόση αποφασιστικότητα και ένταση προς τον γενικό εισαγγελέα με διορία που ξεπεράστηκε προ πολλού, ο Οδυσσέας-Τσακ Νόρις... επόκατσε. Όπως ανακοίνωσε, μέσω του εκπροσώπου του, δεν βλέπει πια τον λόγο να προσφύγει στο Ανώτατο. Θα ασχοληθεί τώρα με τους πέντε φακέλους που έχει και θα περιμένει εν καιρώ τους άλλους δεκαπέντε. Εν ολίγοις, κάλλιο πέντε και στο χέρι παρά στο Ανώτατο και... καρτέρι. Γιατί νιώθω όμως ότι το πιεστικό «εδώ και τώρα» κάπου έχει ξεφουσκώσει; Είναι παράλογο να διερωτηθώ: αφού ο Οδυσσέας-Τσακ Νόρις μπορεί να περιμένει για τους 15, γιατί να μην περιμένει για όλους τους φακέλους, να κάνει σωστή δουλειά, περιποιημένη; Γιατί άρχισε παράλληλη έρευνα με την ερευνητική επιτροπή που διόρισε ο γενικός εισαγγελέας;

Η πηγή μου μου μετέφερε και άλλες σημαντικές πληροφορίες για τις εξελίξεις του θέματος εντός της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Ο Οδυσσέας-Τσακ Νόρις με δική του

πρωτοβουλία μίλησε ύστερα από καιρό με τον Κυριάκου, τον βοηθό γενικού ελεγκτή, ο οποίος έχει διοριστεί στην ερευνητική επιτροπή από τον γενικό εισαγγελέα. Όχι ότι γίνεται φιλάρκα, ο Τσακ ήθελε να του ανακοινώσει ότι δεν θα έχει πια την ευκαιρία να παρακολουθεί την έρευνα για τους πέντε φακέλους, αφού συμμετέχει σε άλλη επιτροπή για ανάλογη έρευνα. «Στην ουσία τον παρόπλισε κανονικά για το τρίμηνο που θα διαρκέσει η έρευνα της επιτροπής», μου είπε.

Πάντως, πολλοί αναμένουν με αγωνία τα πορίσματα. Και αυτά της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και αυτά της Ερευνητικής Επιτροπής. Η σύγκριση θα είναι αναπόφευκτη, το ίδιο και τα σκόλια...

ΚΟΝΙΖ: Ποιος πολιτικός αρχηγός έκανε σαν παιδάκι χθες στη Ρωσική Πρεσβεία από τη χαρά του; Ήταν καλεσμένος όπως και όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί για τη συνάντηση με τον Σεργκέι Λαβρόφ και φαίνεται ότι του άρεσε πολύ η όλη ιστορία. Ίσως επειδή δεν λαμβάνει συχνά προσκλήσεις από τη ρωσική πρεσβεία;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

«Αερολογίες» στο Εγκώμιο Πολιτιστικό Κέντρο

Το έργο «Αερολογίες», που παρουσιάζει το Αμφίδρομο Χοροθέατρο της Έλενας Χριστοδουλίδου υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Τερψιχόρη για τη στήριξη του Σύγχρονου Χορού στην Κύπρο και συμμετέχουν επτά χορευτές, με τον Erdogan Kavaz ως δραματουργικό σύμβουλο. Όπως σημειώνει η Έλενα τη σκέψη για το έργο αυτό τη δουλεύει από το καλοκαίρι του 2019, ωστόσο, κάθε έργο δουλεύεται εξελικτικά μέσα μας «Τα σώματά μας μπαίνουν σε καραντίνα, ο νους μας». Στον απεγνωσμένο για νόημα θεατή η Έλενα με τους χορευτές της θέλουν να προσφέρουν ερμηνείες, σημασίες και δυναμικές γιατί όπως λέει «κάθε κίνηση έχει πολλαπλές ερμηνείες, πολλαπλές σημασίες και πολλαπλές δυναμικές».

– Έλενα, τι είναι οι «Αερολογίες» χορογραφικά;

– Οι Αερολογίες είναι λόγια του αέρα. Είναι η καθημερινότητα μας που διακοσμείται με γραφή χορού.

– Κάθε κίνηση έχει και την αντικίνηση; Κάτι τέτοιο θες να αναδείξεις;

– Κάθε κίνηση έχει πολλαπλές ερμηνείες, πολλαπλές σημασίες και πολλαπλές δυναμικές. Είναι η σχέση του σώματος με τον χώρο, τη στιγμή, τα υπόλοιπα σώματα επί σκηνής. Αυτό που καθορίζει την ταυτότητα μιας χορογραφίας είναι το νόημα. Αυτό είναι που συνδέει ερμηνείες σημασίες και δυναμικές. Αυτό είναι που θέλουμε να προσφέ-

Αυτό που καθορίζει την ταυτότητα μιας χορογραφίας είναι το νόημα. Αυτό είναι που συνδέει ερμηνείες σημασίες και δυναμικές. Αυτό είναι που θέλουμε να προσφέρουμε στον απεγνωσμένο –ελπιζουμε– για νόημα θεατή.

– Ανακάλυψες νέα στοιχεία στο σώμα σου ως χορεύτρια την περίοδο της καραντίνας; Παρατήρησες νέες διαστάσεις στο σώμα γενικά, ήταν αυτή αφορμή για τις αερολογίες;

– Η διαδικασία την ανακάλυψης απαιτεί χρόνο. Αυτά που μας συνέβησαν στην καραντίνα θα τα συνειδητοποιούμε και θα τα ανακαλύπτουμε μέσα στα χρόνια. Όταν ωριμάσουν και κατασταλάξουν μέσα μας.

– Εν καιρώ πανδημίας έφτιαξες ένα έργο, άρα ήταν μια δημιουργική περίοδος για σένα; Την είχες ανάγκη;

– Η υποβολή της πρότασης και η επιλογή του έργου μου από το ΥΠΠΑΝ για υλοποίηση, έγινε

από τις αρχές του 2020, πριν από την καραντίνα. Η σκέψη για το έργο αυτό δουλεύεται μέσα μου από το καλοκαίρι του 2019. Κάθε έργο δουλεύεται εξελικτικά μέσα μας. Τα σώματά μας μπαίνουν σε καραντίνα, ο νους μας ποτέ.

– Λες ότι οι χορευτές τοποθετήθηκαν σε δυσκολότερες ιστορίες που δεν τους ανήκαν... τι εννοείς με αυτό;

– Ας αφήσουμε τον κόσμο να ανακαλύψει τις ιστορίες μας, αυτές που συνθέσαμε όλοι οι συνεργάτες στα όριά μας και πέρα από αυτά.

– Πώς φαίνεται η αλήθεια στο χορό;

– Ο χορός δεν είναι προβολές αλήθειας. Είναι αλήθεια καθ' εαυτή. Είναι οι ατέλειωτες ώρες δουλειάς του καθενός ξεχωριστά και όλων μαζί σαν ομάδα, η κούραση, οι απίστευτες δοκιμές για να φτάσει ένα μοτίβο στα όρια, η διαρκής εξώθηση του εαυτού πέρα από τα όριά του. Είναι τόσο αληθινός ο χορός που μπορεί να μοιάζει ως και ψεύτικος.

– Συνεργάζεσαι και με τον Erdogan Kavaz ως δραματουργικό σύμβουλο, πες μου δυο λόγια γι' αυτή τη συνεργασία;

– Είναι συγκινητικό που υπάρχουν νέοι άνθρωποι με τόσες δυνατότητες σαν τον Erdogan σε αυτό τον τόπο. Είναι ένας πρεσβευτής του κυπριακού πολιτισμού. Η συνεισφορά του στο έργο είναι πολύτιμη.

– Η μετά covid-19 εποχή πόσο δύσκολη διαγράφεται για τον χορό, αλλά και για χώρους



Οι «Αερολογίες» μια ιδέα της Έλενας Χριστοδουλίδου θα παρουσιαστούν στο Εγκώμιο Πολιτιστικό Κέντρο για τρεις ημέρες, στις 11, 12 και 13 Σεπτεμβρίου

όπως το Εγκώμιο;

– Για χώρους όπως το Εγκώμιο που δεν λειτουργούν με πλάτες όλες οι εποχές είναι δύσκολες. Είμαστε συνθησισμένοι στα δύσκολα, μας τρέφουν τα δύσκολα. Έτσι και τώρα. Ο πολιτισμός είναι για τους μαθημένους στα δύσκολα, το ίδιο προφανώς ισχύει και για τον χορό. Ο κόσμος μπορεί να στηρίζει τον κόσμο της τέχνης και τους χώρους δημιουργίας μέσω της παρουσίας του στο θέατρο. Οι αερολογίες είναι μια καλή αφορμή.

Συντελεστές

Χορογραφία/Ιδέα: Έλενα Χριστοδουλίδου. Χορευτές/δημιουργική διαδικασία: Νικόλ Γιάννακα,

Χριστιάννα Ευτυχίου, Κυριάκος Ιεροδιακόνου, Ρεγγίνα Μαρκίδου, Γιάννης Οικονομίδης, Ήβη Χατζηβασιλείου, Διαμάντω Χατζηχαχαρία. Δραματουργικός σύμβουλος: Erdogan Kavaz. Μουσική: Χάρης Σοφοκλέους. Κουτούμια: Νάταλη Κυρμιζή. Σκηνογραφία: Ελένη Ιωάννου. Παραγωγή: Αμφίδρομο Χοροθέατρο

Πληροφορίες:

«Αερολογίες», από Αμφίδρομο Χοροθέατρο, Παρασκευή 11 Σεπτεμβρίου, Σάββατο 12 Σεπτεμβρίου, Κυριακή 13 Σεπτεμβρίου, ώρα 9 μ.μ. Εγκώμιο Πολιτιστικό Κέντρο, Νέας Έγκωμης 8, Έγκωμη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Υπεύθυνος Υλικό: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος

e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540

Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**



UNIVERSITY of NICOSIA



Ιστορική Μέρα για την Ανώτερη Εκπαίδευση:

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στα 1000 Καλύτερα Πανεπιστήμια του Κόσμου

Σύμφωνα με το Times Higher Education World University Rankings 2021



Ένα ιστορικό ορόσημο για την Κύπρο καθώς το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας αποτελεί το τρίτο κυπριακό πανεπιστήμιο που συγκαταλέγεται σε κύρια παγκόσμια κατάταξη μαζί με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Στα **801-1000 καλύτερα πανεπιστήμια παγκοσμίως** κατετάγη το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, στην κατάταξη του Times Higher Education (THE) World University Rankings 2021. Σημειώνεται ότι η εν λόγω κατάταξη αντιπροσωπεύει τη μεγαλύτερη και πιο πολυεπίπεδη κατάταξη πανεπιστημίων στον κόσμο. Η εκτεταμένη έκδοση του 2021 περιλαμβάνει περισσότερα από 1,500 πανεπιστήμια με αυξημένη ερευνητική δραστηριότητα, από σύνολο 25,000 που λειτουργούν παγκοσμίως, τα οποία πληρούν τα απαιτητικά κριτήρια της κατάταξης και έλαβαν μέρος στη διαδικασία της αξιολόγησης.

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας βρίσκεται πλέον μαζί με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου στον πίνακα των 1000 καλύτερων πανεπιστημίων του Times Higher Education World University Rankings για το 2021. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί μια ισχυρή απόδειξη για την αλματώδη ανάπτυξη της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην Κύπρο τα τελευταία 30 χρόνια, αφού πλέον η χώρα διαθέτει τρία από τα καλύτερα πανεπιστήμια στον κόσμο, δύο δημόσια και ένα ιδιωτικό.

«Η κατάταξη μας ανάμεσα στα 1000 κορυφαία πανεπιστήμια του κόσμου, δηλαδή ουσιαστικά ανάμεσα στα καλύτερα 4% παγκοσμίως, είναι ένα αξιοσημείωτο επίτευγμα που μας κάνει ιδιαίτερα περήφανους. Η κατάταξη αυτή αποτελεί επικύρωση της υψηλής ποιότητας του Πανεπιστημίου μας και της εκπαίδευσης που προσφέρουμε και είναι αποτέλεσμα των στρατηγικών και πρωτοποριακών ενεργειών μας για συνεχή αναβάθμιση και επίτευξη αριστείας», σημείωσε ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου, Καθηγητής Φίλιππος Πουγιούτας.

«Οι υποψήφιοι φοιτητές και φοιτήτριες από ολόκληρο τον κόσμο έχουν την ευκαιρία να σπουδάσουν, είτε με φυσική παρουσία είτε εξ αποστάσεως, σ' ένα από τα διεθνώς αναγνωρισμένα καλύτερα πανεπιστήμια παγκοσμίως. Ειδικά οι Κύπριοι και Ελλαδίτες υποψήφιοι φοιτητές και φοιτήτριες είναι σημαντικότερο να γνωρίζουν ότι η Κύπρος και ειδικά το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας αποτελούν μια αξιόλογη ποιοτική επιλογή. Αποφοιτώντας από ένα από τα καλύτερα 1000 πανεπιστήμια παγκοσμίως γεμίζει τους απόφοιτους με ιδιαίτερη περηφάνια και αυτοπεποίθηση, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί όχι απλώς εγγύηση αναγνώρισης παγκοσμίως της ποιότητας του τίτλου σπουδών τους, αλλά και εγγύηση επαγγελματικής αποκατάστασης», τόνισε ο Πρύτανης.

Στη συνέχεια, ο Πρύτανης αναφέρθηκε σε ένα από τους βασικούς τομείς στους οποίους το Πανεπιστήμιο διακρίθηκε, τον τομέα της Διεθνοποίησης, όπου κατέλαβε την **76η θέση παγκοσμίως**, και σημείωσε ότι «η επίτευξη αυτής της εξαιρετικής θέσης αποτελεί απόδειξη της καινοτόμου στρατηγικής μας για διεθνοποίηση και ιδιαίτερα την αξιοσημείωτη επιτυχία μας στην προσφορά διασυννοριακής εκπαίδευσης. Οι πρωτοβουλίες μας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση και οι κοινοπραξίες μας με άλλα διακεκριμένα πανεπιστήμια για την προσφορά υψηλής ποιότητας διαπανεπιστημιακών προγραμμάτων σπουδών καθώς και για τη διεξαγωγή έρευνας αιχμής αποτελούν τη ραχοκοκαλιά αυτής της στρατηγικής».



Συνεχίζοντας στην ίδια γραμμή, ο Καθηγητής Δημήτρης Δρικόκης, Vice President of Global Partnerships, επισήμανε: «Η συνεχιζόμενη άνοδος μας στις διεθνείς κατατάξεις αποδεικνύει την εξελικτική πορεία του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στον ανταγωνιστικό χώρο της Παγκόσμιας Ανώτερης Εκπαίδευσης. Η κατάταξή μας στη λίστα του Times Higher Education είναι μια αναγνώριση των επιτευγμάτων μας στην έρευνα, καθώς και της εξαιρετικής ποιότητας του μαθησιακού περιβάλλοντος που προσφέρουμε».

Αυτή η τελευταία διάκριση από το Times Higher Education συμπληρώνει με τον πιο δυναμικό τρόπο τις πρόσφατες επιτυχίες του Πανεπιστημίου σε κύριες κατατάξεις και αξιολογήσεις πανεπιστημίων, μετά και από την εξαιρετη συνολική βαθμολογία **5 Αστέρων (QS Stars)** που έλαβε από το QS Intelligence Unit για ιδρυματική αριστεία, το οποίο το καθιστά ως το πρώτο πανεπιστήμιο σε Κύπρο και Ελλάδα που έλαβε αυτή την αναγνώριση, μαζί με μόνο άλλα 50 πανεπιστήμια ανά τον κόσμο. Επιπρόσθετα, ο παγκόσμιος οργανισμός QS World University Rankings κατέταξε τα τελευταία δύο χρόνια το Πανεπιστήμιο **στις θέσεις 106 και 91**, ανάμεσα στα καλύτερα πανεπιστήμια της περιοχής Αναδυόμενης Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας (EECA Region). Το Πανεπιστήμιο κατατάσσεται, επίσης, από το Times Higher Education University Impact Rankings 2020 **στην θέση 42 παγκοσμίως** στην κατηγορία της Ποιοτικής Εκπαίδευσης και ανάμεσα στα 301-400 καλύτερα πανεπιστήμια παγκοσμίως με σημαντική κοινωνική και οικονομική συνεισφορά.

Ο Πρύτανης Πουγιούτας υπογράμμισε τη συνολική σημασία του επιτεύγματος, σημειώνοντας ότι «η κατάταξη αυτή αντιπροσωπεύει ένα ιστορικό ορόσημο στο αέναο ταξίδι μας, κατά το οποίο το Πανεπιστήμιό μας εξελίσσεται συνεχώς, συμβάλλοντας σημαντικότερα στην υλοποίηση του στρατηγικού στόχου της Κυπριακής Δημοκρατίας για να καταστεί η χώρα μας διεθνές κέντρο ποιοτικής Ανώτερης Εκπαίδευσης». Τέλος, ο Πρύτανης αναφέρθηκε στους ανθρώπους που διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο σε αυτήν την επιτυχία: «Θα ήθελα να ευχαριστήσω ολόκληρη την πανεπιστημιακή μας κοινότητα – το διδακτικό, ερευνητικό, ειδικό και διοικητικό προσωπικό, καθώς επίσης τους φοιτητές, φοιτήτριες και απόφοιτους μας. Αυτή η ξεχωριστή κοινότητα αποτελεί την κινητήρια δύναμη των συνεχών επιτευγμάτων καθώς και της συνεχώς αυξανόμενης διεθνούς φήμης του Πανεπιστημίου μας».

Τιμωρούν τις τράπεζες τα αδιάθετα ακίνητα

Η μη ρευστοποίηση κατοικιών και γης αυξάνει τις προβλέψεις των πιστωτικών ιδρυμάτων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Οι **κυπριακές** τράπεζες «αρχίζουν να πληρώνουν» την ευρεία χρήση της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα (debt to asset), βλέποντας προβλέψεις πλέον και στα αδιάθετα ακίνητα. Η ευλογία της μεθόδου της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα περιουσία που χρησιμοποιήθηκε από όλες τις τράπεζες της Κύπρου και έτσι κατόρθωσαν να μειώσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνειά τους από το υψηλό των 28 δισεκατομμυρίων ευρώ, γυρνάει ωστόσο «μπούμερανγκ» για τις τράπεζες. Το ανώτατο χρονικό διάστημα που μπορούν να έχουν στην κατοχή τους τα ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω αυτής της πρακτικής είναι τα τρία χρόνια, ενώ στην περίπτωση που δεν καταφέρουν οι τράπεζες να πωλήσουν την περιουσία που απέκτησαν, αποστέλλουν επιστολή προς την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και λαμβάνουν κάποια μικρά περίοδο παράτασης που δεν μπορεί να είναι πάνω από 1-2 χρόνια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Τράπεζα Κύπρου και τα αποτελέσματα που παρουσίασε για το πρώτο εξάμηνο του 2020. Αναλύοντας τα αποτελέσματά της, βλέπουμε πως έλαβε προβλέψεις ύψους 21 εκατ. ευρώ για ακίνητα που δεν πουλήθηκαν ως έπρεπε, πρακτική που μάλλον θα αρχίσει να εφαρμόζεται και άλλες τράπεζες που έχουν επενδύσει πάνω στο «debt to asset». Όσο περνά ο χρόνος και τα ακίνητα τα οποία αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα και δεν έχουν διατεθεί στο προκαθορισμένο από τους επόπτες χρονικό διάστημα (3 χρόνια με μικρές εξαιρέσεις), τότε στα βιβλία της τράπεζας αρχίζουν να συμπεριφέρονται ως μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Είναι ανεξάρτητο γεγονός από την εκτίμηση που γίνεται από έναν ανεξάρτητο εκτιμητή και δεν έχει καμία σχέση με τις αξίες της γης και πώς μπορεί

να αναπροσαρμοστούν. Τιμωρείται η τιμή λόγω μη ρευστοποιισιμότητας του ακινήτου. Επί της ουσίας, οι επόπτες αναφέρουν στις τράπεζες πως αν η τράπεζα ήταν να πωλήσει τα εν λόγω ακίνητα για τα οποία έχουν μείνει πάνω από τρία χρόνια στη δικαιοδοσία της, θα το είχε πράξει. Άρα, υπάρχει δυστοκία για να πωληθεί και άρα πρέπει να μπει ένα «πέναλτι» γι' αυτά. Το ζήτημα δεν είναι η Τράπεζα Κύπρου, παρά το ότι αν εστιάσουμε στα αποτελέσματα του β' τριμήνου του 2020 λήφθηκαν 25 εκατ. ευρώ προβλέψεις πάνω

Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Τράπεζα Κύπρου και τα αποτελέσματα που παρουσίασε στο 2ο εξάμηνο του 2020. Ελαβε προβλέψεις 21 εκατ. ευρώ για ακίνητά της.

στο δανειακό χαρτοφυλάκιο (ΜΕΔ) και 21 εκατ. πάνω στο χαρτοφυλάκιο ακινήτων. Αφού άρχισε αυτή η διαδικασία, τότε και οι άλλες τράπεζες θα πρέπει να προσέξουν και να σπεύσουν να πουλήσουν ακίνητα που περιήλθαν στην κατοχή τους για να μην αρχίσουν λαμβάνουν ζημιές πάνω σε αυτά. Η Τράπεζα Κύπρου ήταν πρωτόπορος στην Κύπρο αναφορικά με τη διαδικασία της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα περιουσία και μετά ξεκίνησαν όλες οι άλλες οι τράπεζες να χρησιμοποιούν το ακρωνύμιο «DTA». Οπότε είναι λογικό να εμφανίζονται αυτές οι «επιπτώσεις» πάνω στην τράπεζα της Αγίας Παρασκευής. Το θέμα είναι πλέον αν ξεκινήσει ένα σερί προβλέψεων πάνω στα χαρτοφυλάκια ακινήτων των τραπεζών, κάτι που δεν γινόταν μέχρι στιγμής και



Παλαιότερα είχε σταλεί επιστολή όπου αποτυπωνόταν ο προβληματισμός των Ευρωπαίων εποπτών με την πρακτική των τραπεζών να λαμβάνουν ακίνητα έναντι του χρέους και το πώς θα τα διαχειριστούν ορθώς οι τράπεζες.

βλέπαμε προβλέψεις κυρίως πάνω στο χαρτοφυλάκιο των δανείων (ΜΕΔ). Το κάδρο συμπληρώνει το γεγονός πως παλαιότερα είχε σταλεί επιστολή όπου αποτυπωνόταν ο προβληματισμός των Ευρωπαίων εποπτών με την πρακτική των τραπεζών να λαμβάνουν ακίνητα έναντι του χρέους και πώς θα τα διαχειριστούν ορθώς οι τράπεζες.

Ερχονται και άλλα ακίνητα;

Η πανδημία έχει επαναφέρει τη συζήτηση αναφορικά με την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων των τραπεζών, αφού και οι μισθοί, και οι θέσεις εργασίας αναμένεται να πιεστούν προς τα κάτω (εάν δεν έγινε ήδη). Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σε επίσημη θέση της στο οικονομικό δελτίο υπογραμμίζει πως ανα-

μένεται αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Κύπρο μετά την παρέλευση του μορατόριουμ των δόσεων των δανείων, μέτρο που έχουν αξιοποιήσει πολλοί πολίτες που διαμένουν νομίμως στη χώρα. Το μέτρο σταματά την 31η Δεκεμβρίου. Ως γεγονός, η αύξηση των ΜΕΔ θα φέρει αναγκαστικά στο προσκήνιο τα όπλα που έχουν οι τράπεζες στη διάθεσή τους, όπως είναι αυτό της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα περιουσία, εργαλείο που όπως αποδείχτηκε δουλεύει και μειώνει τα ΜΕΔ. Το ζήτημα είναι πλέον πως θα χρησιμοποιήσουν αυτό το εργαλείο που είναι ικανό να ανακόψει την αύξηση των ΜΕΔ και πώς θα διοχετευθούν στην αγορά τα εν λόγω ακίνητα ώστε να μην μείνουν στα βιβλία τους για αρκετά χρόνια και έρθουν «μπούμερανγκ».

Επιτυχημένη η διαχείριση

Μέθοδος η οποία λειτούργησε καταλυτικά για πολλά ακίνητα των τραπεζών τα οποία έχουν περιέλθει στην κατοχή τους μέσω αυτής της μεθόδου, ήταν το νομοσχέδιο του 2017 που τους έδωσε τη δυνατότητα να τα αξιοποιούν, να τα ενοικιάζουν και να αποπερατώνουν όποια είναι ημιτελή. Πριν από αυτό το νομοσχέδιο, οι τράπεζες είχαν περιορισμούς στην κατοχή τους και τους απαγόρευε την όποια άσκηση των εμπορικών τους δραστηριοτήτων σε σχέση με αυτά. Όπως είχε καταγράψει σε σχετικό ρεπορτάζ τότε μιλώντας με τραπεζικές πηγές, θα ει-σαγόταν η πρακτική ενοικίασης του ακινήτου, είτε είναι εμπορικό, κατάστημα, κατοικία, ξενοδοχείο, ή ακόμα και στον αρχικό οφειλέτη, χωρίς όμως να χρειάζεται κάποια έγκριση από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου. Με την ενοικίαση, έχει δοθεί η δυνατότητα στο Ίδρυμα να λαμβάνει κάποιο εισόδημα από το ακίνητο μέχρι να ολοκληρωθεί κάποια διαδικασία πώλησης, ενώ επέτρεψαν στα Ίδρύματα να καλυφθούν πιθανά έξοδα που αφορούν τέλη, φορολογία και έξοδα συντήρησης, αλλά και να προστατευτούν τα ακίνητα από φυσικές φθορές ή άλλοι είδους ζημιές.

Από δύσκολες ατραπούς διαβαίνει το λιανικό εμπόριο

«Βουλιάζει» η επισκεψιμότητα στα Mall - Μείωση έως και 60% στον τζίρο σε καταστήματα ένδυσης-υπόδησης και στα τουριστικά

Της **ΑΝΤΡΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ**

Σε απόγνωση βρίσκονται καταστημάτων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα του λιανεμπορίου παγκυπρίας. Επιδλέον, η επισκεψιμότητα στα εμπορικά κέντρα καταγράφει συνεχή μείωση το τελευταίο χρονικό διάστημα. Όπως ανέφερε στην «Κ» ο γενικός γραμματέας του Παγκύπριου Συνδέσμου Λιανικού Εμπορίου, Μάριος Αντωνίου, η κατάσταση που επικρατεί χαρακτηρίζεται τραγική ενώ το 2021 προμηνύεται πολύ δύσκολη χρονιά.

«Δικαιωθήκαμε δυστυχώς στις προβλέψεις και στην αποτύπωση της πραγματικής αγοράς», ανέφερε. «Αντιμετωπίζουμε σοβαρότατα προβλήματα και στο λιανεμπόριο. Στην Αμμόχωστο και την Πάφο καταγράφονται σοβαρά προβλήματα, ενώ οι τζίροι έπεσαν στο ελάχιστο. Αν ανακτήθηκε σε κάποιες περιπτώσεις το 20% θα ήταν ευχής έργον. Στο σύνολο της η Πάφος είναι μια επαρχία που επηρεάζεται τα μέγιστα από τον τουρισμό. Ιδιαίτερα επηρεάστηκε κυρίως η

Η κατάσταση που επικρατεί χαρακτηρίζεται τραγική, ενώ το 2021 προμηνύεται πολύ δύσκολη χρονιά.

ένδυση, η υπόδηση και τα καταστήματα με σουβενίρ που είχαν το πιο ισχυρό πλήγμα», πρόσθεσε ο κ. Αντωνίου.

Σύμφωνα με τον γενικό γραμματέα του Παγκύπριου Συνδέσμου Λιανικού Εμπορίου, οι προσδοκίες και οι προβλέψεις των αρμοδίων για επανάκαμψη απέχουν κατά πολύ από την πραγματικότητα.

«Ήδη η σεζόν χάθηκε εδώ και αρκετό καιρό. Η κατανάλωση στηρίχθηκε στον ντόπιο καταναλωτή, ωστόσο παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Το πλήγμα είναι ισχυρότατο. Οι μειώσεις είναι πολύ μεγάλες. Ιδιαίτερα χτυπήθηκαν η ένδυση, υπόδηση και τα καταστήματα που πωλούν σουβενίρ. Το πλήγμα είναι και στα εμπορικά κέντρα. Η Πάφος σε σχέση με τη Λάρνακα και τη Λεμεσό ως επαρχία είναι η πιο λαβωμένη. Για την Αμμόχωστο είναι



Μετά την απόφαση για την υποχρεωτική χρήση μάσκας η επισκεψιμότητα επηρεάστηκε αρνητικά, με αποτέλεσμα να καταγραφούν μειώσεις της τάξεως του 20% στο Nicosia Mall.

καθολικό το πρόβλημα. Εάν εξαιρέσω την Πάφο και την ελεύθερη Αμμόχωστο, η καλύτερη των περιπτώσεων σε ό, τι αφορά τους τζίρους που ανακτήθηκαν από τα καταστήματα του λιανικού εμπορίου σε σχέση με την περασμένη χρονιά είναι στο 30-40%, δηλαδή η μείωση αγγίζει το 60%», σημείωσε ο κ. Αντωνίου.

Σε σχέση με τα σχέδια της κυβέρνησης, ο κ. Αντωνίου ανέφερε ότι έχουν βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό την κατάσταση με αποτέλεσμα να συγκρατήσουν τα επίπεδα της ανεργίας σε αρκετά χαμηλά επίπεδα.

«Κατρακύλα» στη Λεμεσό

Ο αυξημένος αριθμός κρουσμάτων κορωνοϊού που προέκυψαν στα μέσα με τέλη Ιουλίου στη Λεμεσό, προκάλεσε μεγάλο πρόβλημα εκτός από μειωμένη ε-

πισκεψιμότητα σε χώρους εστίασης αλλά και ακυρώσεις σε ξενοδοχεία της πόλης, σε καταστήματα του λιανεμπορίου αλλά και στο εμπορικό κέντρο της Λεμεσού. Αυτή η εικόνα εισπράττεται μέχρι σήμερα.

Σε ό, τι αφορά στο εμπορικό κέντρο της Λεμεσού ενώ η επισκεψιμότητα τον Ιούνιο βρισκόταν κοντά στα στοιχεία του περσινού αντίστοιχου μήνα και κυμάνθηκε γύρω στο 12%, εντούτοις τον Αύγουστο κατρακύλησε και ξεπέρασε σε μείωση σε σχέση με τον αντίστοιχο Αύγουστο του 2019, το 35% και φθάνοντας μέχρι και 38%.

«Ενώ η μείωση διαφαινόταν να είναι σε χαμηλά επίπεδα ξαφνικά από τη μια μέρα στην άλλη η επισκεψιμότητα κατρακύλησε στο 35% και συνεχίζει να μειώνεται.

Η ίδια τάση διαφαιίνεται και για τις πρώτες τρεις ημέρες του Σεπτεμβρίου. Άρα αντιλαμβάνεστε πόσο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε όταν παρουσιάζουμε κάποια δεδομένα και στιγματίζουμε μια ολόκληρη πόλη», τόνισε ο κ. Αντωνίου.

Η εικόνα στο Nicosia Mall

Σε ό, τι αφορά στην επισκεψιμότητα όσο και στις πωλήσεις των καταστημάτων που φιλοξενούνται στο Nicosia Mall, ο Γενικός Διευθυντής του Nicosia Mall, Γιώργος Γεωργίου, ανέφερε στην «Κ» ότι κατά την διάρκεια του Ιουνίου και Ιουλίου τόσο η επισκεψιμότητα όσο και οι πωλήσεις ήταν αυξημένες σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ωστόσο, όπως σημειώνει ο κ. Γεωργίου, μετά την απόφαση για την υποχρεωτική χρήση

Ανοδική τάση στα DIY

Μέσα στο θολό τοπίο των πωλήσεων στο λιανεμπόριο, οι ηλεκτρικές οικιακές συσκευές, μικροέπιπλα και DIY καταγράφουν πολύ θετικά πρόσημα. «Ο κόσμος περιόρισε τις εξόδους, έμεινε στο σπίτι και ασχολήθηκε με αυτό με αποτέλεσμα να δώσει ώθηση στις πωλήσεις. Υπάρχει ανοδική τάση σε σχέση με πέρσις», σημείωσε ο κ. Αντωνίου. Αξιοσημειωτή είναι επίσης η κατακόρυφη αύξηση του πλαστικού χρήματος σε όλους τους τομείς η οποία ωστόσο δεν αποτυπώνεται σε αύξηση του τζίρου.

μάσκας η επισκεψιμότητα επηρεάστηκε αρνητικά με αποτέλεσμα να καταγραφούν μειώσεις της τάξεως του 20%.

Σύμφωνα με τον ίδιο, μετά την πάροδο όμως των πρώτων δυο – τριών εβδομάδων η επισκεψιμότητα άρχισε πάλι να αυξάνεται όπως και οι πωλήσεις.

«Η επισκεψιμότητα έχει επηρεαστεί λόγω της υποχρεωτικής χρήσης μάσκας αλλά υπό τις περιστάσεις είμαστε ικανοποιημένοι από την προσέλευση του κοινού», σημειώνει ο κ. Γεωργίου.

Σε ό, τι αφορά στο υγειονομικό πρωτόκολλο, το Nicosia Mall ακολουθεί όλες τις κατά καιρούς οδηγίες και συστάσεις των αρμοδίων αρχών. «Το ίδιο πράττει και σήμερα. Η μόνη διαφοροποίηση στο υγειονομικό πρωτόκολλο έχει να κάνει με την υποχρεωτική χρήση μάσκας για άτομα άνω των 12 χρόνων. Επικερσιακά δεν έχει παρουσιαστεί κανένα απολύτως πρόβλημα. Οι επισκέπτες ακολουθούν πιστά τις οδηγίες τόσο των αρμοδίων αρχών όσο και αυτές του Nicosia Mall. Την ίδια στιγμή υπάρχει και συνεχής έλεγχος από μέρος μας για σκοπούς διασφάλισης ότι όλα τα μέτρα τηρούνται».

Όπως τονίζει ο κ. Γεωργίου, τα Malls στην Κύπρο, αν και χώροι συγκέντρωσης πολλών ατόμων, δεν είναι χώροι στους οποίους έχει μεταδοθεί ο ιός covid-19. «Αντίθετα λόγω των συνεχών και σχολαστικών ελέγχων που γίνονται στο προσωπικό, στους επισκέπτες, στις εγκαταστάσεις κτλ τα Malls έχουν αποδειχθεί ότι είναι από τους πλέον ασφαλείς προορισμούς για τον καταναλωτή», τονίζει ο ίδιος.

Τήρηση των πρωτοκόλλων

Σχετικά με την τήρηση των υγειονομικών πρωτοκόλλων, στο λιανεμπόριο δεν έχουν καταγραφεί ιδιαίτερα προβλήματα. Σύμφωνα με τον κ. Αντωνίου, η τήρηση ακολουθείται σχεδόν ευλαβικά από καταναλωτές αλλά και εργαζομένους. «Δεν είχαμε ιδιαίτερες παραβάσεις και μας ενδιαφέρει πρωτίστως η ασφάλεια και η υγεία του προσωπικού που εργάζεται αλλά και των καταναλωτών που εξυπηρετούμε καθημερινά. Αυτό που οφείλω να πω είναι ότι με την υποχρεωτική χρήση μάσκας και από τους πελάτες από την πρώτη ημέρα πειθάρχησε ο κόσμος», σημείωσε ο κ. Αντωνίου.

Οι τράπεζες επαναρχίζουν τις εκποιήσεις τον Οκτώβριο

Αποκλείστηκε η τρίτη κατά σειρά παράτασή τους για μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Από τις 21 Οκτωβρίου αρχίζουν ξανά οι εκποιήσεις αφού τελείωσε η δέσμευση των τραπεζών προς τη Βουλή για αναστολή των εκποιήσεων μέχρι την 31η Αυγούστου 2020. Η πρόταση για παράταση της αναστολής των εκποιήσεων για την περίοδο μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους απορρίφθηκε από σχετικό συμβούλιο του Συνδέσμου Τραπεζών τις προηγούμενες ημέρες. Το εμποτικό πλαίσιο κατά τα τελευταία χρόνια γίνεται ολοένα και πιο αυστηρό κάτι που συνεπάγεται μεγαλύτερο κόστος και περιορισμό της ευελιξίας από πλευράς τραπεζών. Με αυτά τα δεδομένα οι κυπριακές τράπεζες δεν μπορούν από τη μια να εφαρμόζουν ό,τι ισχύει σε όλη την υπόλοιπη Ευρώπη και από την άλλη να τους ζητείται να λαμβάνουν ακόμη περισσότερα μέτρα που προϋποθέτουν κόστος και ανάληψη δυσανάλογα μεγάλου οικονομικού βάρους στους ισολογισμούς τους. Μια τέτοια κατάσταση επιφέρει κόστος,

Οι τραπεζίτες δηλώνουν οι τράπεζες εφάρμοσαν το μέτρο της αναστολής δόσεων, σε συνδυασμό με άλλα μέτρα τα οποία αποσκοπούν στην ανακούφιση και στήριξη της κυπριακής οικονομίας.

δυστηκτικές ζημιές ή να δημιουργήσει επιπλέον κεφαλαιακές ανάγκες. Οι τραπεζίτες δηλώνουν οι τράπεζες εφάρμοσαν το μέτρο της αναστολής δόσεων, σε συνδυασμό με άλλα μέτρα τα οποία αποσκοπούν στην ανακούφιση και στήριξη της κυπριακής οικονομίας, νοικοκυριών και επιχειρήσεων, μέτρα τα οποία επέφεραν σημαντικό κόστος ή απώλεια εσόδων για τις τράπεζες. Την ίδια ώρα, έγιναν στο μέτρο των δυνατοτήτων τους και ευθυγραμμισμένες με τις εποπτικές απαιτήσεις και παραμέτρους κάνοντας –κατά τη γνώμη τους– ό,τι ήταν δυνατόν για περιορισμό των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομία. Ο Συνδεσμος Τραπεζών έχει ξεκάθαρα δηλώσει σε διάφορες περιπτώσεις ότι οι νομοθετικές ρυθμίσεις που περιορίζουν το εύρος εφαρμογής λύσεων ή αξιοποίησης εργαλείων για μείωση των ΜΕΔ, στο τέλος της ημέρας επηρεάζουν αρνητικά την αξία των ενυπόθηκων ακινήτων και δυστηκτικά οδηγούν σε αύξηση προβλέψεων και κεφαλαίων. Πρόσθετα, η μη παράταση του μέτρου για αναστολή των εκποιήσεων όμως συμπίπτει και με την έλευση της Τρόικα στο επόμενο διάστημα, οι οποίοι δεν θα ήταν ιδιαίτερα χαρούμενοι εάν έβλεπαν και τρίτη τρίμηνη παράταση στις εκποιήσεις.

Τραπεζικές πηγές δήλωσαν στην «Κ» πως, οι περιπτώσεις για τις οποίες πρόκειται να ενεργοποιηθούν διαδικασίες εκποίησης είναι χρόνιες και σε καμία περίπτωση δεν αφορούν δανειολήπτες, οι οποίοι έχουν πληγεί οικονομικά από την πανδημία. Συνέχισαν ότι, «η κοινωνική ευαισθησία των τραπεζών και ειδικά για περιπτώσεις οικονομικά ευάλωτων νοικοκυριών ή μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχει εδώ και χρόνια αποδειχθεί στην πράξη».

Για παράδειγμα, όπως είπαν, οι τράπεζες είναι ιδιαίτερα προσεκτικές και ευαίσθητες όταν πρόκειται για περιπτώσεις πρώτης κατοικίας, συννεργάσιμων δανειοληπτών και αφορούν μια οικογένεια με περιορισμένους οικονομικούς πόρους που ζει σε μια μέση κατοικία λογικού κόστους.

Με ποσοστά

Το ποσοστό επιτυχίας των εκποιήσεων έφτασε το 2019 στο 10,1%. Συνολικά, από σύνολο 3120 ειδοποιήσεων για εκποιήσεις, πραγματοποιήθηκαν 316 πρώτοι πλειστηριασμοί. Το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους έγιναν 34 εκποιήσεις μετά από πρώτο πλειστηριασμό και είχαν αποσταλεί 767 ειδοποιήσεις για εκποίηση.



Οι περιπτώσεις για τις οποίες πρόκειται να ενεργοποιηθούν διαδικασίες εκποίησης είναι χρόνιες και σε καμία περίπτωση δεν αφορούν δανειολήπτες, οι οποίοι έχουν πληγεί οικονομικά από την πανδημία.

Υπεγράφη η αποφυγή διπλής φορολογίας με τη Ρωσία

Υπεγράφη την Τρίτη το Πρωτόκολλο που τροποποιεί τη Συμφωνία για την Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας αναφορικά με Φόρους επί του Εισοδήματος και του Κεφαλαίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ρωσικής Ομοσπονδίας, του οποίου η διαπραγμάτευση οριστικοποιήθηκε τον περασμένο Αύγουστο, μετά από εντατικές διαβουλεύσεις. Η υπογραφή του Πρωτοκόλλου διασφαλίζει τη συνέχιση της εφαρμογής της Συμφωνίας Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, η οποία αναμφισβήτητα είναι επωφελής και για τις δύο πλευρές, εφόσον μεταξύ άλλων ενθαρρύνονται οι επενδύσεις, το εμπόριο σε όλους τους τομείς της οικονομίας αλλά και η αγορά εργασίας. Στο υπογραφώνηθηκε η αύξηση του φόρου που παρακρατείται στα εισοδήματα από μερίσματα και τόκους στο 15% αντίστοιχα, όπως είχε προταθεί από τη ρωσική πλευρά και παράλληλα υιοθετούνται εξαιρέσεις όπως είχε ζητήσει η κυπριακή πλευρά από εισοδήματα των

Συμφωνήθηκε η αύξηση του φόρου που παρακρατείται στα εισοδήματα από μερίσματα και τόκους στο 15%.

ρυθμιζόμενων οντοτήτων, όπως είναι τα ταμεία συντάξεως και οι ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και οι εισηγμένες εταιρείες με συγκεκριμένη μετοχική διαβάθμιση. Επιπλέον, μεταξύ άλλων η κυπριακή πλευρά διασφάλισε την εξίχνειση του φόρου παρακράτησης επί των τόκων εταιρικών και κυβερνητικών χρεογράφων καθώς και των ευρωομολόγων. Σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργού Οικονομικών Κωνσταντίνου Πετρίδη, αναφέρεται πως «παράλληλα ως Κυβέρνηση έχουμε διασφαλίσει ότι σε ανάλογες ρυθμίσεις θα προβεί η Ρωσική Ομοσπονδία με άλλους εταίρους της εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της οικονομικής της πολιτικής, έτσι ώστε να διασφαλίζονται ίσοι όροι ανταγωνισμού με άλλες χώρες όπου η Ρωσική Ομοσπονδία διατηρεί τέτοιου είδους συμφωνίες». «Τελειώνοντας, επιθυμώ να τονίσω ότι η Κυβέρνησή μας αξιοποιεί κάθε ευκαιρία που προσφέρουν οι διμερείς συμφωνίες στο πλαίσιο των μεταβαλλόμενων διεθνών συνθηκών, με στόχο να διασφαλιστεί η πάταξη της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής πολυεθνικών εταιρειών», καταλήγει.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.



Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου



Apple Pay

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ

«Εγώ δεν ξέρω κανέναν...»

«Οχι, δεν πιστεύω πως υπάρχει κορωνοϊός. Δεν ξέρω κανέναν που να πάσχει από σκληρυνση κατά πλάκας. Και μακάρι να σημαίνει αυτό πως η νόσος είναι απλώς κακόγουστη φημ. Σημαίνει; Εγώ, λέει ο βήτα, δεν γνώρισα ποτέ και πουθενά –ούτε καν στο φέισμπουκ– κανέναν που να πολέμισε στα Δερβενάκια και στον Μαραθώνα. Αρα, όλα είναι ένα ψέμα, ένας μύθος (δύο μάλλον) σωβινιστικής κοπής. Κι εγώ, σπεύδει ο γάμα να συμμετάσχει σ’ έναν αγώνα χαμένων εξαρχής, δεν ξέρω κανέναν που να κέρδισε στο Τζόκερ. Ο εστί μεθερμηνευόμενος, στην Ελλάδα τον Τζόκερ μόνο από το σινεμά τον ξέρουμε.

Ουδείς αρνητής πείθεται από τέτοια αντεπικει-

ρήματα, αλλά ούτε και από κανένα άλλο. «Εμένα θα μου πεις ρε;». Ελα ντε. Τι να σου πούμε και προς τι, παντογνώστη μας; Είναι σαν να προσπαθούμε να πείσουμε ναζίδια αλλοδαπά και ημεδαπά ότι δεν ζει ο λατρεμένος τους Αδόλφος, κρυμμένος στην Κόιλν Γη ή στη σκοτεινή πλευρά της Σελήνης. Στο μυαλό σου, κατειλημμένο από ακλόνητες σιγουριές, δεν χωράει η ταπεινή σκέψη ότι με 230 νεκρούς στην Ελλάδα από τον ιό και με 7.000 κρούσματα, είναι απολύτως λογικό να μην ξέρεις κανέναν, ούτε νεκρό ούτε κρουσματία. Όσο και να φθίνουμε πληθυσμιακά, παραμένουμε δέκα εκατομμύρια.

Κι ύστερα, αν ζεις σε πολυκατοικία, έχεις πάρει είδηση πόσο συγκατοικοί σου πέθαναν την τελευταία διετία ή τριετία; Ή πόσα μωρά γεννήθηκαν; Στη γειτονιά σου, όσο μικρή, ξέρεις πόσοι βασανίζονται από καρκίνο; ή από φυματίωση; ή από AIDS; Πώς λοιπόν θα μπορούσες να γνωρίσεις και να αριθμήσεις τα θύματα της COVID-19, που από πολλούς αντιμετωπίζονται σαν να έχουν ταυτόχρονα φυματίωση και AIDS; Ξαν στιγματισμένοι; Ξαν εκθροί της κοινωνίας, αναγκασμένοι να ζουν ανώνυμα και σιωπηρά το δράμα τους; Εκεί διαβάζεις πολλές ιστορίες θυμάτων;

Μάταιος λόγος, μάταιος κόπος. Οποίος «δεν ξέρει κανέναν...» δεν θέλει να ξέρει τίποτε που να τον ξεβολεύει.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ

«Εμπροσθοβαρής» ή προοδευτική πολιτική;

Δεν ξάφνιασε η ανακοίνωση της ύφεσης το δεύτερο τρίμηνο συγκριτικά με το αντίστοιχο περυσινό. Η ύφεση ήταν εντός πλαισίου προβλέψεων του υπουργείου Οικονομικών, μάλιστα ελαφρά μικρότερη από αυτές – αντί για 2,6% ήταν 0,5% το πρώτο τρίμηνο και αντί 15,7% ήταν 15,2% το δεύτερο.

Ετσι, με ύφεση 7,9% σε όλο το πρώτο εξάμηνο, το σενάριο του κ. Χρ. Σταϊκούρα για ύφεση γύρω στο 8% συνολικά το 2019, διεδικεί την επιβεβαίωσή του – αν τη βρει, θα φανεί το τρέχον τρίμηνο. Οπωσδήποτε, είναι μια βαθιά ύφεση (η βαθύτερη μεταπολεμικά...) με βαριές συνέπειες σε μια κοινωνία που δεν είχε προλάβει να σκώσει κεφάλι από την προηγούμενη, μεγάλη και παρατεταμένη κρίση. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Και δεν διασκεδάζεται με συγκρίσεις με μέσους ευρωπαϊκούς όρους. Είναι αλήθεια ότι το β’ τρίμηνο η ύφεση ήταν 15,2% στα καθ’ ημάς, κοντά στον μέσο όρο της Ευρωζώνης (15%) και λίγο πάνω από τον μέσο όρο της Ε.Ε. (14,4%), ενώ σε όλο το α’ εξάμηνο ήταν 7,9% στα καθ’ ημάς έναντι μέσου όρου 9,1% στην Ευρωζώνη και 8,3% στην Ε.Ε. Αλλά αυτές οι συγκρίσεις δείχνουν τη μισή αλήθεια κρύβοντας την άλλη μισή: Ότι η αρνητική μεταβολή στην οικονομία

μας ήταν συγκρατημένη γιατί, σε αντίθεση με τις άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες, η δική μας βρισκόταν ήδη σε πολύ χαμηλό σημείο όταν ξέσπασε η COVID-19. Δεν είχε μεσολαβήσει η ανάκαμψη που είχε προηγηθεί στις άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες.

Ωστόσο, η ύφεση θα ήταν σημαντικά βαθύτερη αν δεν είχαν ληφθεί μέτρα ανακούφισης. Σε αυτά οφείλεται ότι είναι μικρότερη από εκείνων που πρόβλεπαν για την Ελλάδα ορισμένοι διεθνείς οργανισμοί (π.χ., το ΔΝΤ). Τα (επιμελώς άοριστα...) λεγόμενα από την αντιπολίτευση περί κάποιας μαγικής «εμπροσθοβαρούς» αντιμετώπισης της κρίσης, νομίζω ότι στερούνται σοβαρότητας. Όταν διακόπτεται λόγω πανδημίας η παραγωγή, συρρικνώνονται οι αγορές των εξαγωγών, καταβυθίζεται ο εξωτερικός τουρισμός, τι σημαίνει «εμπροσθοβαρής» στήριξη της οικονομίας; Κι όταν περιορίζεται η κατανάλωση (και αυξάνονται οι καταθέσεις...) επειδή τα νοικοκυριά ευλόγως προνοούν, διότι είναι άδηλο το μέλλον της πανδημίας, τι, άραγε, σημαίνει μια «εμπροσθοβαρής» στήριξη της κατανάλωσης;..

Το θέμα είναι άλλο. Πρώτον, όσον αφορά την άμεση ανακούφιση, να μη δίνονται λεφτά γενικώς αλλά με στόχο και αυστηρά κριτήρια.

Να μη σπρίζουν, π.χ., μη βιώσιμες θέσεις εργασίας σε επιχειρήσεις ζόμπι, αλλά να σπρίζουν (ποικιλοτρόπως, αποτελεσματικά...) όλους όσοι υποχρεωθούν να αναζητήσουν άλλη δουλειά κατά την επώδυνη διαδικασία μετάβασης σε νέο παραγωγικό, οικονομικό μοντέλο. Δεύτερον, όσον αφορά την επόμενη ημέρα, να προχωρήσουν μεγάλες αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Είναι θετικό ότι ολοκληρώνεται μια πολύ σημαντική μεταρρύθμιση, το νέο πλαίσιο για την πτώχευση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Είναι επίσης θετικό ότι η κυβερνητική ηγεσία θέλει να προχωρήσει μέσα στο 2019 η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού, με διατήρηση της βασικής σύνταξης και δημιουργία κεφαλαιοποιητικού πυλώνα – μοχλός εσωτερικής αποταμίευσης. Δεν αρκούν. Χρειάζεται μια ευρεία δέσμη μεταρρυθμίσεων σε όλα τα μέτωπα, καταρχήν σε όλο το κράτος (Παιδεία, Δικαιοσύνη, ΕΣΥ κ.ά.) ώστε να αλλάξει τροχιά η χώρα. Και τα 32 δισ. του ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης;.. Ασφαλώς, θα βοηθήσουν καθοριστικά. Αλλά δεν θα μεταμορφώσουν τη χώρα αν αυτή δεν θέλει να μεταμορφωθεί. Οι μεταρρυθμίσεις προηγούνται. Τα λεφτά έπονται.

kallitsiskostas@yahoo.com

Εστειλε μήνυμα διαμεσολάβησης ο Λαβρόφ

Επαναδιατύπωσε τις θέσεις αρχής της Ρωσίας στο Κυπριακό και μίλησε για τις τουρκικές προκλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Η χρονική συγκυρία στην οποία πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη Λαβρόφ στην Κύπρο, μεσούσων των τουρκικών προκλήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ, εν μέσω πανδημίας αλλά και λίγο μετά την απόφαση των ΗΠΑ να άρουν το εμπάργκο μη φονικών όπλων, έστειλε από την αρχή το μήνυμα πως κάθε άλλο από εθνοτυπική είναι. Ο Σεργκέι Λαβρόφ, με αφορμή τα 60 χρόνια από την εγκαθίδρυση των διπλωματικών σχέσεων των δύο χωρών, επαναδιατύπωσε τις θέσεις αρχής στο Κυπριακό, ξεκαθαρίζοντας πως η Ρωσία είναι στο πλευρό της Κύπρου, έθεσε θέμα μεσολάβησης από τον Ρώσο Πρόεδρο Βλαδimir Πούτιν προς τον Τούρκο Πρόεδρο και φέρεται να έθεσε ευσχίμως το ζήτημα των αμερικανικών απαιτήσεων.

Ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών ξεκαθάρισε πως το σύστημα εξωτερικών εγγυητών δεν ανταποκρίνεται στα ση-

Ο Σεργκέι Λαβρόφ απέφυγε να κάνει οποιαδήποτε αναφορά σε τουρκικές προκλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, με διπλωματικούς κύκλους να εξηγούν την καλή συνεργασία που έχει η Μόσχα με την Άγκυρα στη Λιβύη.



Κανονισμένη δηλώνει η Λευκωσία από τις δηλώσεις του Ρώσου υπουργού Εξωτερικών, ιδιαίτερα σε ο,τι αφορά την ΟΥΝΦΙΚΥΠ και την Αμμόχωστο.

μερινά δεδομένα και το σύγχρονο διεθνές νομικό καθεστώς της Κυπριακής Δημοκρατίας και εξέφρασε την θέση ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για εξασφάλιση της ανεξαρτησίας κυριαρχίας, εδαφικής ακεραιότητας είναι να γίνουν οι εγγυήσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ στην Κύπρο.

Ιδιαίτερα ικανοποιημένη πάντως ήταν η Λευκωσία, σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, από τη θέση της Ρωσίας στο ζήτημα εντολής της ειρηνευτικής δύναμης. Εξέφρασε τη θέση πως δεν υφίσταται η ανάγκη για την τροποποίηση της εντολής της ειρηνευτικής δύναμης του ΟΗΕ στην Κύπρο. «Αλλά πιστεύουμε πως η Κύπρος ως η χώρα υποδοχής, θα πρέπει να δολώνει ρητά την άποψή της για την μελλοντική τύχη της ειρηνευτικής δύναμης και η Ρωσία θα βασίζεται πάνω σε αυτήν», ανέφερε χαρακτηριστικά. Κίνηση που θεωρήθηκε ως απάντηση στη θέση που εξέφρασαν οι ΗΠΑ και ιδιαίτερα η Βρετανία στα τελευταία ψηφίσματα.

Σε ό,τι αφορά τους σχεδιασμούς της Τουρκίας για άνοιγμα των Βαρωσίων, ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών εξέφρασε την πεποίθηση ότι η ταχύτερη επανekκίνηση των διαπραγματεύσεων για την

τελική διευθέτηση του Κυπριακού θα μπορούσε να συμβάλει στην δημιουργία απαραίτητων συνθηκών για την εξεύρεση συμβιβασμών και για το άνοιγμα των Βαρωσίων. Όπως σημείωσε, η Ρωσία, ως μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας, παραμένει προσπλωμένη στις αρχές διευθέτησης που αναγράφονται ρητά στα σχετικά ψηφίσματα και είναι έτοιμη να παρέχει κάθε συνδρομή στις πλευρές των διαπραγματεύσεων.

Σε δηλώσεις του με τον Κύπριο ομόλογό του Νίκο Χριστοδουλίδη αναφέρθηκε σε ανοικτά και γόνιμη ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με την αναγκαιότητα επανέναρξης των διαπραγματεύσεων αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας στις κατεχόμενες περιοχές, από το σημείο ακριβώς όπου η τελευταία προσπάθεια είχε διακοπεί στο Κραν Μοντανά.

Και οι δύο πλευρές συμφώνησαν ότι η παρούσα κατάσταση πραγμάτων δεν μπορεί να αποτελέι τη λύση του Κυπριακού και ότι στόχος της οποιας νέας προσπάθειας δεν μπορεί να είναι άλλος από την επίτευξη συνολικής λύσης του προβλήματος στη βάση της διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας, όπως ορίζουν

τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, και σύμφωνα με τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου και του Ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Γενικόλογα για ΑΟΖ

Σε ό,τι αφορά τις τουρκικές προκλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, η τοποθέτηση του Σεργκέι Λαβρόφ, ήταν σίγουρα πιο γενική, αποφεύγοντας να κάνει την οποία αναφορά στην Τουρκία και τις προκλήσεις. «Ανταλλάξαμε απόψεις και για την κατάσταση στην ανατολική Μεσόγειο. Η Ρωσία θεωρεί απαραίτητα οποιαδήποτε βήματα που μπορούν να οδηγήσουν σε περαιτέρω κλιμάκωση της έντασης. Επανειλημμένα καλούσαμε την ηγεσία των κρατών της περιοχής να επιδείξει πολιτική βούληση προς επίλυση διαφορών μέσω διαλόγου εντός νομικού πλαισίου, θα ήμασταν έτοιμοι να συμβάλουμε στην οικοδόμηση σχέσεων καλής γειτονίας σε περίπτωση αν μας ζητηθεί αυτό από τους ενδιαφερόμενους», ανέφερε χαρακτηριστικά, αποφεύγοντας να κάνει οποιοδήποτε λόγο για το ποιος προχωρά σε εντάσεις στην περιοχή. Τοποθέτηση που σύμφωνα με διπλωματικές πηγές δεν προκάλεσε δυσφορία ή απογοήτευση,

καθώς η Λευκωσία αντιλαμβάνεται τη στενή συνεργασία που έχει η Ρωσία με την Τουρκία στο θέμα της Λιβύης και η οποία σχέση δεν θα θέλει να διασλευθεί. Όπως σημειώθηκε, ο Σεργκέι Λαβρόφ ξεκαθάρισε πως ο Βλαδimir Πούτιν είναι έτοιμος να μεσολαβήσει με τον Τούρκο Πρόεδρο για αποκλιμάκωση της κρίσης.

Είδε και τους αρχηγούς

Ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών είδε και τους πολιτικούς αρχηγούς των κομμάτων πλην του ΕΛΑΜ, το απόγευμα της Τρίτης. Κίνηση που στόχο, όπως είπε, είχε να καταδείξει πως οι σχέσεις της Μόσχας με τη Λευκωσία, θα παραμείνουν εξαιρετες ασχέτως του ποιος βρισκεται στην εξουσία.

Όπως ανέφερε στη συνάντηση, κανείς δεν πρέπει να επιβάλει οποιεσδήποτε συνταγές στις πλευρές στην Κύπρο και ιδιαίτερα να καθορίσει τεχνητά χρονολογιστικά διαγράμματα. Ο Σεργκέι Λαβρόφ, μιλώντας στην ρωσική προεβία λίγο πριν την αναχώρησή του, υπογράμμισε επίσης πως η χώρα του υποστηρίζει σθεναρά μια λύση του Κυπριακού βασισμένη στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και απευθυνόμε-

νος στους πολιτικούς αρχηγούς είπε πως «είναι σημαντικό για εμάς να έχουμε τις εκτιμήσεις σας για το τι συμβαίνει γύρω σας, ειδικότερα με τις διαπραγματεύσεις για την επίλυση του Κυπριακού».

Το άρμα της Δύσης

Το ερώτημα βεβαίως που τίθεται, είναι τι συζητήθηκε σε ό,τι αφορά τις αμερικανικές απαιτήσεις για εξοβελισμό της ρωσικής παρουσίας στην Κύπρο. Το τελευταίο διάστημα υπήρξε στο παρασκήνιο συζήτηση για το κατά πόσο οι πολιτικές που εφαρμόζει η κυβέρνηση, ενδεχομένως να πληξουν τις σχέσεις με τη Μόσχα και να στείλουν το μήνυμα, πως η Κύπρος έχει προσδεθεί στο άρμα της Δύσης. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, ο κ. Λαβρόφ δεν έθιξε οποιοδήποτε θέμα, ωστόσο, σύμφωνα με πολιτικούς κύκλους, φέρεται να έθιξε ευσχήμως τις απαιτήσεις των ΗΠΑ. Διπλωματικοί κύκλοι πάντως απορρίπτουν κάτι τέτοιο σημειώνοντας με νόημα πως η Λευκωσία, είναι ένας στενός συνεργάτης και σύμμαχος της Μόσχας εντός της Ε.Ε. και τα όποια αιτήματα της Ρωσίας ικανοποιούνται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

ΑΡΘΡΟ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Ερντογάν ο πονηρός

Ο Τούρκος Πρόεδρος πλέον έχει ξεπεράσει κάθε όριο γραφικότητας κοντεύοντας στα όρια της γελοιότητας. Μαζί του και αρκετοί πολιτικοί που συναγωνίζονται ποιος θα ξεστομίσει τη μεγαλύτερη απειλή ώστε να φανεί αρεστός στον Ερντογάν. Πραγματικά, αυτό που ζούμε ούτε σε ταινία επιστημονικής κωμωδίας δεν θα πίστευα ότι θα το ζήσω. Είναι όμως τόσο αφελής ο Τούρκος Πρόεδρος ώστε να απειλεί θεούς και δαίμονες πιστεύοντας πραγματικά ότι σε περίπτωση εμπλοκής με την Ελλάδα μπορεί να πραγματοποιήσει αυτά που λέει; Ο Ερντογάν που είναι παμπόνηρος έχει καταλάβει ότι δεν υπάρχει καμία περίπτωση η Ελλάδα και κατ' επέκταση η Ευρώπη να προκαλέσει πόλεμο. Δεν είναι στην κουλτούρα μας και δεν πρόκειται να το κάνουμε. Πολύ σωστά λοιπόν, ο Έλληνας Πρωθυπουργός δεν απαντάει στις γελοιότητες της Τουρκίας.

Ο Ερντογάν παίζει εκ του ασφαλούς, προσπαθώντας να μας τρομάξει ώστε όταν έρθει η ώρα να καθίσουμε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, να μπορέσει να κερδίσει όσα περισσότερα μπορεί χωρίς πόλεμο φυσικά. Έχει πολλά ανοικτά μέτωπα και είναι αδύνατο να επικεντρεί σε όλα. Επίσης, όπως έχω ξαναγράψει, ο στρατός της Τουρκίας πλέον αποτελείται από αξιωματικούς νέους, χωρίς εμπειρία και χωρίς να νιώθουν συνδεδεμένοι με το ΝΑΤΟ αφού σχεδόν κανείς δεν το έχει υπηρετήσει, αλλά είναι απόλυτα υποταγμένοι στον αφέντη τους τον Ερντογάν. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο τα όσα ακούστηκαν την προηγούμενη εβδομάδα ότι δόθεν οι στρατηγοί αρνήθηκαν να ρίξουν ελληνικό αεροπλάνο, είναι απόλυτα ανοησίες. Κανένας στην Τουρκία δεν πάει κόντρα στον Ερντογάν και αν γίνει κάτι τέτοιο είναι σίγουρο ότι θα βρεθεί σε κάποιο μουντρούμι μαζί με τόσους άλλους που βρέθηκαν εκεί χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Το απουσιάζει σε αυτή την περίπτωση είναι ότι γίνεται όλο και πιο δύσκολη η λύση του Κυπριακού αφού η Τουρκία χρησιμοποιεί τους Τουρκοκύπριους ως δόλωμα για να πετύχει τα σχέδιά του ο Ερντογάν. Ο Μητσοτάκης κατ'αφερη να διεθνοποιήσει το πρόβλημα με την Τουρκία και να το δουν οι Ευρωπαίοι εταίροι μας ως ένα κατ'εξοχήν ευρωπαϊκό θέμα (το βλέπουμε από τις δηλώσεις των Ευρωπαίων αξιωματικών). Είναι ευκαρίω λαιπών και για την Κύπρο να θυμίσει στην Ευρώπη ότι η τουρκική κατοχή του 37% της Κύπρου είναι ευρωπαϊκό θέμα και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως τέτοιο απέναντι στην συνεχιζόμενη πίεση της Τουρκίας. Οι επιόμενοι μήνες θα είναι κρίσιμοι και θα πρέπει να παραμείνουμε ψύχραιμοι.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επικοινωνίας.

Στο μικροσκοπιο των αγορών η ένταση στην Ανατολική Μεσόγειο

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Από περίπου τα μέσα Ιουλίου έχει προστεθεί στα ραντάρ των επενδυτών που παρακολουθούν την Ελλάδα ο παράγων «γεωπολιτικός κίνδυνος» λόγω των εντάσεων με την Τουρκία. Αυτός ο παράγων δεν βρισκόταν φέτος στη λίστα των funds για τους πιθανούς κινδύνους στο Χρηματιστήριο Αθηνών και τα ελληνικά ομόλογα, και έτσι «αναγκάστηκαν» να τον προσαρμόσουν στις στρατηγικές τους. Το γεωπολιτικό ρίσκο, από την άλλη μεριά, δεν είναι κάτι «καινούργιο» σε ό,τι αφορά τα τουρκικά assets, με το χαρακτηριστικό της αποσταθεροποίησης λόγω πολιτικών ή οικονομικών εξελίξεων συνήθως να «ακολουθεί» τις αναδυόμενες αγορές όπως η Τουρκία.

Σαφώς οι εξελίξεις και οι συνεχιζόμενες εντάσεις μεταξύ των δύο χωρών εδώ και περίπου δύο μήνες επηρεάζουν τη στάση των επενδυτών. Τα διηθητά χαρτοφυλάκια βλέπουν διαφορετικά και με πιο προσεκτική στάση την Ελλάδα τώρα σε σχέση με πριν από το συγκεκριμένο διάστημα,

Προβλέπουν περαιτέρω διολίσθηση της τουρκικής λίρας – Κρατούν αποστάσεις από το Χρηματιστήριο Αθηνών.

ενώ κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την Τουρκία, όπως σημειώνουν οι αναλυτές. Στην περίπτωση της Ελλάδας, η οποία και έχει το «δίκτυο προστασίας» του ευρώ, η διατακτικότητα των επενδυτών έχει αποτυπωθεί στις μετοχές και στα ομόλογα, αλλά στην περίπτωση της Τουρκίας οι όποιες επιπτώσεις αντανακλώνται κυρίως στο νόμισμά της.

Για την Ελλάδα, όπως σημειώσαμε, στους πιθανούς κινδύνους προστέθηκαν τα γεωπολιτικά, ενώ για την Τουρκία η



Η απόδοση του 10ετούς τουρκικού ομολόγου κινείται εδώ και δύο χρόνια πάνω από τα επίπεδα του 13%, ενώ το χρηματιστήριο της Κωνσταντινούπολης, στο οποίο οι ξένοι επενδυτές δεν έχουν επενδύσει ιδιαίτερος, λόγω «εγχώριας» στήριξης το τελευταίο διάστημα κινείται σταθεροποιητικά.

πιθανότητα κυρώσεων από την Ε.Ε. λόγω της προκλητικότητας είναι αυτή που ουσιαστικά τροφοδοτεί τις ανησυχίες των επενδυτών, τη στιγμή που ήδη και χωρίς τον παράγοντα «ελληνοτουρκικές σχέσεις» οι φόβοι των επενδυτών ήταν έντονοι. Υπενθυμίζεται πως τον Μάιο η οικονομική υποστήριξη από το Κατάρ έσωσε την Τουρκία από το κείλος μιας νέας νομισματικής κρίσης, ενώ οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής προσπάθησαν να μειώσουν την πίεση στη λίρα μέσω της συ-

μπίεσης των εισαγωγών καθώς και με ήπια capital controls.

Αυτή η βοήθεια δεν ήταν αρκετή καθώς από τις αρχές Ιουλίου η οικονομία και το νόμισμα της χώρας επέστρεψαν στην βύθιση λόγω και του σοκ που είχε ήδη προκαλέσει η κρίση από την πανδημία αλλά και της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής που ακολουθεί ο Ερντογάν, με τα καθαρά συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας να είναι πλέον αρνητικά, τον πληθωρισμό να έχει εκτοξευθεί σε διψήφια

επίπεδα, ενώ τα μεγάλα βραχυπρόθεσμα εξωτερικά χρέη της Τουρκίας (22% του ΑΕΠ) διατηρούν την οικονομία εκτεθειμένη σε πολύ δύσκολες συνθήκες εξωτερικής χρηματοδότησης.

Τα παραπάνω δείχνουν πως προφανώς οι επενδυτές έχουν πολλούς άλλους λόγους να μείνουν μακριά από την Τουρκία, ωστόσο και οι ελληνοτουρκικές σχέσεις έχουν επίσης παίζει ρόλο στη στάση τους λόγω του κινδύνου επιβολής κυρώσεων από την Ε.Ε., με τους αναλυτές να προ-

βλέπουν περαιτέρω καθίζηση της λίρας. Όπως επισημαίνει η Société Générale, οι εντάσεις σχετικά με «τα αμφισβητούμενα χωρικά ύδατα» με την Ελλάδα και η προοπτική νέων κυρώσεων της Ε.Ε. προσθέτουν στις ήδη αβέβαιες προοπτικές για την τουρκική λίρα. Η Capital Economics προειδοποίησε πρόσφατα πως η Τουρκία είναι αντιμέτωπη με τον κίνδυνο μιας νέας νομισματικής κρίσης, όχι μόνο λόγω του σοκ της COVID-19, αλλά κυρίως λόγω της επιδείνωσης των σχέσεων της με την Ε.Ε., μετά την απόφαση Ερντογάν για μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί καθώς και τις ενέργειες της στα ελληνικά και κυπριακά ύδατα.

Σε ό,τι αφορά τα ομόλογα και τις τουρκικές μετοχές, οι αναλυτές εξηγούν πως ήδη οι ξένοι επενδυτές απέχουν από τις αγορές αυτές, οπότε οι εξελίξεις με την Ελλάδα δεν έχουν ιδιαίτερο αντίκτυπο. Η απόδοση του 10ετούς τουρκικού ομολόγου κινείται εδώ και δύο χρόνια πάνω από τα επίπεδα του 13%, ενώ το χρηματιστήριο της Κωνσταντινούπολης, στο οποίο οι ξένοι επενδυτές δεν έχουν επενδύσει ιδιαίτερος, λόγω «εγχώριας» στήριξης το τελευταίο διάστημα κινείται σταθεροποιητικά.

Όπως εξηγεί στην «Κ» ο οικονομολόγος και επικεφαλής στρατηγικής αναλυτής αναδυόμενων αγορών της Oxford Economics Νάφεζ Ζουκ, έως τώρα η απειλή κυρώσεων δεν είχε σημαντική επίδραση στις τιμές των τουρκικών assets και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι εδώ και καιρό οι τουρκικές μετοχές και τα ομόλογα δεν ήταν στη λίστα των... αγαπημένων των επενδυτών των αναδυόμενων αγορών. Μάλιστα οι θέσεις των ξένων στα τουρκικά ομόλογα κινούνται σταθερά σε ιστορικά χαμηλά.

Ωστόσο, η εμπειρία του παρελθόντος δείχνει ότι τα τουρκικά περιουσιακά στοιχεία είναι ευαίσθητα στον κίνδυνο κυρώσεων, ειδικά από την Ευρώπη, δεδομένου ότι υπάρχει στενή εμπορική και οικονομική σχέση με την περιοχή, τονίζει

ο κ. Ζουκ. Ωστόσο, όπως επισημαίνει, οι όποιες πιθανές κυρώσεις αναμένεται πως σε πρώτη φάση θα κατευθυνθούν σε άτομα, ενώ οι κυρώσεις που μπορεί να προκαλέσουν βλάβη στην οικονομία ενδεχομένως να εισαχθούν αργότερα. Όπως και να έχει, αυτή η εξέλιξη θα έχει ελαδιστο αντίκτυπο στα τουρκικά assets βραχυπρόθεσμα, ωστόσο μακροπρόθεσμα θα έβλαπτε την ελκυστικότητα της Τουρκίας ως επενδυτικού προορισμού.

Σε ό,τι αφορά τη λίρα ωστόσο, οι προοπτικές είναι εντελώς διαφορετικές. «Οι επενδυτές αναμένεται να θέσουν τη λίρα υπό πολύ ισχυρή πίεση εάν η Ε.Ε. προχωρήσει και μάλιστα άμεσα σε σκληρές κυρώσεις απέναντι στην Τουρκία», σημειώνει ο Τζέισον Τουβέι, αναλυτής της Capital Economics, τονίζοντας πως η λίρα είναι ευάλωτη στις εντάσεις με την Ε.Ε.

Για την Ελλάδα, ο κίνδυνος ενός θερμού επεισοδίου είναι αυτό που απασχολεί περισσότερο τους επενδυτές. Αυτός ο παράγων, αν και δεν έχει τρέψει σε φυγή τους επενδυτές από το Χ.Α., ωστόσο τους έχει οδηγήσει σε στάση αναμονής αποφεύγοντας να αυξήσουν την έκθεσή τους, κάτι που «εξηγεί» τους πολύ χαμηλούς τζίρους που σημειώνονται το τελευταίο διάστημα αλλά και την τάση συσώρευσης του Γενικού Δείκτη γύρω από τις 640 μονάδες. Ανάλογη είναι και η εικόνα στα ελληνικά ομόλογα, με το 10ετές να κινείται σταθεροποιητικά λίγο πάνω από 1% το τελευταίο δίμηνο, μετά το ισχυρό ράλι που έχει σημειώσει το διάστημα Μαρτίου - Ιουνίου.

Η επιδείνωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων δημιουργεί φοβική στάση στους επενδυτές σε ό,τι αφορά τα ελληνικά assets, οι οποίοι επιλέγουν να απέχουν μέχρι να εξομαλυνθεί η κατάσταση, σημειώνουν οι αναλυτές. Εάν δεν υπήρχαν οι προκλήσεις, τότε τα πράγματα ίσως και να είχαν εξελιχθεί διαφορετικά για το Χ.Α., λόγω και των πολύ θετικών εξελίξεων γύρω από το Ταμείο Ανάκαμψης, οι οποίες δεν κεφαλαιοποιήθηκαν ποτέ.

Τα σχολεία στην τελική ευθεία με ανοικτά ζητήματα

Προσπάθεια προκειμένου να είναι όλα έτοιμα μέχρι την Πέμπτη καταβάλλουν οι σχολικές εφορείες, εν μέσω δηλώσεων και αναταράξεων

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΑΥΤΡΑ**

Η παράταση που έλαβε το Υπουργείο Παιδείας μετά από την εισήγηση των οργανωμένων Γονέων της Μέσης Εκπαίδευσης, σε σχέση με την αναβολή της έναρξης της σχολικής χρονιάς, αναμφίβολα αποτελεί μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για να ξεπεραστούν τα οποιαδήποτε προβλήματα και οι αιθουσες διδασκαλίας να είναι πλήρως έτοιμες μέχρι τη Δευτέρα 14 Σεπτεμβρίου.

Ο στόχος, όμως, είναι οι εργασίες να ολοκληρωθούν μέχρι και την Πέμπτη 10 του μήνα, προκειμένου την Παρασκευή οι μαθητές να προσέλθουν χωρίς προβλήματα στα σχολεία τους για να παραλάβουν τα βιβλία τους, ως ειθίσαι πριν από την έναρξη της σχολικής χρονιάς. Τα εμπόδια που προκάλεσαν καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των εργασιών

Δωρεάν υφασμάτινες προστατευτικές μάσκες θα παραχωρηθούν στους μαθητές της Μέσης Εκπαίδευσης, όπως είπε ο υπουργός Παιδείας την Τρίτη, την ώρα που υπάρχουν στον τραπέζι οι εισηγήσεις για σχετική χαλάρωση ως προς τη χρήση τους εν ώρα μαθήματος.

φαίνεται ότι ξεπερνούνται πλέον, αφού ένα μεγάλο ποσοστό των σχολείων παγκύπρια θεωρούνται έτοιμα από την προηγούμενη Δευτέρα. Ωστόσο, παραμένουν κάποιες ανάγκες η ικανοποίηση των οποίων θα συμβάλει τα μέγιστα στην τήρηση των πρωτοκόλλων για κοινωνική αποστασιοποίηση. Όλα τα πιο πάνω συμβαίνουν την ώρα που οι δηλώσεις του υπουργού Παιδείας για πλημμελή άσκηση καθηκόντων εκ μέρους λειτουργών της εκπαίδευσης πυροδοτεί το κλίμα ανάμεσα



Οι δηλώσεις που έκανε τη Δευτέρα ο υπουργός Παιδείας, Πρόδρομος Προδρόμου προκάλεσαν την αντίδραση των εκπαιδευτικών οργανώσεων, ωστόσο, ο ίδιος κάνει αναφορά σε περιπτώσεις διευθύνσεων σχολείων οι οποίες δεν ανταποκρίθηκαν.

στον ίδιο και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών.

Μέχρι την Πέμπτη

Αν και η αναβολή που έλαβε το κτύπημα του πρώτου κουδουνιού στα δημόσια σχολεία λήγει τη Δευτέρα 14 Σεπτεμβρίου, οι Σχολικές Εφορείες κάνουν αγώνα δρόμου ώστε οι τάξεις να είναι πλήρως έτοιμες μέχρι την Πέμπτη 10 του μήνα. Όπως είπε στην «Κ» ο πρόεδρος των Σχολικών Εφορειών, Ντίνας Έλληνας,

πλέον απομένουν οι τελικές εργασίες που αφορούν κυρίως στην εφαρμογή του πρωτοκόλλου για την τήρηση της κοινωνικής αποστασιοποίησης εντός των τάξεων. Εξήγησε, επίσης, ότι οι σχεδιασμοί που έγιναν έχουν τρεις πτυχές: την ενοποίηση των διπλών θρανίων, την τοποθέτηση πλαστικών διαχωριστικών σε άλλα και το κόψιμο διπλών θρανίων στην μέση, ώστε να φτιαχτούν μονά. Ωστόσο, δεν ήταν εύκολο το εγχείρημα του εξοπλισμού των σχολείων όλων των επα-

χίων, καθώς υπήρξαν δυσκολίες κατά τις διαδικασίες των προσφορών και την ελάχιστη εκδήλωση ενδιαφέροντος που παρατηρήθηκε.

Ο λόγος για τον οποίο δεν εφαρμόστηκε μια ενιαία πολιτική προς αυτή την κατεύθυνση, πρόσθεσε, είναι το ότι δεν έχουν όλες οι σχολικές τάξεις το ίδιο εμβαδό με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν να γίνει η ίδια διαρρύθμιση σε όλες. Πλέον, όμως, τοποθετούνται τα τελευταία κομμάτια του παζλ προς την κατεύθυνση

αυτή, ενώ γίνεται και ο εξοπλισμός των σχολείων με μάσκες και αντισηπτικά. Εκτός αυτού, είπε ο κ. Έλληνας, διευθετούνται και οι διαδικασίες προμήθειας των Ειδικών Σχολείων με τον εξοπλισμό που πρέπει να φέρουν οι συνοδοί παιδιών, όπως είναι οι ειδικές ποδιές, τα γάντια και οι μάσκες. Πλέον, το μεγαλύτερο πρόβλημα ως προς την ετοιμασία των σχολείων εντοπίζεται στην Λεμεσό, όπου θα έπρεπε να γίνουν εργασίες σε συνολικά 124 σχολεία, γεγονός το οποίο είχε θίξει και ο ίδιος ο υπουργός Παιδείας σε δηλώσεις του τη Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου.

Μάσκες και εισηγήσεις

Καθότι οι ετοιμασίες έχουν μπει στην τελική ευθεία, στο Υπουργείο Παιδείας, τις τελευταίες μέρες υπάρχει κινητοποίηση, καθώς λειτουργοί των σχολικών μονάδων παραλαμβάνουν τις προμήθειες σε προστατευτικές μάσκες που αναλογούν στο κάθε σχολείο και έχουν συμφωνηθεί από προηγούμενως. Είναι βεβαίως εμφανές ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κάποιες ελλείψεις στα σχολεία, μερικές ημέρες προτού αυτά επαναλειτουργήσουν, ωστόσο οι αρμόδιοι διαβεβαιώνουν ότι θα καλυφθούν. Μέχρι και την Τρίτη 8 Σεπτεμβρίου, άτομα εισέρχονταν στο Υπουργείο και ζητούσαν να προμηθευτούν τις δωρεάν προστατευτικές μάσκες που δικαιούνται. Όσον αφορά στους μαθητές της Μέσης Εκπαίδευσης, θα παραχωρηθούν – επίσης δωρεάν – μάσκες υφασμάτινες, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να πλένονται και να επαναχρησιμοποιούνται.

Η χρήση της μάσκας από τα παιδιά των Γυμνασίων και των Λυκείων, αλλά και των εκπαιδευτικών τους, είναι ένα θέμα το οποίο οι οργανωμένοι γονείς ζητούν όπως συζητηθεί εκ νέου. Ανάλογη παρέμβαση έγινε και από την ΠΟΕΔ για τους εκπαιδευτικούς των Δημοτικών σχολείων. Οι μεν ζητούν όπως υπάρξει κάποια πιο ελαστική αντιμετώπιση, καθώς πιστεύεται ότι θα παρεμποδίζεται το έργο των μαθητών κατά την προφορική τους αξιολόγηση, ενώ θα δυσκολεύονται σε μεγάλο βαθμό οι εκπαιδευτικοί κατά την παράδοση του μαθήματος. Οι δε επικαλούνται την ανάγκη να μπορούν τα μι-

κρότερα παιδιά να βλέπουν το πρόσωπο και τις εκφράσεις των δασκάλων τους, καθώς αυτό διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία στα Δημοτικά σχολεία. Όπως είπε κατά τη συνέντευξη Τύπου ο κ. υπουργός την Τρίτη, όλα τα πιο πάνω θέματα έχουν διαβιβαστεί στο Υπουργείο Υγείας και αναμένονται οι απαντήσεις το προσεχές διάστημα.

Παρακώλυση διαδικασιών

Έχοντας μπει στην τελική ευθεία για το άνοιγμα των σχολείων, οι αιχμές και οι αντιδράσεις εκ μέρους των εμπλεκόμενων μερών δεν λένε να κοπάσουν. Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσαν τη Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου οι δηλώσεις στις οποίες προέβη ο υπουργός Παιδείας, Πρόδρομος Προδρόμου, σε σχέση με το θέμα της καθυστέρησης της έναρξης της σχολικής χρονιάς. Ο υπουργός είχε καταγγείλει ότι οι διαδικασίες παρακωλύονται και από πρόσωπα, είτε εκ προθέσεως είτε εκ παραλείψεως, εσκεμμένως ή μη. Τέτοιου είδους συμπεριφορές, πρόσθεσε, αμαυρώνουν την εικόνα του εκπαιδευτικού κόσμου, ο οποίος με αυταπάρνηση, όλες αυτές τις μέρες, εργάστηκε ώστε να γίνουν σωστά όλες οι διευθετήσεις για το άνοιγμα των σχολείων. Μάλιστα, δήλωσε ότι θα διεξαχθεί έρευνα για το θέμα και θα αποδοθούν οι ευθύνες εκεί και όπου κριθεί απαραίτητο.

Στις δηλώσεις του αυτές αντέδρασε η ΠΟΕΔ, ωστόσο στην συνέχεια ο ίδιος ο κ. Προδρόμου, αναφέροντας παραδείγματα, ξεκαθάρισε περί τίνος πρόκειται. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στην περίπτωση διευθυντή, ο οποίος, διαφωνώντας με τα μέτρα που λαμβάνονται και την οργάνωση των σχολικών τάξεων, αρνήθηκε να καταγράψει τις ανάγκες του σχολείου του ώστε να καλυφθούν εγκαίρως. Σε άλλη περίπτωση, η διευθυντική ομάδα αρνήθηκε να ανοίξει το σχολείο στα μέλη σχολικής εφορείας τα οποία είχαν μεταβεί για τις απαραίτητες εργασίες. Άλλη μια περίπτωση αφορά σε σχολείο το οποίο κλήθηκε να καταγράψει και να ενημερώσει για τις ανάγκες του, αλλά το έπραξε τη Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου.

Εμπλοκή στο πρόγραμμα «χρυσή βίζα» στην Ελλάδα λόγω πανδημίας

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Εκατοντάδες είναι οι επενδυτές, και όχι μόνο από την Κίνα, που έχουν αποκτήσει ήδη ακίνητα στην Ελλάδα ή έχουν δώσει σχετικές προκαταβολές αλλά αδυνατούν να ταξιδέψουν στη χώρα προκειμένου να καταθέσουν τα σχετικά έγγραφα και να λάβουν άδεια παραμονής, στο πλαίσιο του σχετικού προγράμματος «χρυσή βίζα».

Το ζήτημα αναδείχθηκε πρόσφατα και μέσω δημόσιας παρέμβασης, την οποία πραγματοποιήσε η Ενωση Επενδυτών Kivas - Ελλάδας, καθώς περίπου 120 Κινέζοι επενδυτές δεν μπορούν να εισέλθουν στη χώρα, παρότι έχουν ήδη αποκτήσει ακίνητο στην Ελλάδα.

Η αφορμή για το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί είναι ασφαλώς οι ταξιδιωτικές απαγορεύσεις που ισχύουν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Για παράδειγμα, η Ε.Ε. απαγορεύει την είσοδο Κινέζων πολιτών στα σύνορά της, ενώ το ίδιο πράττει και η Κίνα με πολίτες από την Ε.Ε., που ενδιαφέρονται να εισέλθουν στη χώρα.

Ωστόσο, στην περίπτωση της Ελλάδας, πρόβλημα δημιουργείται και λόγω της απουσίας ξεκάθαρων οδηγιών προς τα ελληνικά προξενία, με αποτέλεσμα, ανάλογα με τη χώρα προέλευσης του επενδυτή, να επιτρέπεται ή να απαγορεύεται η είσοδος στη χώρα. Σύμφωνα με πληροφορίες, επενδυτές από την Ουκρανία και τον Λίβανο έχουν κατορθώσει να εισέλθουν στην Ελλάδα και να ολοκληρώσουν τη διαδικασία αίτησης και λήψης της άδειας παραμονής, αλλά δεν ισχύει το ίδιο π.χ. με τους Κινέζους και τους Τούρκους επενδυτές. Πρόβλημα υφίσταται και με επενδυτές από τις ΗΠΑ, την Ινδία, τη Νότια Αφρική, το Ιράν και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Κατά τον κ. Πάνο Ροζάκη, επικεφαλής της Prime Synergy, εταιρείας επενδυτικής μετανάστευσης, «οι περισσότερες από αυτές τις χώρες είναι χώρες από τις οποίες δεν επιτρέπεται επίσκεψη προς την Ελλάδα λόγω του κορωνοϊού. Ωστόσο, όσοι διαθέτουν ήδη άδειες διαμονής μπορούν να εισέλθουν, ακόμα και αν προέρχονται από χώρες όπου απαγορεύεται η είσοδος. Επομένως, όσοι έχουν άδεια διαμονής, π.χ. από την Τουρκία, μπορούν να εισέλθουν στη χώρα, αλλά όσοι αιτούνται για να τους χορηγηθεί η άδεια αυτή δεν μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα». Κατά τον ίδιο, αυτό είναι ακριβώς το σημείο στο οποίο είναι απαραίτητη η κυβερνητική παρέμβαση, καθώς δεν υπάρχει κάποια ρητή διευκρίνιση



Παράγοντες στην αγορά ακινήτων ζητούν να εξαιρούνται από την απαγόρευση ταξιδιού όσοι προσκομίσουν αρνητικό τεστ για τον κορωνοϊό και διαθέτουν αποδείξεις ότι είναι ήδη ιδιοκτήτες ακινήτου στην Ελλάδα, ελάχιστης αξίας αγοράς της τάξεως των 250.000 ευρώ.

Επενδυτές που απέκτησαν ακίνητο στην Ελλάδα δεν μπορούν να έρθουν για να καταθέσουν τα έγγραφα και να λάβουν άδεια παραμονής.

ή οδηγία, με αποτέλεσμα κάθε προξενικός υπάλληλος να το ερμηνεύει διαφορετικά.

Όπως τονίζει ο κ. Ροζάκης, «αυτό που μας ενδιαφέρει να μάθουμε είναι αν – ειδικώς – αυτοί οι οποίοι είναι επενδυτές και θέλουν να ταξιδέψουν για να αιτηθούν άδεια διαμονής μπορούν να εξαιρηθούν από την απαγόρευση ταξιδιού εφόσον προσκομίσουν αρνητικό τεστ για τον κορωνοϊό και διαθέτουν αποδείξεις ότι είναι ήδη ιδιοκτήτες ακινήτου στην Ελλάδα, ελάχιστης αξίας αγοράς της τάξεως των 250.000 ευρώ». Κατά τον ίδιο και με βάση την επικοινωνία της Prime Synergy με τις κατά τόπους Αρχές, οι προσβείες δεν θέλουν να αναλάβουν τη σχετική ευθύνη και παραπέμπουν το ζήτημα στο υπουργείο Εξωτερικών.

Ωστόσο και το υπ. Εξωτερικών, με τη σειρά του, αναφέρει ότι δεν είναι στη δική του αρμοδιότητα το να κρίνει αν θα εκδώσει ή όχι βίζα εισόδου στη χώρα

ένα ελληνικό προξενείο. Σημειώτεον ότι η αναφορά αφορά βίζα τύπου D και όχι βίζα Schengen.

Μέχρι στιγμής, ανάλογα με το κάθε προξενείο, προκύπτει και διαφορετική απάντηση. Υπενθυμίζεται ότι ακριβώς λόγω της κρίσης του κορωνοϊού, η κυβέρνηση έχει ψηφίσει ρύθμιση μέσω της οποίας επιτρέπεται η εξ αποστάσεως αγορά ακινήτου από επενδυτές στο πλαίσιο του προγράμματος «χρυσή βίζα», χωρίς να επισκεφθούν την Ελλάδα και χωρίς να έχουν ελληνικό τραπεζικό λογαριασμό. Ωστόσο, ενώ είναι εφικτή η διαδικασία αυτή, στη συνέχεια τους απαγορεύεται η είσοδος στη χώρα, προκειμένου να λάβουν την άδεια παραμονής.

Μεγάλο ενδιαφέρον

Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με τον κ. Ροζάκη, μπορεί να υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες για την αναζήτηση του μέχρι πρότινος λίαν επιτυχημένου προγράμματος «χρυσή βίζα», λόγω της υγειονομικής κρίσης, ωστόσο το ενδιαφέρον των επενδυτών όχι μόνο έχει διατηρηθεί, αλλά αντιθέτως είναι ακόμα εντονότερο. «Οι επενδυτές αντιλαμβάνονται ακόμα περισσότερο την ανάγκη για ασφάλεια που τους παρέχει ένα τέτοιο πρόγραμμα από την επόμενη πανδημία που μπορεί να χτυπήσει στο μέλλον», αναφέρει χαρακτηριστικά.

Το φθινοπωρινό Fine Arts Sale της Cypria με μια χρυσή τετράδα έργων

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Το φθινοπωρινό Arts Sale της Cypria για ακόμη μια χρονιά φέρνει στο ενδιαφερόμενο κοινό πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις για την απόκτηση έργων τέχνης. Συνολικά, θα είναι διαθέσιμα για το φιλότεχνο επενδυτικό κοινό 139 έργα τέχνης και εξή σπάνιες εκδόσεις. Η συλλογή, εκτός από πίνακες και γλυπτά περιλαμβάνει χαρακτικά, σκίτσα, και λιθογραφίες. Στην εσωτερική δημοπρασία, λοιπόν, της 15ης Σεπτεμβρίου στο Roof Terrace του μουσείου Κώστα και Ρίτας Σεβέρη θα είναι διαθέσιμα, σπάνια έργα από πολύ σημαντικούς ζωγράφους και γλύπτες, όπως οι Carl Rottmann, Αλέκος Φασιανός, Μιχαήλ Κάσιαλος, Χριστόφορος Σάββα, Ανδρέας Καραγιάν, Αλέξανδρος Αλεξανδράκης, Σαράντς Καραβούζης, Ανδρέας Χαραλαμπίδης, Ανδρέας Χρυσόκοκ, Γιώργος Σκατενός, John Kiki, Ρένος Λοΐζου, Άγγελος Μακρίδης, Ρένος Λοΐζου, Ζωή Ζέγγελη και πολλοί άλλοι. Γενικά, η συλλογή συγκεντρώνει εξαιρετικά έργα Ελλήνων, Κυπρίων και Ευρωπαίων καλλιτεχνών του 19ου, 20ού και 21ου αιώνα, ενώ σε αυτή συγκαταλέγονται δύο μικρότερες συλλογές, η μία αποτελούμενη από έργα Κυπρίων ζωγράφων της αποκαλούμενης δεύτερης γενιάς και η δεύτερη από έργα Ρώσων ζωγράφων τα οποία είχαν παρουσιαστεί στο Λονδίνο. «Το πρωταρχικό μας μέλημα είναι η προστασία του κοινού και αυτός είναι ο λόγος που προτιμάμε να δημοπρασία να γίνει χωρίς το φθινοπωρινό και σε ανοικτό χώρο όπως αυτός του υπέροχου Roof Terrace του Μουσείου Σεβέρη», αναφέρει η Ρίτα Κυριάκου, διευθύντρια της Cypria.

Μέχρι στιγμής, ανάλογα με το κάθε προξενείο, προκύπτει και διαφορετική απάντηση. Υπενθυμίζεται ότι ακριβώς λόγω της κρίσης του κορωνοϊού, η κυβέρνηση έχει ψηφίσει ρύθμιση μέσω της οποίας επιτρέπεται η εξ αποστάσεως αγορά ακινήτου από επενδυτές στο πλαίσιο του προγράμματος «χρυσή βίζα», χωρίς να επισκεφθούν την Ελλάδα και χωρίς να έχουν ελληνικό τραπεζικό λογαριασμό. Ωστόσο, ενώ είναι εφικτή η διαδικασία αυτή, στη συνέχεια τους απαγορεύεται η είσοδος στη χώρα, προκειμένου να λάβουν την άδεια παραμονής.

Η χρυσή τετράδα

Στην εσωτερική φθινοπωρινή δημοπρασία της Cypria οπωσδήποτε, ξεχωρίζουν τέσσερις εξαιρετικές ποιότητες έργα τέχνης, με τη συνολική εκτιμώμενη αξία τους να ανέρχεται στις 58.000 – 92.000 ευρώ. Ξεχωρίζουν, λοιπόν, το έργο του σπουδαίου Carl Rottmann «Επίδαυρος» με εκτίμηση €10.000 – 15.000), Ο Rottmann συγκαταλέγεται στους Γερμανούς Masters του 19ου αιώνα και έργα του έχουν παρουσιαστεί σε μεγάλες διεθνείς διοργανώσεις και εκδόσεις σε μουσεία, όπως το Μπτροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης. Η Επίδαυρος είναι ένα από τα έργα που ο Rottmann ζωγράφισε κατά την προετοιμασία του Ελληνικού Κύκλου και μέχρι σήμερα αποτελούσε μέρος ιδιωτικής συλλογής. Ο «Μυστηριώδης Παράδεισος» του Αλέκου Φασιανού με εκτίμηση τις €25.000 – 40.000. Ο πίνακας συγκαταλέγεται ανάμεσα στα ζωγραφικότερα και ωραιότερα έργα του Φασιανού (1935)



Η αιγινιατική Επίδαυρος του σπουδαίου Rottmann, ο οποίος ανήκει στο Πάνθεον των Γερμανών Masters του 19ου αιώνα, προέρχεται από Βρετανική ιδιωτική συλλογή.

και όπως δηλώνεται στον κατάλογο «Το έργο είναι ένας Φασιανός στα καλύτερά του. Η «Νεαρή Γυναίκα στο Λουτρό» του Μιχαήλ Κάσιαλου, με εκτίμηση στις €15.000 – 25.000. Όπως σημειώνει η Cypria στον κατάλογό της ο Κάσιαλος δεν ασχολείται στο δρώμενο αλλά εστιάζει στον εσωτερικό συμβολισμό της μορφής, προσδίδοντας της μια μυθική διάσταση που την τοποθετεί έξω από τον συγκεκριμένο χρόνο. Δημοιουργεί ουσιαστικά ένα γυναικείο αρχέτυπο που δεν ανήκει σε καθορισμένο χώρο αλλά δρα στο συλλογικό υποσυνείδητο. Το έργο ανήκει σε μια από τις πιο μυστικιστικές στιγμές του Κάσιαλου. Το έργο του Χριστόφορου Σάββα «Μελέτη των Λουσμένων της Κερύνειας», με εκτίμηση τις €8.000 – 12.000 θεωρητικά πρόκειται για μια μελέτη για τον πίνακα «Λουόμενες στη Κερύνεια» που βρίσκεται στο Λεβεντιό Μουσείο - αποτελεί δηλαδή ένα προσέχειο ή ένα σκίτσο – στην ουσία είναι ένα αυτόνομο έργο και μάλιστα αποτελεί μια από τις πιο εμπνευσμένες στιγμές του Χριστόφορου Σάββα. Ανάμεσα στα έργα της συλλογής βρίσκεται η εξαιρετική «Γυναίκα στα Κόκκινα» του Δημήτρη Μυταρά (εκτ. €7.000 – 10.000). Τα τρία βασικά χρώματα του πίνακα, – κόκκινο, κίτρινο, μπλε – απλώνονται σχεδόν αυτoύσια στο καμβά ισορροπώντας με ιδιαίτερο δυναμισμό τη σύνθεση.

Δύο έργα του Λεφτέρη Οικονόμου βρίσκονται επίσης στον κατάλογο της δημοπρασίας, «Η μαρίνα της Λάρνακας» (εκτ. €8.000 – 12.000) και «Στο Μουράγιο του Ρομάντζου, Λάρνακα» (εκτ. €8.000 – 12.000). Επίσης, θα δημοπρατηθούν «Οι Πράσινες Αμυγδαλιές Στο Λόφο» του Τηλέμαχου

Κάνθου (εκτ. €7.000 – 10.000), οι «Πέτρες και Αγρία Ρόδα» (εκτ. €8.000 – 12.000) του Ανδρέα Λαδομήταου, και ο «Στρυμώνας» του Σπύρου Βασιλείου (εκτ. €7.000 – 10.000). Σημαντικός πίνακας είναι και η «Αποθέωση του καλλιτέχνη Wilhelm von Kaulbach» του Carl Theodor von Piloty (εκτ. €8.000 – 12.000).

Ο «Ελληνικός Κύκλος»

Τον 19ο αιώνα ο Λουδοβίκος Α΄ της Βαυαρίας, ένας από τους μεγαλύτερους λάτρεις και προστάτες των Τεχνών στην Ευρώπη, χρηματοδότησε τον αποκαλούμενο «Ελληνικό Κύκλο» του Carl Rottmann. Τα 23 έργα που αποτέλεσαν τον «Ελληνικό Κύκλο» απέκτησαν δική τους πτέρυγα στη Neue Pinakothek του Μονάχου. Ο Rottmann ήταν ήδη γνωστός για την περιφημη «Δύση της Χαϊδελβέργης» καθώς και για τα έργα του Ιταλικού Κύκλου που είχαν αποτελέσει την εικαστική έκφραση της ιταλικής συμμεχίας του Λουδοβίκου Α΄. Ο 19ος αιώνας σηματοδοτεί τη γερμανική αναγέννηση στην τέχνη, την δημιουργία της εθνικής ταυτότητας των Γερμανών και τις πολιτικές φιλοδοξίες των Γερμανικών πριγκιπάτων που ο Λουδοβίκος ο 1ος της Βαυαρίας προωθεί από την πλευρά του με μεγάλο όπλο του την τέχνη. Έτσι, όταν ο Rottmann ταξιδεύει στην Ελλάδα, στόχος του δεν είναι να συλλάβει το ελληνικό τοπίο ή το ελληνικό φως αλλά να αποδώσει τον ιστορικό χώρο μέσα στον οποίο καταδίδεται η Γερμανική ψυχή για να αναδυθεί «εμβάπτιση» των αρχαιοελληνικών πνευματικών επιτευγμάτων ώστε να συνεχίσει την λαμπρή πορεία του ελληνικού πνεύματος.



Αναταράξεις

Στη διάρκεια του πρώτου έτους της θητείας του στο τιμόνι της υπερδύναμης, ο απρόβλεπτος Ντόναλντ Τραμπ προκάλεσε επανειλημμένως αναταράξεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, δηλώνοντας δυσανεκτοίχο από «το υπερβολικά ισχυρό δολάριο που θέτει τις ΗΠΑ σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα». Ήταν η εποχή που κήρυττε εμπορικό πόλεμο στην Κίνα.



Το πρόβλημα

Το 1971 η ιστορική πλέον δήλωση του Τζον Κόναλι, τότε υπουργού Οικονομικών των ΗΠΑ επί κυβέρνησης Ρίτσαρντ Νίξον, για το δολάριο, «είναι το νόμισμά μας αλλά το δικό σας πρόβλημα», αναφερόταν στον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζει το νόμισμα των ΗΠΑ στο διεθνές εμπόριο, αλλά και ως παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα και νόμισμα αναφοράς.



Οι δυνάμεις

Αναφερόμενος στις «δυνάμεις που καθορίζουν την ισοτιμία ευρώ - δολαρίου» και εν ολίγων την ενίσχυση του ευρώ, ο επικεφαλής των οικονομολόγων της ΕΚΤ τόνισε πως «επιπλέον τις προβλέψεις μας για την ανάπτυξη στην Ευρώπη και στην παγκόσμια οικονομία και παρεισφύρονται και στον καθορισμό της νομισματικής μας πολιτικής».

Το ευρώ δεν έχει αντικαταστήσει το δολάριο ως παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα

Παγκόσμια συναλλαγματικά διαθέσιμα

ΣΕ ΕΥΡΩ

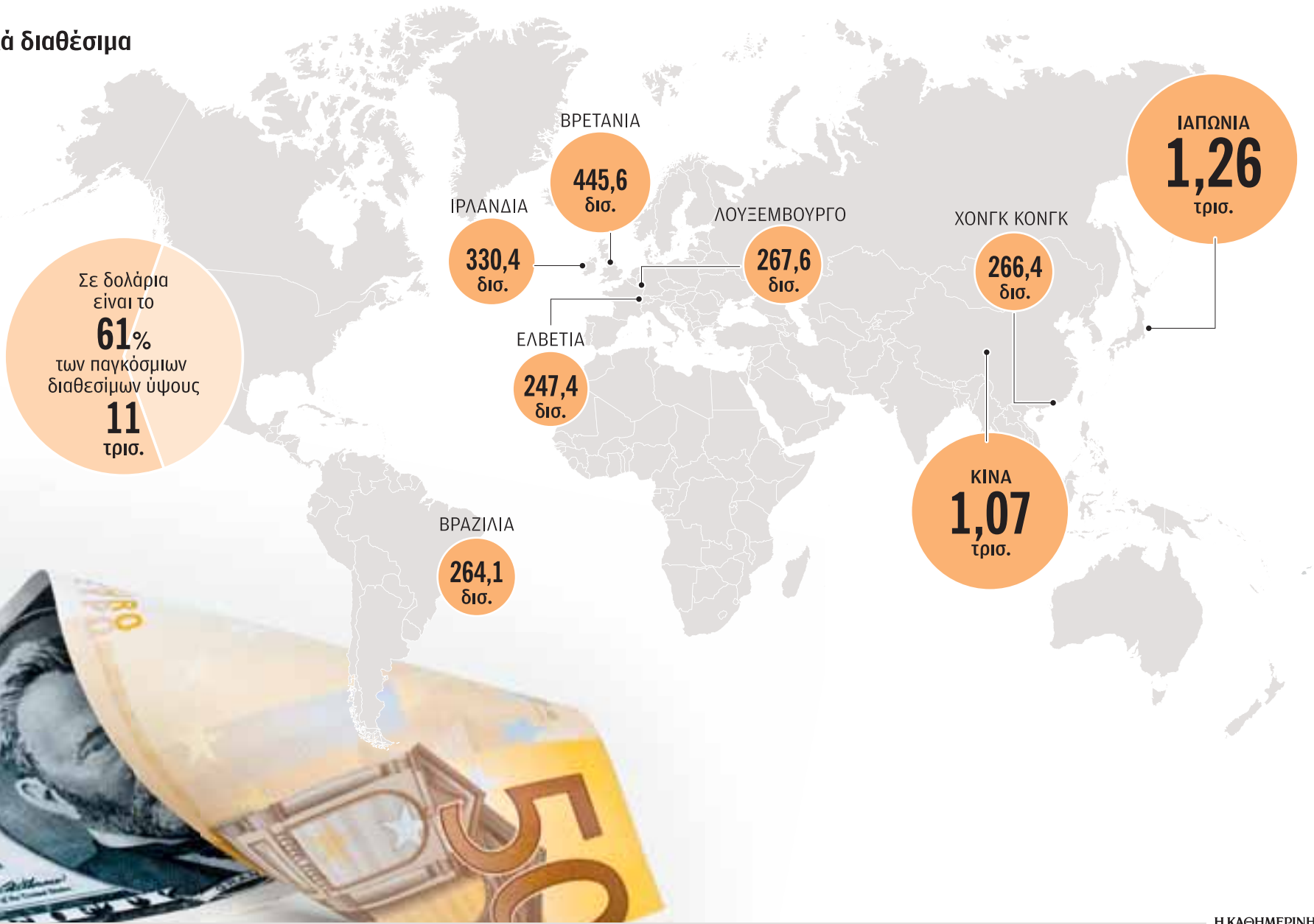
Α΄ τρίμηνο 2008
1,2 τρισ. δολ.

Α΄ τρίμηνο 2020
2,2 τρισ. δολ.

ΣΕ ΔΟΛΑΡΙΑ

Α΄ τρίμηνο 2008
2,8 τρισ. δολ.

Α΄ τρίμηνο 2020
6,7 τρισ. δολ.



Ο ακήρυκτος νομισματικός πόλεμος

Σε σύγκριση με τα υψηλά επίπεδα που βρισκόταν τον Μάρτιο, το δολάριο έχει υποχωρήσει κατά 10% έναντι του ευρώ

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Την τελευταία τετραετία, στη διάρκεια δηλαδή της θητείας του Ντόναλντ Τραμπ, το νόμισμα της υπερδύναμης έχει παρουσιάσει διακυμάνσεις, ενίοτε ανάλογες του αιφνιδιασμού που έχουν κατά καιρούς προκαλέσει οι δηλώσεις του απρόβλεπτου προέδρου των ΗΠΑ. Ισως κάποιοι να θυμούνται ότι σχεδόν μόλις ανέλαβε το τιμόνι της υπερδύναμης, ο Ντόναλντ Τραμπ είχε δηλώσει στη Wall Street Journal, ναυαρχίδα του αμερικανικού Τύπου και φωνή του αμερικανικού κεφαλαίου, ότι «το δολάριο έχει γίνει υπερβολικά ισχυρό».

Προκάλεσε, έτσι, απότομη υποχώρηση του ισχυρότερου νομίσματος στον κόσμο που συνεχίστηκε για κάποιο χρονικό διάστημα, καθώς σύντομα ο Τραμπ επανέλαβε ότι θα προτιμούσε «ένα δολάριο όχι υπερβολικά ισχυρό». Τους τελευταίους μή-

νες, όμως, το δολάριο έχει υποχωρήσει σημαντικά έναντι του καλαθιού των 1-σχυρότερων και σημαντικότερων διεθνών νομισμάτων. Και δεδομένου ότι είναι νόμισμα αναφοράς ουσιαστικά για τα πάντα, η πτώση του όχι μόνον προκαλεί κραδασμούς παντού, αλλά εμπνέει προβληματισμό και δημιουργεί ερωτήματα.

Πρόκειται για πτώση 10% σε σύγκριση με τα υψηλά επίπεδα στα οποία βρισκόταν τον Μάρτιο όταν η παγκόσμια οικονομία βυθιζόταν στην ύφεση της πανδημίας και οι επενδυτές ανά τον κόσμο στρέφονταν στα ασφαλή καταφύγια του αμερικανικού νομίσματος, των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου και του χρυσού. Τα αίτια αυτής της πτώσης δεν έχουν, βέβαια, σχέση με το ταμπεραμέντο του Ντόναλντ Τραμπ αλλά είναι απόρροια της πολιτικής που παγόρευσαν στην υπερδύναμη η πανδημία και ο οικονομικός της αντίκτυπος.

Η Goldman Sachs προεξοφλεί πως θα υποτιμηθεί περαιτέρω κατά 5% μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

Με την αμερικανική οικονομία να βυθίζεται στη χειρότερη ύφεση των τελευταίων 75 ετών, εκατομμύρια Αμερικανούς να σχηματίζουν ουρές έξω από τα ταμεία ανεργίας και αμέτρητες αμερικανικές επιχειρήσεις να βάζουν λουκέτο, η λύση για την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ήταν μονόδρομος.

Η Federal Reserve έχει πει το δικό της «θα κάνω ό,τι χρειαστεί» για να στηρίξει την αμερικανική οικονομία, έχει υποθετήσει άκρως αναπτυξιακή νομισματική πολιτική, έχει καταστήσει σαφές ότι δεν

σκοπεύει να αυξήσει σύντομα τα ουσιαστικά μπενεκία επιτόκια του δολαρίου και ότι θα ανεχθεί την επιτάχυνση του πληθωρισμού.

Ο συνδυασμός αυτός ενθαρρύνει κάθε προσδοκία για περαιτέρω υποχώρηση του αμερικανικού νομίσματος, με μερίδα αναλυτών της Goldman Sachs να προεξοφλεί πως το δολάριο θα υποτιμηθεί έναντι των διεθνών νομισμάτων κατά ακόμη 5% μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Και βέβαια οι πιέσεις στο αμερικανικό νόμισμα δεν προέρχονται μόνον από τη νομισματική πολιτική αλλά και από τη δημοσιονομική, και συγκεκριμένα από την αύξηση δαπανών που υπαγόρευσε στην κυβέρνηση Τραμπ η πανδημία. Τον Μάρτιο το Κογκρέσο ενέκρινε με συνοπτικές διαδικασίες δέσμη μέτρων ύψους 3 τρισ. δολαρίων προκειμένου να στηρίξει επιχειρήσεις, νοικοκυριά και ανέργους.

Αποτέλεσμα είναι η εκτίναξη του δημοσίου χρέους των ΗΠΑ σε επίπεδα ανάλογα με εκείνα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Μέσα στην εβδομάδα, το γραφείο προϋπολογισμού του Κογκρέσου ανακοίνωσε πως το χρέος των ΗΠΑ διαμορφώνεται στο 98% του αμερικανικού ΑΕΠ για το 2020, καθώς μέχρι το τέλος του έτους θα έχει φτάσει στα 20,3 τρισ. δολάρια όταν το ΑΕΠ των ΗΠΑ ανέρχεται σε 20,6 τρισ. δολάρια. Και οι εκτιμήσεις μιλούν ήδη για περαιτέρω εκτίναξη του σε επίπεδα πάνω από το 100% της αμερικανικής οικονομίας μέσα στο επόμενο έτος.

Εν προκειμένω γίνεται πιο επίκαιρη από ποτέ η ιστορική πλέον φράση του Τζον Κόναλι, υπουργού Οικονομικών του Ρίτσαρντ Νίξον, που το 1971 δήλωσε ενόπνιον του τότε G10 και έμμεσα σε όλον τον κόσμο: «Είναι το νόμισμά μας και το πρόβλημά σας».

Ανησυχία στην Ευρωζώνη για τη μεγάλη ανατίμηση του ευρώ

Η υποχώρηση του δολαρίου ευνοεί τις αμερικανικές εξαγωγές καθιστώντας τα αμερικανικά προϊόντα φθηνότερα στον έξω κόσμο. Αυτή ήταν, άλλωστε, και η επιχειρηματολογία του Ντόναλντ Τραμπ, όταν τασσόταν κατά του «υπερβολικά» ισχυρού δολαρίου στη διάρκεια του πρώτου έτους της θητείας του και υποσχόταν ενίσχυση των αμερικανικών βιομηχανιών. Την αντέκρουσαν, βέβαια, κάποιοι οικονομικοί αναλυτές επισημαίνοντας πως θα περάσει πολύς καιρός μέχρι να ωφεληθεί πραγματικά ο μεταποιητικός κλάδος των ΗΠΑ.

Θλιβερή λεπτομέρεια στο τελευταίο αυτό επεισόδιο υποχώρησης του δολαρίου είναι ότι, σε αντίθεση με άλλες περιόδους αστάθειας στην αγορά συναλλάγματος,

δεν έχουν ενισχυθεί τα νομίσματα των αναδυόμενων αγορών. Εν ολίγοις δεν μπορούν να ωφεληθούν από την αποδυνάμωση του ισχυρότερου νομίσματος οι οικονομικά ασθενέστερες χώρες, που έχουν, άλλωστε, δεχθεί ολέθριο πλήγμα από την πανδημία. Την ίδια στιγμή, όμως, η συνεχιζόμενη διολίσθηση του δολαρίου είναι πρόβλημα για τις άλλες μεγάλες οικονομίες και κατά κύριο λόγο για την Ευρωζώνη και την Ιαπωνία, καθώς ενισχύονται το ευρώ και το γιεν. Προκαλεί, έτσι, ανησυχία στις κεντρικές τράπεζές τους για τις διαφανόμενες επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα των οικονομιών τους. Όταν συντασσόταν το παρόν, το ευρώ διαδίστασε οριακά έναντι του δολαρίου μόλις κατά 0,05% και κυ-

Περιορίζεται η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της και τίθενται εμπόδια στην πορεία ανάκαμψης.

μαίνονταν στο 1,18 δολ. Ακόμη και η οριακή αυτή πτώση, όμως, ήταν αποτέλεσμα της έντονης ανησυχίας που είχε εκδηλωθεί στους κόλπους της ΕΚΤ τις τελευταίες ημέρες και είχε πάρει δημοσιότητα με σχετική ρεπορτάζ του διεθνούς Τύπου. Μέσα στην εβδομάδα το ευρώ βρισκόταν πλέον σε επίπεδο-ρεκόρ έναντι του καλαθιού των διεθνών νομισμάτων με ραγδαία την

ενίσχυσή του έναντι του δολαρίου, καθώς είχε υπερβεί το 1,20 δολ. Στελέχη της ΕΚΤ εξέφραζαν, έτσι, ανησυχία πως περαιτέρω ανατίμηση του θα πλήξει τις ευρωπαϊκές εξαγωγές και θα συμπέσει περαιτέρω τις τιμές όταν ο πληθωρισμός της Ευρωζώνης έχει υποχωρήσει ήδη σε αρνητικό πρόσημο. Δεν ήταν μάλιστα λίγα τα στελέχη της τράπεζας που εξέφρασαν την έντονη ανησυχία τους για το ενδεχόμενο αυτή η εκτίναξη του ευρώ να αναστείλει την ανάκαμψη της Ευρωζώνης. Κάποια στελέχη έσπευσαν να αποδώσουν την ανεπιθύμητη εξέλιξη στη δυναμική που καλλιεργεί το Ταμείο Ανάκαμψης των 750 δισεκατομμυρίων ευρώ καθώς δημιουργεί προσδοκίες για πολύ ισχυρότερη ανάκαμψη της Ευ-

ρωζώνης έναντι άλλων οικονομιών. Εντονότερη ανησυχία εξέφρασε μέσα στην εβδομάδα ο επικεφαλής των οικονομολόγων της ΕΚΤ, Φίλιπ Λέιν, όταν τόνισε πως «αυτή τη στιγμή μπορεί να μην είναι ακόμη ανησυχιακή η ανατίμηση του ευρώ, αλλά θα μπορούσε να εξελιχθεί σε πρόβλημα». Την ίδια στιγμή, βέβαια, υπάρχει και ο αντίλογος που στους κόλπους της ΕΚΤ εκφράστηκε διά στόματος της Ιζαμπέλ Σνάμπελ, μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της τράπεζας. Η κ. Σνάμπελ εξέφρασε την εκτίμηση πως η υποτίμηση του δολαρίου θα δώσει τόσο μεγάλη ώθηση στο παγκόσμιο εμπόριο ώστε θα εξισορροπήσει πλήρως τυχόν συνέπειες στις εξαγωγές της Ευρωζώνης.

Σε δολάριο το 58% των συναλλαγματικών διαθεσίμων των κεντρικών τραπεζών

Σε ένα τόσο αβέβαιο περιβάλλον όσο αυτό που δημιούργησε η πανδημία ίσως δεν επαληθευθεί η πρόβλεψη της Ιζαμπέλ Σνάμπελ, στελέχους της ΕΚΤ, πως η υποχώρηση του δολαρίου θα δώσει τεράστια ώθηση στο διεθνές εμπόριο. Βασίζεται, ωστόσο, σε μια λογική συνεπαγωγή. Το δολάριο διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στο διεθνές εμπόριο επειδή τιμολογείται σε δολάρια πολύ μεγάλο μέρος των παγκόσμιων εμπορικών συναλλαγών και μάλιστα αυτών που δεν έχουν καμία σχέση με την αμερικανική οικονομία. Η Γκίτα Γκοπίνατ, επικεφαλής των οικονομολόγων του ΔΝΤ, μελέτησε στοιχεία για πάνω από το 50% του παγκόσμιου εμπορίου και διαπίστωσε πως το μερίδιο που τιμολογείται σε δολάρια είναι 4,7 φορές μεγαλύτερο από το μερίδιο των ΗΠΑ στην αξία των παγκόσμιων εισαγωγών και τριπλάσιο από το μερίδιό τους στις

εξαγωγές. Και βέβαια το δολάριο παραμένει το υπ' αριθμόν ένα αποθεματικό νόμισμα στον κόσμο. Οι κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο διατηρούν σε αυτό τουλάχιστον το 58% των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων τους, με ορισμένες εκτιμήσεις να υπολογίζουν πως το ποσοστό αυτό φτάνει στο 61%. Τα στοιχεία του διεθνούς συστήματος διατραπεζικών πληρωμών Swift φέρουν τα 2/5 των παγκόσμιων πληρωμών να γίνονται σε δολάρια.

Κατά καιρούς πολλοί έχουν ελπίζει πως κάποιο άλλο διεθνές νόμισμα θα υποκαθιστούσε το δολάριο τόσο ως νόμισμα συναλλαγών όσο και ως αποθεματικό νόμισμα. Ισως τις καλύτερες προοπτικές για κάτι τέτοιο είχε το ευρώ που έχει καταλάβει μια ικανοποιητική θέση στο παγκόσμιο εμπόριο και στα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κεντρικών τραπεζών. Δεν

Με το αμερικανικό νόμισμα πραγματοποιούνται τα 2/5 των διεθνών πληρωμών.

έχει, όμως, ούτε κατά διάνοια πλησιάσει το δολάριο. Σχεδόν το μισό από το παγκόσμιο εμπόριο τιμολογείται σε ευρώ, αλλά αυτό αντανακλά κυρίως το μερίδιο του εμπορίου που αντιπροσωπεύουν οι χώρες-μέλη της Ευρωζώνης.

Ως αποθεματικό νόμισμα, άλλωστε, τα τελευταία 12 χρόνια το μερίδιό του ευρωπαϊκού νομίσματος στα παγκόσμια συναλλαγματικά διαθέσιμα τείνει να διπλασιασθεί. Συνολικά, η αξία των διαθεσίμων σε ευρώ ανερχόταν σε 1,2 τρισ. δολάρια και σήμερα ανέρχεται σε 2,2 τρισ. δολάρια. Στο ίδιο χρονικό διάστημα,



όμως, τα αντίστοιχα ποσά συναλλαγματικών διαθεσίμων σε δολάρια αυξήθηκαν από τα 2,8 τρισ. δολάρια σε 6,7 τρισ. δολάρια.

Εδώ και μερικά χρόνια, το Πεκίνο έχει εκδηλώσει τη φιλοδοξία να αναδείξει το γιουάν σε παγκόσμιο νόμισμα ικανό να ανταγωνιστεί το δολάριο, αλλά προς το παρόν τουλάχιστον φαίνεται να αποτυγχάνει παταγωδώς. Το Πεκίνο έχει κατά καιρούς συνάψει διαφόρων ειδών συμφωνίες για συναλλαγές που δεν θα γίνονται σε δολάρια. Στόχος του είναι κυρίως να γίνουν στο κινεζικό νόμισμα και δευτερευόντως στα άλλα νομίσματα με χώρες των οποίων οι σχέσεις με την Ουάσινγκτον είναι τουλάχιστον τεταμένες, όπως η Ρωσία ή το Ιράν. Τα τελευταία στοιχεία καταδεικνύουν πάντως πως το μερίδιο του παγκόσμιου εμπορίου που τιμολογείται σε γιουάν παραμένει σαφώς

κάτω του 20%. Ειδικότερα, τα τελευταία χρόνια μετά τη εμπύκνωση που της επέβαλαν Ουάσινγκτον και Βρυξέλλες, η Ρωσία αποφεύγει το δολάριο στις συναλλαγές της και ιδιαιτέρως με την Κίνα. Κυρίως, όμως, έχει χρησιμοποιήσει το ευρώ και όχι το γιουάν. Τα τελευταία επτά χρόνια, η Κίνα έχει, άλλωστε, επιτρέψει στους ξένους επενδυτές με πρώτους τους Βρετανούς να διοικητεύσουν περίπου 13,1 δισ. δολάρια στις κινεζικές κεφαλαιαγορές. Αυτός ήταν ο τρόπος που βρήκε η Κίνα για να ενθαρρύνει τις κεντρικές τράπεζες να αυξήσουν το μερίδιό του γιουάν στα διαθέσιμά τους. Προκειμένου, όμως, να τονώσει την οικονομία της, η Κίνα αγοράζει δολάρια για να κρατήσει χαμηλή την ισοτιμία του γιουάν. Και ίσως αυτός να είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για το αμερικανικό νόμισμα: η επιρροή που του ασκεί η Κίνα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η επιστροφή του κράτους στην ιταλική οικονομία

Τον JOHN FOLLAIN, FLAVIA ROTONDI ΚΑΙ ALESSANDRO SPECIALE

Ο Ιταλός πρωθυπουργός Τζουζέπε Κόντε κατέστησε σαφές στον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας ότι το κράτος θα είναι πολύ συχνότερα παρόν στην οικονομία, η οποία χειμάζεται από την πανδημία του κορωνοϊού. Αφορμής δοθείσας με την πρόσφατη συνάντηση κυβερνητικών στελεχών και εκπροσώπων της επιχειρηματικής και τραπεζικής ελίτ στις όχθες της λίμνης Κόμο στη βόρεια Ιταλία, ο υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης Στέφανο Πατουανέλι δήλωσε: «Στη δεδομένη στιγμή δεν μπορεί η πολιτεία να διεκπεραιώνει τον ρόλο του διατιπτή. Ο συντελούμενος μείζων μετασχηματισμός στο σύστημα παραγωγής πρέπει να καθοδηγείται από την κυβέρνηση, η οποία και ορίζει το πλαίσιο του». Αυτό μεταφράζεται σε μια μερική αντιστροφή της πολιτικής ιδιωτικοποιήσεων που είχε εκκινήσει ο Μάριο Ντράγκι όταν είχε αναλάβει το υπουργείο Οικονομικών στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Σήμερα ο Τζουζέπε Κόντε προσφεύγει στο κρατικό τραπεζικό ίδρυμα Cassa Depositi e Prestiti (κάτι ανάλογο με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων), το οποίο έχει κεφάλαια 40 δισ. ευρώ για να μπορεί να εξαγοράζει εταιρείες. Με τον τρόπο αυτό η κρατική παρέμβαση διαχέεται παντού, από το δίκτυο αυτοκινητοδρόμων και την ψηφιακή υποδομή έως τον χάλυβα και το χρηματιστήριο.

Βέβαια, η κυβέρνηση στην Ιταλία ανέκαθεν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε μια οικονομία η οποία τα τελευταία 25 χρόνια παλεύει με τη στασιμότητα και την έλλειψη ανταγωνισμού, οπότε πλέον, με τα σημερινά δεδομένα της πανδημίας και τους υπάρχοντες πόρους, ο Τζουζέπε Κόντε δεν έχει περιθώρια αποτυχίας. Ο κίνδυνος έγκειται στο ότι οι πόροι αυτοί θα διοχετευθούν σε ήδη προβληματικές επιχειρήσεις, ώστε να διασωθούν, αντί να δοθούν για να εκσυγχρονίσουν την οικονομία. «Το κράτος έχει αποδείξει ότι συχνά αποτυγχάνει ως διοικητής εταιρειών», υπογραμμίζει ο Τζουζέπε Παζίνι, διευθύνων σύμβουλος της χαλυβουργίας Feralpi

Siderurgica, παραπέμποντας στο παράδειγμα της Alitalia – μιας αεροπορικής εταιρείας η οποία έχει επανειλημμένως διασωθεί από το κράτος. Παρ’ όλα αυτά, η κατάσταση σήμερα δείχνει πως ενδυναμώνεται η ισχύς της κυβέρνησης. Ο πρωθυπουργός έχει ενισχύσει τις εξουσίες της κυβέρνησής του, η οποία δύναται να θέσει βέτο σε ξένες επενδύσεις, να αναμειχθεί στη λήψη αποφάσεων για εταιρείες και να εξετάσει το ενδεχόμενο εθνικοποιήσεων υπό το πρίσμα των δυσμενών επιπτώσεων του κορωνοϊού στην οικονομία. Πάντως, τόσο ο ίδιος όσο και το υπουργικό του συμβούλιο μπορούν να λάβουν κάποια εύσημα για τον τρόπο διαχείρισής της κρίσης, δεδομένου ότι σε πρώτη φάση επέβαλε μια από τις σκληρότερες καρραντίνες στην Ευρώπη και έτσι κατόρθωσε να έχει έναν καλύτερο έλεγχο της πανδημίας εν συγκρίσει με την Ισπανία και τη Γαλλία. Συν τοις άλλοις, ο υπουργός Οικονομικών Ρομπέρτο Γκουαλιέρι εκτίμησε μια δυναμικότερη των προβλεπόμενων ανάκαμψη της ιταλικής οικονομίας το τρίτο τρίμηνο. «Τα κατεπείγοντα μέτρα για τη στήριξη των επιχειρήσεων, της απασχόλησης και των εισοδημάτων των πολιτών ήταν ζωτικής σημασίας», όπως υπογράμμισε ο κ. Γκουαλιέρι, «κι αυτά συνέβαλαν στην εκ νέου ενεργοποίηση της ιταλικής οικονομίας». Επικυρικά θα λειτουργήσει και το πακέτο των 209 δισ. ευρώ, τα οποία εν μέρει θα προέλθουν από την από κοινού έκδοση ευρωομολόγου. Ο υπουργός δηλώνει αποφασισμένος να θέσει έναν δυναμικό στόχο περιστολής του δημοσίου χρέους, στοιχηματίζοντας ότι η ταχύτερη ανάπτυξη θα φέρει τελικά αποτέλεσμα εκεί όπου η λιτότητα αποτύγχανε στο παρελθόν. Κάτι τέτοιο θα καθυσχάζε τους επενδυτές, οι οποίοι προβληματίζονται με τη βιωσιμότητα του ιταλικού χρέους, που αναμένεται να εκτιναχθεί άνω του 150% του ΑΕΠ φέτος. Κι ο λόγος είναι πως θα φαινόταν πως δεν εξαρτάται η βιωσιμότητα αυτή αποκλειστικά από τις αγορές τίτλων της ΕΚΤ.

Αναβαθμίζεται ο διεθνής ρόλος του κινεζικού γουάν

Σε μία δεκαετία θα αποτελεί το τρίτο αποθεματικό νόμισμα σε ολόκληρο τον κόσμο

Οι αυξημένες ξένες επενδύσεις στην κινεζική αγορά και η σταδιακή απελευθέρωσή τους από το Πεκίνο προλειαίνουν το έδαφος για την αναβάθμιση του γουάν ως διεθνούς νομίσματος, με προοπτική ανάδειξής του σε τρίτο αποθεματικό νόμισμα στον κόσμο μέσα σε μία δεκαετία. Αυτή είναι η εκτίμηση της επενδυτικής τράπεζας Morgan Stanley, που υπολογίζει πως έως το 2030 το κινεζικό νόμισμα θα αντιπροσωπεύει ποσοστό από 5% έως 10% των παγκόσμιων συναλλαγματικών διαθεσίμων. Θα έχει, εν ολίγοις, αναβαθμιστεί σημαντικά η θέση του κινεζικού νομίσματος, καθώς τώρα το γουάν δεν αντιπροσωπεύει παρά μόνον το 2% των παγκόσμιων διαθεσίμων. Παρουσιάζοντας

Η Morgan Stanley εκτιμά ότι έως το 2030 το κινεζικό νόμισμα θα αντιπροσωπεύει ποσοστό από 5% έως 10% των παγκόσμιων συναλλαγματικών διαθεσίμων.

σχετική έκθεση της επενδυτικής τράπεζας, ο Τζέιμς Λορντ, υψηλόβαθμο στέλεχος της, τόνισε πως «ποσοστό της τάξεως του 5% με 10% δεν είναι καθόλου εξωπραγματικό δεδομένου ότι η Κίνα ανοίγει την εγχώρια αγορά χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, επέρχεται ενοποίηση των διασυνοριακών αγορών κεφαλαίων και αυξάνεται το ποσοστό των διασυνοριακών συναλλαγών που γίνονται σε γουάν». Το συμπέρασμα που προκύπτει μετά όλα αυτά είναι, σύμφωνα με τον κ. Λορντ, ότι «οι κεντρικές τράπεζες θα αναγκαστούν να κρατούν περισσότερα γουάν στα διαθέσιμά τους».

Αν επαληθευθούν οι εκτιμήσεις της επενδυτικής τράπεζας, το γουάν θα έπεται μόνον του δολαρίου και του ευρώ, ενώ θα έχει αφήσει πίσω του τη βρετανική στερλίνα αλλά και το ιαπωνικό γιεν, που



Αν επαληθευθούν οι εκτιμήσεις της Morgan Stanley, το γουάν θα έπεται μόνον του δολαρίου και του ευρώ, ενώ θα έχει αφήσει πίσω του τη στερλίνα και το ιαπωνικό γιεν, που παραδοσιακά αποτελεί ασφαλές καταφύγιο για τους επενδυτές σε περιόδους κρίσης.

παραδοσιακά αποτελεί ασφαλές καταφύγιο για τους επενδυτές σε περιόδους κρίσης. Μεταξύ, άλλων, η Morgan Stanley εκτιμά πως το γουάν θα έχει ενισχυθεί σημαντικά έως τα τέλη του επόμενου έτους, με την ισοτιμία του να διαμορφώνεται στα 6,6 γουάν προς ένα δολάριο. Προς το παρόν η ισοτιμία του προς το

δυτική τράπεζα προβλέπει αναβάθμιση του γουάν ως τρίτου αποθεματικού νομίσματος. Έχει προηγηθεί ανάλογη εκτίμησης της τον Φεβρουάριο του 2019. Στους 18 μήνες που έχουν μεσολαβήσει, το Πεκίνο επιτάχυνε τις μεταρρυθμίσεις που είχε δεσμευθεί να υλοποιήσει και διέυρυνε την πρόσβαση στην κινεζική αγορά για τα ξένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Ετσι οι ξένοι επενδυτές διεισδύουν όλο και περισσότερο στην κινεζική αγορά, καθώς διαβλέπουν ευκαιρίες για συγκριτικά μεγαλύτερα κέρδη και αποδόσεις σε σύγκριση με άλλες γεωγραφικές ζώνες. Η Morgan Stanley υπολογίζει, έτσι, πως την επόμενη δεκαετία οι εισροές σε επενδύσεις χαρτοφυλακίου θα έχουν μεγαλύτερη σημασία από τις άμεσες ξένες επενδύσεις και το άθροισμα των ξένων επενδύσεων θα ανέλθει σε τρία τρισεκατομμύρια δολάρια.

«Εκτιμάμε πως μέσα στο 2020 οι εισροές σε επενδύσεις χαρτοφυλακίου στην Κίνα θα φτάσουν συνολικά στα 150 δισεκατομμύρια δολάρια για τρίτο συναπτό έτος». Η επενδυτική τράπεζα εκτιμά ότι, αρχάς γενομένης από το επόμενο έτος και έως το 2030, οι ετήσιες εισροές θα διαμορφωθούν σε επίπεδα από 200 έως 300 δισεκατομμύρια δολάρια. Όταν οι εισροές θα έχουν φτάσει σε αυτά τα επίπεδα, θα αυξηθούν σημαντικά τα κεφάλαια που θα διατηρούνται σε γουάν ανά τον κόσμο. Το 2015 το ΔΝΤ προχώρησε σε μια πολιτική απόφαση και ενέταξε το γουάν στο καλάνι των μεγαλύτερων νομισμάτων του κόσμου, γνωστό με την τεχνική ονομασία «ειδικά τραβηχτικά δικαιώματα». Πρακτικά το γουάν αποτελεί μέλος αυτού του καλαθιού νομισμάτων από τον Οκτώβριο του 2016.

Σύμφωνα με στοιχεία της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας, όπως αποκαλείται η κεντρική τράπεζα, στα τέλη του 2019 είχε αυξηθεί στις 70 ο αριθμός των κεντρικών τραπεζών ανά τον κόσμο που διατηρούν γουάν στα διαθέσιμά τους. Ενα χρόνο νωρίτερα, στα τέλη του 2018, μόνον 60 τράπεζες διατηρούσαν γουάν.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Νο1 ειδησεογραφική εφαρμογή στην Κύπρο

Τι είπαν Αναστασιάδης - Μακρόν στο Παρίσι
Η συνάντησή ήταν «διαίτερα παραγωγική, με αποτελεσματικό και διεξήχθη σε ένα άριστο, φιλικό κλίμα, αναφέρει σε γραπτή του δήλωση ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος»

Εγκύβλιση ταπεινότητας Μενντινός: «Αυτά τα ύβρια ανήκουν στην Ελλάδα»

Κύριες ειδήσεις
ΠΟΛΙΤΙΚΗ
Στο Παρίσι ο Πρόεδρος για

Live Ειδήσεις μου Live Scores Φαρμακεία Έξοδος

Available on the App Store Google Play

Life is short, to eat rubbish

2000 reasons to go out

wiz-guide.com

wizguide LiveBetter

Download on the App Store Google Play

Σε νέες μαζικές απολύσεις προχωρεί η Virgin Atlantic

Η εταιρεία περικόπτει 1.150 θέσεις εργασίας, ενώ είχαν προηγηθεί 3.500 απομακρύνσεις

Την ώρα που οι αρμόδιες δικαστικές αρχές στη Βρετανία ενέκριναν το σχέδιο του 1,2 δισ. στερλινών για την ανασυγκρότηση της αεροπορικής εταιρείας Virgin Atlantic, η τελευταία ετοιμάζεται να προχωρήσει σε επιπλέον περικοπές 1.150 θέσεων εργασίας, διότι η ζήτηση ανακάμπτει πολύ πιο αργά από το προσδοκώμενο. Εν τω μεταξύ, ακόμα μία αεροπορική που σχετίζεται με το εμπορικό σήμα Virgin του εκκεντρικού μεγιστάνα Ρίτσαρντ Μπράνσον, η χρεοκοπημένη Virgin Australia, θα εξαγοραστεί από τα αμερικανικά επενδυτικά κεφάλαια Bain Capital.

Ο Μπράνσον, μέχρι νυνωτέρας, διατηρεί το 10% στη Virgin Australia, τη δεύτερη μεγαλύτερη αεροπορική εταιρεία της Αυστραλίας, ενώ στη Virgin Atlantic είναι σχεδόν 50/50 η ιδιοκτησία ανάμεσα σε εκείνον και στον αμερικανικό αερομεταφορέα Delta Airlines. Συνολικά, πάντως, για τον κλάδο των αερομεταφορών οι προοπτικές είναι ζοφερές, διότι η ανάκαμψη από τα κτυπήματα της πανδημίας συντελείται με τρόπο βραδυ και ανομοιογενή, η ζήτηση για ταξίδια αναψυχής ή επαγγελματικά έχει καταβαρυνθεί και οι εταιρείες επινοούν αμέτρητους τρόπους για να αποκομίσουν έσοδα, όπως το να διαθέτουν στην αγορά τα γεύματά τους ή να πωλούν αντικείμενα που διέθεταν δωρεάν στο επιβατικό κοινό της πρώτης θέσης.

Η Virgin Atlantic υποχρεώθηκε να κλείσει τη βάση της στο αεροδρόμιο Γκάτγουικ του Λονδίνου και να περικόψει πάνω από 3.500 θέσεις εργασίας για να αποφύγει τη χρεοκοπία εξαιτίας του αντικτύπου της πανδημίας του κορωνοϊού. Τώρα, στις ανωτέρω περικοπές προστίθεται επιπλέον 1.150, όπερ σημαίνει πως το προσωπικό της από τις 10.000 άτομα θα μειωθεί σχεδόν στο μισό. Μόλις στα μέσα



Η αεροπορική που σχετίζεται με το εμπορικό σήμα Virgin του εκκεντρικού μεγιστάνη Ρίτσαρντ Μπράνσον, η χρεοκοπημένη Virgin Australia, θα εξαγοραστεί από τα αμερικανικά επενδυτικά κεφάλαια Bain Capital.

της εβδομάδας η Virgin Atlantic έλαβε την έγκριση του σχεδίου εξυγίανσής της, το οποίο ανέρχεται σε 1,2 δισ. στερλίνες, ήτοι 1,6 δισ. δολάρια. Σε αυτό συμμετέχουν τα αμερικανικά επενδυτικά κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου Davidson Kempner Capital Management και ο Ρίτσαρντ Μπράνσον, ιδρυτής του αερομεταφορέα.

Η Διεθνής Ένωση Αερομεταφορών (IATA) κρούει τον κώδωνα του κινδύνου τονίζοντας πως ο κλάδος δεν μπορεί να περιμένει το εμ-

βόλιο για να αποκατασταθούν τα διεθνή ταξίδια και προβλέποντας ότι τα πράγματα ενδεχομένως να επανέλθουν στα προ πανδημίας επίπεδα από το 2024 και μετά. Φέτος οι ζημιές του κλάδου υπολογίζονται σε 84 δισ. δολάρια. Κατά τον υψηλόβαθμο ιατρικό σύμβουλο της IATA, Ντέιβιντ Πάουελ, ο κλάδος πρέπει να συνεργαστεί με τις Αρχές και, πέραν των μασκών, των οδηγιών για συχνό πλύσιμο χεριών και τη χρήση αντισηπτικού, πρέπει να θεσπιστεί αξιόπιστο σύστημα μαζικών εξετά-

Η εταιρεία αναμένεται να λάβει χρηματοδότηση 1,2 δισ. στερλινών για να αποφύγει τη χρεοκοπία.

σεων (τεστ) για τους επιβάτες προ της επιβρασής τους.

Πάντως, αρκετές αεροπορικές εταιρείες βρίσκουν εναλλακτικές πηγές εσόδων. Η αυστραλιανή Qantas, της οποίας ο διεθνής στόλος έχει καθηλωθεί έως το 2021 τουλάχιστον, μισθώνει ένα από τα Dreamliner που διαθέτει για πτήσεις αναψυχής στην Ανταρκτική. Αυτές διαρκούν 12-14 ώρες και το εισιτήριο πρώτης θέσης κοστίζει 5.850 δολάρια. Η ίδια εταιρεία πουλάει και διάφορα είδη που ήταν δωρεάν διαθέσιμα στους επιβάτες πρώτης θέσης. Μεταξύ αυτών, πιτζάμες αλλά και κουτάκια με διάφορα μικροπράγματα, όπως κρέμα χεριών, τσάι, καπνιστός σοκολάς και μπισκότα. Από τα δε Boeing 747 που αποσύρονται από την κυκλοφορία συντόμως, ορισμένα εξαρτήματα/επιπλά, όπως τα τραπέζια των καθισμάτων, ίσως πουληθούν ως αναμνηστικά. Η καναδική Air North, που εκτελεί εσωτερικά δρομολόγια, προσφέρει τα προμαγειρεμένα γεύματά της με την υπηρεσία παράδοσης κατ'οίκον Flight Kitchen Delivery, ενώ η ιαπωνική ANA πούλησε εισιτήρια για το... πουθενά σε 300 επιβάτες. Ονόμασε τη μετακίνηση «Μια εμπειρία σε ξενοδοχείο της Χαβάης», οι άνθρωποι επιβιβάστηκαν, το προσωπικό φορούσε χαβαλέζικα πουκάμισα και μάσκες και σέρβιρε κοκτέιλ, το αεροπλάνο πήγε έως τη Χονολουλού και επέστρεψε στο Τόκιο.

Σχέδιο συνένωσης CaixaBank και Bankia

Την προοπτική να συνενώσουν τις δυνάμεις τους εξετάζουν οι ισπανικές τράπεζες CaixaBank και Bankia, οι οποίες βρίσκονται σε προκαταρκτικές συζητήσεις. Εάν η όλη διαδικασία ευοδωθεί τελικά, τότε θα δημιουργηθεί ο μεγαλύτερος τραπεζικός όμιλος στη χώρα, ενεργοποιώντας ξανά τη συσπείρωση εντός του κλάδου. Ο υπό δημιουργία όμιλος θα αποτιμάζεται σε 14 δισ. ευρώ, καθιστάμενος ισχυρότερος από τις Banco Santander και Banco Bilbao Vizcaya Argentaria. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Citi, θα έχει μερίδιο αγοράς της τάξεως του 23% με κριτήριο τα περιουσιακά στοιχεία, του 26% με κριτήριο τις χορηγήσεις και του 24% με κριτήριο τις καταθέσεις. Η είδηση των αρχικών συνομιλιών των δύο τραπεζών προκάλεσε ευφορία στο χρηματιστήριο της Μαδρίτης χθες. Οι τιμές των μετοχών αμοφτέρων σημείωσαν άνοδο στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων επτά ετών. Η μετοχή της CaixaBank στην αρχή της συνεδρίασης είχε μία άνοδο έως και 14%, περιοριζότας τη φετινή της πτώση στο σχεδόν 27%, ενώ της Bankia ενισχύθηκε έως και 34%.

Η Caixa Bank, η οποία εδρεύει στη Βαρκελώνη, πιθανολογείται πως θα εξαγοράσει την Bankia με βάση στη Μαδρίτη, μια και η τελευταία είναι μόλις το ένα τρίτο σε μέγεθος της πρώτης. Ο συνδυασμός τους θα σημάνει



Η Caixa Bank, η οποία εδρεύει στη Βαρκελώνη, πιθανολογείται πως θα εξαγοράσει την Bankia με βάση στη Μαδρίτη, μια και η τελευταία είναι μόλις το ένα τρίτο σε μέγεθος της πρώτης.

Εάν οι επαφές ευοδωθούν, τότε θα δημιουργηθεί ο μεγαλύτερος τραπεζικός όμιλος στην Ισπανία.

και την πρώτη μεγάλη επιχειρηματική συμφωνία μετά πολλά χρόνια εν μέσω μιας αγοράς, η οποία διαθέτει χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λιανικής τραπεζικής με δυσκολία να εμφανίσουν κέρδη στην εποχή των αρνητικών επιτοκίων και της ύφεσης. Επιπλέον, μία συμπαχία Caixa και Bankia θα λειτουργήσει ως θραύλλίδα περαιτέρω κινήσεων στην Ευρώπη γενικότερα.

Το 2012, η ισπανική κυβέρνηση είχε παρήψει να διασώσει την Bankia, αποκτώντας ποσοστό 61,8%, ενώ έκτοτε εξετάζει τη μέλλει γενέσθαι με το μερίδιο αυτό. Η Citi υπολογίζει ότι το ταμείο διάσωσης τραπεζών της Ισπανίας με την επωνυμία Frob θα κατέχει στον υπό συγκρότηση όμιλο ένα μερίδιο της τάξεως του 17%, ενώ το ίδρυμα Κάιζα (Caixa Foundation) θα κατέχει ως ο μεγαλύτερος μέτοχος του περίπου 30%. Σε δήλωσή του υπουργείου Οικονομικών της Ισπανίας αναφέρεται πως το ταμείο διάσωσης τραπεζών θα εξετάσει με αντικειμενικότητα την όποια πρόταση

συγχώνευσης υπό το πρίσμα της βέλτιστης ανάκτησης μεριδίου για το δημόσιο. Αναφέρεται πως η Caixa έχει δυναμική παρουσία στις ασφάλειες, ενώ διατηρεί 3.846 υποκαταστήματα στην Ισπανία και 35.000 άτομα προσωπικό, ενώ η Bankia με 2.267 υποκαταστήματα ειδικεύεται στα στεγαστικά δάνεια και απασχολεί 16.000 άτομα.

Οι τράπεζες σε όλη την Ευρώπη ασφυκτούν λόγω ανηλεούς ανταγωνισμού και αρνητικών επιτοκίων, αλλά ελάχιστες είναι εκείνες οι οποίες μέσω συγχωνεύσεων κατάφεραν να αυξήσουν τα κέρδη τους και να περιοτήσουν την πλεονάζουσα παραγωγική τους ικανότητα.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει αποπειραθεί να διευκολύνει τη χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να συνενώνουν τις δυνάμεις τους, δηλώνοντας ότι οι μετά τη συγχώνευση τράπεζες δεν θα έχουν αυτόματα υψηλότερες προδιαγραφές κεφαλαιακής επάρκειας. Ηδη τα τραπεζικά στελέχη στην Ε.Ε. διαγκωνίζονται να βρεθούν τη σωστή στιγμή στη σωστή θέση ενόψει κύματος συγχωνεύσεων και εξαγορών σε κατακερματισμένες αγορές όπως της Γερμανίας – ο επικεφαλής της Deutsche Bank Κρίστιαν Σέβινγκ προέβλεψε πως η πανδημία θα επισπεύσει τις διαδικασίες.

BLOOMBERG



Η Pret A Manger προσφέρει μία μηνιαία συνδρομή των 20 λιρών για να μπορεί κανείς να παραγγέλλει έως και πέντε καφέδες ημερησίως.

Αγορά καφέ και σνακ σε αλυσίδα στο Λονδίνο με μηνιαία συνδρομή

Όταν δεν πηγαίνει ο Μωμάεθ στο βουνό, τότε υποχρεωτικά πηγαίνει το βουνό – αν δηλαδή έχεις αλυσίδα καφέ και δεν έρχονται πελάτες, τότε πας εσύ σε εκείνους. Στη Βρετανία, όπου η οικονομία χειμάζεται, όπως και σε όλο τον κόσμο, από την πανδημία και ειδικά η εστίαση έχει δεχθεί μείζον χτύπημα, οι εταιρείες με αλυσίδα καφέ και σημείων έτοιμου φαγητού εφευρίσκουν εξυπνες μεθόδους προσέλκυσης πελατών. Η Pret A Manger – με καφέ και σημεία πώλησης σάντουιτς – προσφέρει μία μηνιαία συνδρομή της τάξεως των 20 λιρών ή 26,5 δολαρίων για να μπορεί κανείς να παραγγέλλει έως και πέντε καφέδες ημερησίως, όπως αναφέρει το Bloomberg. Ευέλπισται με τη στρατηγική αυτή να ανακτήσει μερίδιο αγοράς, το οποίο χάνει διότι όσοι εργάζονται κανονικά στο γραφείο, το κατάστημα και την τράπεζα σε μεγάλο ποσοστό το κάνουν από το σπίτι τους πλέον. Ηδη, η εταιρεία έχει ανακοινώσει πως θα κατεβάσει ρολά σε 30 από τα καφέ της και θα απολύσει το ένα τρίτο των εργαζομένων της. Μιλώντας στο ραδιόφωνο της BBC, ο επικεφαλής της Pret A Manger, Πάνος Χρήστου, είπε τα εξής: «Δεν έχουμε καμία αμφιβολία ότι οι εργαζόμενοι θα εμφανίζονται στο γραφείο τους λιγότερο συχνά από όσο στο παρελθόν.

Όποτε κι εμείς θα πρέπει να προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα και στις αλλαγές που έχουν συντελεστεί». Τα σημεία πώλησης σάντουιτς της εταιρείας βρίσκονται στο κέντρο του Λονδίνου, αλλά το 40% των δραστηριοτήτων της συνολικά είναι στα περίχωρα και εκεί η επανάκαμψη στο γραφείο γίνεται ταχύτερα. Επίσης, ο κ. Χρήστου διευκρίνισε ότι ο βραχίονας παράδοσης καφέ

Τη λανσάρε η εταιρεία Pret A Manger προκειμένου να ανακοπεί η μείωση του τζίρου της.

και φαγητού κατ'οίκον γνώρισε μεγάλη άνθηση μέσα στην πανδημία και οι πωλήσεις δεκαπλασιάστηκαν.

Αναφορικά με τη μηνιαία συνδρομή των 20 λιρών τώρα, αυτή λειτουργεί μέσω ψηφιακής πλατφόρμας. Η διευθύντρια καφέ και συσκευασίας της εταιρείας, Μπράιονι Ρέιβεν, τονίζει ότι στόχος της πρωτοβουλίας είναι να πείσουν οι χρήστες να το Pret A Port είναι εξ ορισμού η επιλογή τους στην καθημερινή ρουτίνα τους, όπως στην τηλεόραση είναι το Netflix. Με τη συνδρομή μπορεί κάθελ να αγοράσει όποιον καφέ ή δημοσιονικό ρόφημα θέλει και με τη χρήση του κινητού τηλεφώνου να κάνει την πληρωμή. Ωστόσο, οφείλει να εμφανιστεί στο κατάστημα για την παραλαβή εντός μισής ώρας, ώστε να αποφευχθεί η χρήση της συνδρομής από τρίτους. Κατά την ειδική στις καταναλωτικές συνθήκες, Κέιτ Χάρντκαστλ, οι 20 λίρες τον μήνα αποτελούν πολύ χαμηλή χρέωση, πράγμα το οποίο δείχνει την απόγνωση του κλάδου να ανακτήσει την πώληση του και να δημιουργήσει και πάλι το πιστό του κοινό, όπως αναφέρει το BBC.

Τέλος, η Pret A Manger ετοιμάζει και άλλες καινοτομίες, όπως το να παρατείνει τις ώρες με τις προσφορές της σε γεύματα και σε παραδόσεις κατ'οίκον, ενώ έχει ξεκινήσει να πωλεί στην Amazon καφέ ιδιωτικής ετικέτας.

Οι Νεοϋορκέζοι εγκαταλείπουν την πόλη τους

Συνεχίζεται το φαινόμενο της εξόδου από την Πόλη της Νέας Υόρκης, καθώς η ζήτηση για σπίτια σε προάστια της μεγαλόπολης, όπως οι κομπίτες του Γουέστσεστερ και του Λονγκ Άιλαντ, αλλά και στο γειτονικό Νιου Τζέρσεϊ, έχει αυξηθεί σημαντικά, την ίδια στιγμή που πολλές εταιρείες συνεχίζουν να υιοθετούν πρακτικές εξ αποστάσεως εργασίας.

Δεκάδες αγοραστές εκφράζουν ανησυχίες για τους υγειονομικούς κινδύνους που παραδοκώς στις στριμωγμένες αστικές γειτονίες της Νέας Υόρκης και επιθυμούν περισσότερο χώρο από αυτόν που μπορεί

Ο αριθμός ακινήτων που πουλήθηκαν στο Μανχάταν μειώθηκε κατά 56% συγκριτικά με τα περυσινά στοιχεία.

να προσφέρει η ασφυκτικά κατοικημένη πόλη. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, τον Ιούλιο σημειώθηκε αύξηση της τάξης του 44% στις πωλήσεις κατοικιών σε προαστιακές επαρχίες που περιβάλλουν την πόλη, σε σύγκριση με πέρυσι, ενώ σε με-

ρικές κομπίτες η αύξηση της ζήτησης ξεπέρασε το 100%. Ταυτόχρονα, ο αριθμός των ακινήτων που πουλήθηκαν στο Μανχάταν μειώθηκε κατά 56% συγκριτικά με τα περυσινά στοιχεία. Οι αναλυτές και οι μεσίτες κάνουν λόγο για πρωτοφανή τάση στην πρόσφατη ιστορία της πόλης, παρόμοια με το φαινόμενο της μετακίνησης στα προάστια που έλαβε χώρα μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Παράλληλα, τα άτομα που εγκαταλείπουν τη Νέα Υόρκη δεν θα πληρώνουν πλέον φόρο εισοδήματος στην πόλη, αναφέρει η Μαρία Ντούιλις, αντιπρόεδρος στρατη-

γικής και επιχειρήσεων της Επιτροπής Προϋπολογισμών Πολιτών, συμπληρώνοντας πως η φυγή του πληθυσμού μπορεί να προκαλέσει πιθανό πλήγμα στον προϋπολογισμό της.

Ωστόσο, ο δήμαρχος Μπιλ ντε Μπλάζιο εμφανίζεται αισιόδοξος, δηλώνοντας την περασμένη εβδομάδα πως δεν έχει καμία αμφιβολία ότι οι Νεοϋορκέζοι που έφυγαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας θα επιστρέψουν σύντομα. «Αν νομίζετε ότι η Νέα Υόρκη δεν θα ανακάμψει, τότε απλώς δεν γνωρίζετε τη Νέα Υόρκη», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Ντε Μπλάζιο.



Υποίθρια εστιατόριο στο καταβεβλημένο από την COVID-19 Μανχάταν. «Αν νομίζετε ότι η Νέα Υόρκη δεν θα ανακάμψει, τότε απλώς δεν γνωρίζετε τη Νέα Υόρκη», ανέφερε ο δήμαρχος της πόλης, Μπιλ ντε Μπλάζιο.



Εξειδίκευση, Λύσεις, Αξία

www.pwc.com.cy



ΑΝΑΛΥΣΗ

Πλήγμα στην πόλη του Νταβός από την αναβολή του φόρουμ

Της CATHERINE BOSLEY / BLOOMBERG

Το 2021 θα είναι πιο ήσυχο από άλλες χρονιές για την ελβετική πόλη του Νταβός. Για κάποιους κατοίκους αποτελεί ανακούφιση, ενώ σε άλλους προκαλεί ανησυχία. Η αναβολή του ετήσιου συνεδρίου του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (WEF) σημαίνει ότι το Νταβός δεν θα μπορέσει να φιλοξενήσει αυτόν τον χειμώνα τους πλουσιότερους και διασημότερους ανθρώπους του κόσμου.

Το συνέδριο συγκεντρώνει χιλιάδες συμμετέχοντες κάθε χρόνο, από διοικητικούς και επιχειρηματίες μέχρι πολιτικούς, διανοητές και ακτιβιστές. Ενισχύει τον τζήρο πολλών καταστημάτων και επιχειρήσεων της περιοχής, η οποία είναι ένας τουριστικός προορισμός για σκιέρ στις ελβετικές Άλπεις. Προκαλεί, όμως, παράλληλα και φοβερή αναστάτωση.

«Είναι βέβαια φοβερή απογοήτευση» για τις τοπικές επιχειρήσεις,

Το 2017 τα έσοδα για την τοπική κοινωνία ανήλθαν σε 60 εκατ. φράγκα ή 66 εκατ. δολάρια.

διότι «είναι η μεγαλύτερη πηγή εσόδων κάθε χρόνο», σχολίασε στο Bloomberg ιδιοκτήτρια καταστήματος με σουβενίρ στο Νταβός.

Εξαιτίας της απόφασης του WEF τα εστιατόρια, τα μπαρ και τα ξενοδοχεία θα στερπηθούν τη συνήθη κοσμοσυρροή και οι ντόπιοι δεν θα δεχθούν προτάσεις για μεταμόρφωση των τοπικών καταστημάτων σε εταιρικά περίπτερα. Πολλοί ιδιοκτήτες θα έκλειναν προσωρινά τα καταστήματά τους και θα διέθεταν τους χώρους για ιδιωτικά πάρτι και άλλου είδους εκδηλώσεις. Πρόκειται για ένα συνέδριο που ευνοεί ολόκληρη την κοινότητα. Σύμφωνα με έκθεση του Πανεπιστημίου του St Gallen, το συνέδριο του WEF παρήγαγε το 2017 περίπου 60 εκατ. φράγκα (66 εκατ. δολάρια) σε έσοδα για την οικονομία του Νταβός και περίπου 2 εκατ. φράγκα για την τοπική φορολογία.

Ωστόσο, το Νταβός θα έχει την ευκαιρία να αντιταχθεί στη χαμένα έσοδα του Ιανουαρίου. Σύμφωνα με τα τρέχοντα σχέδια του WEF το συνέδριο θα λάβει χώρα

στην αρχή του καλοκαιριού του 2021. Ο Μάικλ Στράουμπ, μέλος του δημοτικού συμβουλίου, είναι πιο αισιόδοξος από ορισμένους ντόπιους. Υποστηρίζει ότι δύσκολα μπορεί κανείς να υπολογίσει το κόστος από την αναβολή του συνεδρίου, διότι η μείωση των ξένων επισκεπτών θα είναι μεν επίπονη, αλλά η αύξηση του τοπικού τουρισμού θα βοηθήσει στην αντιστάθμιση των απωλειών.

Πολλοί κάτοικοι της Ελβετίας ταξίδεψαν εντός των συνόρων αυτό το καλοκαίρι. Εφόσον κατά πάσα πιθανότητα δεν θα υπάρχει διαθεσιμότητα μέχρι τον Ιανουάριο, είναι πιθανό πως οι Ελβετοί θα περάσουν και τις χειμερινές τους διακοπές σε προορισμούς εντός χώρας. Και δεδομένου ότι δεν θα πραγματοποιηθεί το συνέδριο, οι Ελβετοί τουρίστες ίσως να θέλουν να επισκεφθούν και το Νταβός το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου.

«Κάποιες πηγές εσόδων θα εξαφανιστούν, αλλά τα έξοδα θα είναι επίσης χαμηλότερα», σχολίασε στο Bloomberg ο Τομπιάς Χόμπεργκερ, διαχειριστής πεντάστερου ξενοδοχείου στο Νταβός. Για παράδειγμα, ο ίδιος θα χρειαζόταν να προσλάβει επιπλέον προσωπικό για να εξυπηρετεί τις ανάγκες των συμμετεχόντων του συνεδρίου, όπως έκανε τις προηγούμενες χρονιές. «Έχουμε την ευκαιρία να περάσουμε έναν αρκετά καλό Ιανουάριο. Δεν πιστεύω ότι είναι τόσο δραματικό», συμπλήρωσε ο ίδιος.

Οι τεράστιες επιχειρήσεις ασφαλείας, μεταξύ άλλων οι περιπολίες της αστυνομίας στο κέντρο της πόλης και η τοποθέτηση σκοπευτών στις ταράτσες, ώστε να προστατεύονται οι αξιωματούχοι, κοστίζει για τους κατοίκους του Νταβός περισσότερο από ένα εκατομμύριο φράγκα κάθε χρόνο.

Εκτός αυτού, κατά τη διάρκεια του συνεδρίου υπάρχουν επιπλέον δρομολόγια λεωφορείων, θέρυβος και κίνηση στους δρόμους, που σύμφωνα με τους ντόπιους θέτουν σε κίνδυνο τα παιδιά που πηγαίνουν σχολείο. Το 2018 δημιουργήθηκε φοβερό κυκλοφοριακό πρόβλημα λόγω ισχυρής χιονόπτωσης και οι ντόπιοι διαμαρτύρονταν για την πληθώρα μαύρων λιμουζινών, που προκαλούσαν την κίνηση στους δρόμους.

Ενέχυρο για τη λήψη δανείων αγκυροβολημένα κρουαζιερόπλοια

Τα νέα κεφάλαια χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση των ανενεργών πλοίων

Η τελευταία φορά που τα κρουαζιερόπλοια παρέμειναν αγκυροβολημένα σε λιμάνια ήταν προ 19 ετών, την περίοδο μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001, όταν οι τρομοκρατικές επιθέσεις στους Δίδυμους Πύργους αποθάρρυναν τα ταξίδια. Είναι, όμως, ασύγκριτα μεγαλύτερο το μέγεθος της ζημίας που έχει προκαλέσει η πανδημία στην κρουαζιέρα, μια βιομηχανία αξίας 150 δις εκατομμυρίων δολαρίων.

Έχουν παρέλθει σχεδόν έξι μήνες από τότε που οι περισσότερες κυβερνήσεις ανά τον κόσμο αναγκάστηκαν να επιβάλουν καραντίνα και αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας για να αναχαιτίσουν τη μετάδοση του κορωνοϊού. Οι περισσότερες εταιρείες εκπονούν τα σχέδιά τους για νέες κρουαζιέρες, με τη μεγαλύτερη όλων, την MSC, να σχεδιάζει μια δοκιμαστική πλοήγηση στη Μεσόγειο εντός του μηνός και την Carnival να μελετάει επιστροφή στην Ευρώπη.

Δεδομένου, όμως, ότι εμφανίζονται διαρκώς θύλακοι νέου κύματος της παν-

Ορισμένες εταιρείες έχουν ήδη προχωρήσει σε πωλήσεις παλαιών και φθαρμένων σκαφών για παλιοσιδερα.

δημίας σε Ευρώπη, ΗΠΑ και Ασία, και η διάθεση για κρουαζιέρα παραμένει πάρα πολύ περιορισμένη, τίθεται αιχμηρότερο το ερώτημα: πώς μπορούν να αξιοποιηθούν τα κρουαζιερόπλοια που παραμένουν αδρανή αυξάνοντας διαρκώς το κόστος της συντήρησής τους και της παραμονής τους σε διάφορα μέρη; Έτσι οι 60 και πλέον εταιρείες του κλάδου επινοούν διάφορους τρόπους για να αξιοποιήσουν τα σχεδόν 350 κρουαζιερόπλοιά τους.

Όπως σχολιάζει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, η πανδημία που καθήλωσε αγκυροβολημένα τα κρουαζιερόπλοια στις ακτές του κόσμου, από τις ΗΠΑ μέχρι την Ινδονησία, κυριολεκτικά απειλεί την επιβίωση του κλάδου. Σύμφωνα με τη βρετανική εφημερίδα, είναι σαφές ότι καθοριστική για την επιβίωση των εταιρειών της κρουαζιέρας και την αντοχή τους στην καταπίεση της πανδημίας θα είναι η αποτίμηση της αξίας των κρουαζιερόπλοιών τους. Πολλές εταιρείες πωλούν όσα είναι παλιά και φθαρμένα ως παλιοσιδερα. Αναλυτές της επενδυτικής τράπεζας Morgan Stanley χαρακτηρίζει «ανούσια», όμως, την οικονομική ενίσχυση που μπορούν να προσφέρουν τέτοιες πωλήσεις στις εταιρείες.

Πολλές άλλες ωστόσο, που έχουν κρουαζιερόπλοια αξίας κυμαινόμενης από 500



Η Carnival Corporation έχει αντλήσει 11,5 δις. δολάρια ενεχυρίζοντας τα κρουαζιερόπλοιά της. Παράλληλα, η Royal Caribbean έχει αντλήσει 7,1 δις. δολάρια με τον ίδιο τρόπο και η Norwegian Cruise Lines 5,3 δις. δολάρια.

εκατ. δολάρια έως 1 δις. δολάρια με προσδόκιμο ζωής περίπου τα 40 χρόνια, τα χρησιμοποιούν ως ενέχυρο για την άντληση κεφαλαίων. Και αντλούν έτσι τα χρήματα που έχουν επειγόντως ανάγκη. Από την αρχή των κρίσεων, η Carnival Corporation, για παράδειγμα, έχει αντλήσει 11,5 δις. εκατομμύρια δολάρια ενεχυρίζοντας τα κρουαζιερόπλοιά της. Παράλληλα η Royal Caribbean έχει αντλήσει 7,1 δις. εκατομμύρια δολάρια με τον ίδιο τρόπο και η Norwegian Cruise Lines 5,3 δις. δολάρια.

Αυτού του είδους η οικονομική τόνωση διευκολύνει τις εταιρείες να διατηρήσουν

τα κρουαζιερόπλοιά τους μάχιμα, με ένα πολύ μικρό πλήρωμα που θα τα κρατάει σε φόρμα και ενεργά, θα φροντίζει για τις καμπίνες και θα βάζει μπρος τις μηχανές τους ενώ θα συντηρεί καταλλήλως τα στοιχεία της πολυτέλειας. Γιατί αν δεν διατηρηθούν σε αυτήν την κατάσταση, οι εταιρείες θα χρειαστεί να καταβάλουν μεγάλα ποσά για να τα επαναφέρουν. Η εναλλακτική θα είναι σε κάποιο χρονικό διάστημα να πουληθούν πάρα πολύ φθηνά. Μιλώντας, άλλωστε, στη βρετανική εφημερίδα ο Αλεξ Ντάουινς, σύμβουλος του κλάδου, που παράλληλα είναι και κυβερνήτης κρουαζιε-

ρόπλοιων της εταιρείας Marella, τονίζει πως «η 11η Σεπτεμβρίου ήταν η τελευταία κρίση που γνώρισε ο κλάδος, αλλά διήρκεσε λίγο, ενώ αυτό που ζούμε τώρα είναι άνευ προηγούμενου».

Τον περασμένο μήνα, ο κ. Ντάουινς παρέδωσε ο ίδιος ένα πλοίο που κυβερνούσε συστηματικά στο παρελθόν, το «Marella Celebration», σε μια τουρκική εταιρεία που το αγόρασε για παλιοσιδερα. Όπως σχολιάζει ο ίδιος, η εταιρεία δεν κατέβαλε καμία προσπάθεια να το συντηρήσει σε καλή κατάσταση, εκτός από όσα βασικά προβλέπονται από τον νόμο.

Ηπιότερη ύφεση και ασθενέστερη ανάκαμψη προβλέπει το Βερολίνο

Συγκριτικά ευσιώνη μπορεί να θεωρηθεί η ανακοίνωση του Βερολίνου σχετικά με την ύφεση που αναμένεται να σημειώσει φέτος η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης, έχοντας δεχθεί το πλήγμα της πανδημίας. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της γερμανικής κυβέρνησης, τις οποίες ανακοίνωσε χθες ο υπουργός Οικονομίας Πέτερ Αλτμeyer, η ύφεση θα είναι μικρότερη αλλά και η ανάκαμψη ασθενέστερη.

Συρρίκνωση

Ειδικότερα, το Βερολίνο εκτιμά τώρα πως συνολικά το τρέχον έτος η γερμανική οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 5,8%. Η τελευταία αυτή εκτίμηση είναι σαφώς πιο αισιόδοξη από την προηγούμενη για συρρίκνωση 6,3%, στην οποία είχε καταλήξει τον Απρίλιο εν μέσω της πανδημίας.

Και πάλι, όμως, πρόκειται για τη βαθύτερη πτώση που έχει γνωρίσει το γερμανικό ΑΕΠ μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Είναι ενδεικτικό ότι ακόμη και στη διάρκεια της παγκόσμιας χρημα-

Το ΑΕΠ θα μειωθεί φέτος κατά 5,8% (6,3% η αρχική εκτίμηση), ενώ το 2021 θα αυξηθεί κατά 4,4% (από 5,2%).

τοπιστωτικής κρίσης, η ύφεση της Γερμανίας ήταν ελαφρώς μικρότερη: το γερμανικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 5,7%.

Εξάλλου, το Βερολίνο υποβάθμισε την εκτίμησή του για την ανάκαμψη που θα σημειώσει η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία το επόμενο έτος. Τώρα εκτιμά πως το 2021 η ανάπτυξη δεν θα υπερβεί το 4,4%, ενώ η προηγούμενη πρόβλεψη της μιλούσε για πιο στιβαρή ανάκαμψη της τάξης του 5,2%.

Η συγκεκριμένη υποβάθμιση συνεπάγεται, όμως, πως η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία δεν θα επιστρέψει στα προ της πανδημίας επίπεδα πριν από το 2022.

Έχει προηγηθεί στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους η χειρότερη ύφεση



Με τα νέα δεδομένα, η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία δεν θα επιστρέψει στα προ της πανδημίας επίπεδα πριν από το 2022.

Σε ανοδική τροχιά το παγκόσμιο εμπόριο

Το παγκόσμιο εμπόριο τείνει να ανακάμψει από το πλήγμα της πανδημίας ταχύτερα από όσο ανέκαμψε μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Στην εκτίμηση αυτή προέβη χθες το γερμανικό Ινστιτούτο για την Παγκόσμια Οικονομία. Όπως τόνισε ο πρόεδρος του ινστιτούτου Γκάμπριελ Φέλμπερμάρ, τα προϊόντα που φορτώνονται για να εξαχθούν επιστρέφουν ήδη σε επίπεδα αντίστοιχα με εκείνα στα οποία επανήλθαν ένα και πλέον έτος μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers.

Ο ίδιος πρόσθεσε πως «η τρέχουσα κατάσταση είναι σαφώς καλύτερη σε σύγκριση με πριν από μία δεκαετία». Ειδικότερα, το εν λόγω ινστιτούτο υποστηρίζει πως οι εκτιμήσεις του επιβεβαιώνονται από τη δραστηριότητα στις φορτώσεις εμπορευματοκιβωτίων σε κα-

Η κατάσταση τείνει να επιστρέψει στα κανονικά επίπεδα, λέει το γερμανικό Ινστιτούτο για την Παγκόσμια Οικονομία.

θοριστικές για το εμπόριο περιοχές σε Ασία, Ευρώπη και στο σύνολο της αμερικανικής ηπείρου. Τείνουν μάλιστα να επιστρέψουν στα κανονικά επίπεδα, στα επίπεδα που θα ήταν φυσιολογικά για τον Αύγουστο χωρίς να έχει προηγηθεί η πανδημία.

Οι εκτιμήσεις του Ινστιτούτου του Κιέλου είναι πιο αισιόδοξες από εκείνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που προημερών χαρακτηρίσε «υπερβολικά αισιόδοξες» τις

προβλέψεις όσων μιλούν για ταχύτερη ανάκαμψη μέσα στο επόμενο έτος. Την αισιόδοξία του συμμεριζείται, πάντως, μερικώς το ΔΝΤ, η γενική διευθύντρια του οποίου, Κρισταλίνα Γκεοργκιέβα, μίλησε τη Δευτέρα για «επιπροσρόφη του εμπορίου».

Την ίδια στιγμή, όμως, οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες δεν παρασύρονται από την ανάκαμψη. Αντιθέτως, προσπαθούν να εξοικονομήσουν χρήματα για να θωρακισθούν έναντι ενδεχόμενου νέου πλήγματος. Στη διάρκεια του Αυγούστου οι επιχειρήσεις της Ευρώπης μείωσαν το προσωπικό τους και τα αποθέματά τους σε πρώτες ύλες και ημιτελή προϊόντα μεταποίησης αντί να παράγουν προμήθειες. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε χθες στη δημοσιότητα η HIS Markit, ανάλογη είναι η κατάσταση και στις επιχει-

ρήσεις χωρών της Ασίας, με την απασχόληση να μειώνεται σε Ιαπωνία, Νότια Κορέα και Ταϊβάν. Παράλληλα, όμως, οι παραγγελίες επιβραδύνθηκαν τον Αύγουστο.

Εκ πρώτης όψεως τα στοιχεία είναι ενθαρρυντικά, καθώς ο σχετικός δείκτης του μεταποιητικού τομέα κατατίνει σε συνεχιζόμενη ανάπτυξη του κλάδου για δεύτερο συναπτό μήνα. Σύμφωνα πάντως με την ΕΚΤ, η πορεία προς την ανάκαμψη θα είναι αργή. Ο χαμηλός πληθωρισμός παραμένει αιτία ανησυχίας, σύμφωνα με την τράπεζα, καθώς οι τιμές καταναλωτή υποχώρησαν για πρώτη φορά μετά τέσσερα χρόνια σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Στις ΗΠΑ η ανάκαμψη του μεταποιητικού τομέα εμφανίστηκε τον Αύγουστο ελαφρώς ισχυρότερη από την αντίστοιχη της Ευρώπης.



Το ινστιτούτο υποστηρίζει πως οι εκτιμήσεις του επιβεβαιώνονται από τη δραστηριότητα στις φορτώσεις εμπορευματοκιβωτίων σε θαλασσοδρόμους για το εμπόριο περιοχές σε Ασία, Ευρώπη και Αμερική.

Πυρά Τραμπ - Μπάιντεν για το εμβόλιο

Η πανδημία στο κέντρο της προεκλογικής αντιπαράθεσης, με εκατέρωθεν χαρακτηρισμούς

Υστερα από ένα δεκαπενθήμερο όπου τα προβλήματα της αστυνομικής βίας και των φυλετικών ταραχών κυριάρχησαν στην αμερικανική πολιτική επικαιρότητα, η διαχείριση της πανδημίας, που έχει στοιχίσει μέχρι στιγμής τη ζωή άνω των 193.000 Αμερικανών πολιτών, επέστρεψε στην πρώτη γραμμή της προεκλογικής αντιπαράθεσης Τραμπ - Μπάιντεν.

Σε συνέντευξη Τύπου που παρέθεσε τη Δευτέρα έξω από τον Λευκό Οίκο, ο Αμερικανός πρόεδρος διεκδίκησε εύσημα για τη «φантаστική», όπως τη χαρακτήρισε, ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας και κατηγόρησε τον Δημοκρατικό ανθυποψήφιό του ότι, εάν εκλεγεί, θα προκαλέσει «οικονομική κατάρρευση» γιατί, κατά την κρίση του, είναι «όμπρος των ριζοσπαστών (αριστερών) Δημοκρατών». Επιπλέον, κατηγόρησε τους Δημοκρατικούς ότι απαξιώνουν την αναζήτηση εμβολίου για πολιτικούς λόγους.

«Ο Μπάιντεν και η πολύ αριστερή υποψήφια αντιπρόεδρος του (Κάμαλα Χάρις),

Τα αντιφατικά μηνύματα που στέλνει ο Δημοκρατικός υποψήφιος προκαλούν ερωτήματα μεταξύ των υποστηρικτών του.

το πιο αριστερό άτομο στο Κογκρέσο παρεμπιπτόντως, δεν είναι ικανοί κατά τη γνώμη μου, θα καταστρέψουν αυτή τη χώρα, θα καταστρέψουν αυτή την οικονομία και πρέπει αμέσως να ζητήσουν συγγνώμη για την απειροσκεπή ρητορική τους κατά των εμβολίων», υποστήριξε ο Ντόναλντ Τραμπ. Σε άλλο σημείο της συνέντευξης Τύπου δεν δίστασε να χαρακτηρίσει τον Τζο Μπάιντεν «ηλίθο».

Απαντώντας σε ανάλογους τόνους από την Πενσιλβάνια, όπου βρισκόταν για προεκλογική περιοδεία, ο Δημοκρατικός υποψήφιος χαρακτήρισε τον Τραμπ «δειλό», κατηγορώντας τον ότι έθεσε σε πρώτη μοίρα τα συμφέροντα του χρηματιστηρίου και όχι την υγεία των πολιτών και την απασχόληση των εργαζομένων. «Ο Ντόναλντ Τραμπ ήταν υπερβολικά δειλός για να αντιμετωπίσει την COVID-19 επειδή φοβόταν πτώση στο χρηματιστήριο», τόνισε ο Μπάιντεν στη διάρκεια συνάντησής του με ηγέτες εργατικών συνδικάτων.

Ο Αμερικανός πρόεδρος έχει εκφράσει κατ'επανάληψη την αισιοδοξία του ότι το ποδοπτό εμβόλιο θα είναι διαθέσιμο πριν από το τέλος του έτους, ενδεχομένως, δε, ότι θα έχει αρχίσει να διατίθεται για τις πιο ευαίσθητες ομάδες και προ των αμερικανικών εκλογών της 3ης Νοεμβρίου – κάτι που ο δρ Άντονι Φάουσι, ο επικεφαλής των επιδημιολόγων της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, χαρακτήρισε «απίθανο, αλλά



Ενοπλοι οπαδοί του Ντόναλντ Τραμπ στο Σάλεμ του Ορεγκόν, νότια του Πόρτλαντ, όπου το απόγευμα της Δευτέρας σημειώθηκαν νέα επεισόδια, μία εβδομάδα μετά τον πυροβολισμό ενός ομοϊδεάτη τους.

Πρώτος στη λίστα του Forbes ο Μπέζος

Η εποχή της πανδημίας ανέβασε σε ακόμη πιο δυσθεώρητα ύψη ορισμένους από τις μεγαλύτερες της αμερικανικής οικονομίας, αλλά ο Ντόναλντ Τραμπ δεν ήταν ένας από αυτούς. Ο Αμερικανός πρόεδρος υποχώρησε από την 275η στην 352η θέση της κατάταξης του περιοδικού Forbes, το οποίο εκδίδει κάθε χρόνο τη λίστα με τους 400 πλουσιότερους ανθρώπους των ΗΠΑ. Ο όμιλος Τραμπ δραστηριοποιείται στην αγορά ακινήτων (ξενοδοχεία, κτίρια γραφείων, θέρετρα, εγκαταστάσεις γκολφ κ.ά.), η οποία επλήγη σκληρά από την καραντίνα, με αποτέλεσμα η καθαρή αξία της περιουσίας του προέδρου να μειωθεί από 3,1 σε 2,5 δισ. δολάρια. Πρώτος στη λίστα του Forbes βρέθηκε για τρίτη συνεχή χρονιά ο διευθύνων σύμβουλος της Amazon, Τζεφ Μπέζος. Ανάμεσα στους 18 νεοεισερχόμενους της λίστας είναι και ο Ερικ Γιούαν, διευθύνων σύμβουλος της Zoom, η οποία έγινε ιδιαίτερα δημοφιλής στην εποχή του κορωνοϊού. Αθροιστικά, ο πλούτος των 400 μεγιστόνων της λίστας αυξήθηκε, σε πείσμα της πανδημίας, στο ύψος ρεκόρ των 3,2 τρις. δολαρίων.

όχι αδύνατο». Ο Τζο Μπάιντεν δήλωσε ότι δεν έχει εμπιστοσύνη σε όσα δηλώνει ο πρόεδρος, γιατί «έχει πει τόσα αναληθή πράγματα που φοβάμαι ότι, ακόμη και όταν θα διαθέτουμε ένα πραγματικά καλό εμβόλιο, οι πολίτες θα είναι απρόθυμοι να εμβολιαστούν. Επομένως, υπονομεύει την εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης στις Αρχές».

Παράλληλα, η ένταση συνεχίζεται στους δρόμους αρκετών αμερικανικών πόλεων, καθώς η προεκλογική διαμάχη διαπλέκεται με τις διαδηλώσεις και αντιδιαδηλώσεις γύρω από τα κρούσματα αστυνομικής βίας και φυλετικών ταραχών. Νέα επεισόδια σημειώθηκαν το απόγευμα της Δευτέρας στο

Σάλεμ της πολιτείας Ορεγκόν, νότια του Πόρτλαντ, που αποτελεί θέατρο διαδηλώσεων κατά της αστυνομικής βίας και των φυλετικών διακρίσεων εδώ και περισσότερες από 100 ημέρες. Η ατμόσφαιρα στην περιοχή είναι ηλεκτρισμένη ύστερα από τον θάνατο πυροβολισμού ακροδεξιού στη διάρκεια αυτοκινητοπομπής οπαδών του Τραμπ, οι οποίοι συνεπλάκησαν με μαύρους ακτιβιστές και αριστερούς στο Πόρτλαντ, πριν από μία εβδομάδα. Τη Δευτέρα, μια νέα αυτοκινητοπομπή οπαδών του Τραμπ στο Σάλεμ οδήγησε σε μικροσυμβολές με ακτιβιστές που συμμετείχαν σε αντιδιαδήλωση, χωρίς να υπάρξουν σοβαροί τραυματισμοί.

Αν και ο Μπάιντεν εξακολουθεί να προηγείται στις δημοσκοπήσεις, ανάλυση της εφημερίδας Washington Post θέτει ερωτήματα για τις αοριστίες και τις αντιφάσεις του προεκλογικού του προγράμματος, ειδικά στο πεδίο της οικονομίας. Σύμφωνα με την αρθρογράφο, ο Δημοκρατικός υποψήφιος προσπαθεί να είναι ευχάριστος με όλες τις κατηγορίες των δυνητικών υποστηρικτών του, από τους τραπεζίτες μέχρι τους βιομηχανικούς εργάτες, ελπίζοντας ότι θα τους συσπειρώσει γύρω από τον κοινό στόχο να απομακρυνθεί ο Τραμπ. Η τακτική αυτή δεν είναι σίγουρο ότι θα αποδώσει στις 3 Νοεμβρίου, ενώ είναι βέβαιο ότι θα προκαλέσει πολλά προβλήματα στη μελλοντική κυβέρνησή του, εάν νικήσει στις κάλπες.

Στο μεταξύ, η ιστοσελίδα Politico αναφέρει ότι περισσότεροι από 100 Αυστριακοί παρέλαβαν επιταγές υπογεγραμμένες από τον πρόεδρο Τραμπ, με το επίδομα των 1.200 δολαρίων που θεοπίστηκε την περασμένη άνοιξη, στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας. Μεταξύ εκείνων που έλαβαν αυτό το αναπάντεχο δώρο ήταν Αυστριακοί που είχαν δουλέψει για ένα διάστημα στις ΗΠΑ, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν μια μικρή σύνταξη από το αμερικανικό κράτος, αλλά και άτομα που ουδέποτε είχαν πατήσει το πόδι τους στην Αμερική. REUTERS, A.P.

Νέα προβλήματα ασφαλείας για την Boeing

Νέα προβλήματα ασφαλείας προκύπτουν στον κολοσσό της αεροναυπηγικής Boeing, τα οποία εντόπισε η ίδια η εταιρεία και ενημέρωσε σχετικώς την αρμόδια ομοσπονδιακή αρχή αεροπορίας (Federal Aviation Administration). Τα μηχανικά θέματα έχουν να κάνουν με το αεροσκάφος Dreamliner 787 και δείχνουν πως υπήρχαν αβλεψίες κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων ποιότητας επί σειρά ετών. Τα προβλήματα ήρθαν στην επιφάνεια κατόπιν εσωτερικού υπομνήματος της Αρχής με αποδέκτρια την Boeing, το οποίο υπόμνημα περιήλθε εις γνώση της εφημερίδας The Wall Street Journal. Η ομοσπονδιακή αρχή αεροπορίας των ΗΠΑ εξετάζει την υπόθεση ενδελεχώς.

Η αεροναυπηγική εταιρεία ανέφερε ότι στο εργοστάσιό της στη Νότια Καρολίνα κατασκευάζει εξαρτήματα για το πίσω μέρος της ατράκτου, τα οποία δεν ανταποκρίνονταν ούτε στον αρχικό σχεδιασμό τους ούτε στις μηχανικές προδιαγραφές και προορίζονταν για 900 από τα σχεδόν 1.000 αεροσκάφη του μοντέλου Dreamliner που κατασκευάστηκαν συνολικά από το 2011 και μετά. Πάντως, όπως ενημέρωσε την FAA η ίδια η Boeing, οι αβλεψίες δεν συνιστούν άμεση απειλή για την ασφάλεια πτήσης των Dreamliner, σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές που επικαλείται η εφημερίδα The Wall Street Journal. Αλλωστε, σε αντίθεση με το προβληματικό 737 MAX των δύο τραγικών δυστυχημάτων, το Dreamliner, ένα αεροσκάφος ευρείας ατράκτου, θεωρείται και δημοφιλές και ασφαλές για μεγάλα διεθνή ταξίδια. Ωστόσο, το συγκεκριμένο τεχνικό θέμα σε συνδυασμό με ένα ακόμη πρόσφατο πρόβλημα στη γραμμή παραγωγής του μοντέλου αυτού οδήγησαν τον αμερικανικό όμιλο αεροναυπηγικής να κάνει κάτι παράδοχο: Αυτοβούλως στα τέλη Αυγούστου ενημέρωσε τις αντίστοιχες αεροπορικές εταιρείες να καθυλώσουν οκτώ από τα Dreamliner 787 του στόλου τους για ταχεία επισκευή και έκτοτε δήλωσε δημοσίως ότι δεν ήταν ασφαλή για πτήσεις. Πρόκειται για τους κάτωθι αερομεταφορείς: United Airlines, Air Canada, All Nippon Airways, Singapore Airlines, Air Europe Líneas Aereas, Norwegian Air Shuttle και Etihad Airways. Εκπρόσωπος της Boeing διευκρίνισε πως η εταιρεία διεξάγει μια εναντιπτική και εντατική επισκόπηση της παραγωγής των Dreamliner, ώστε να εντοπιστεί την κύρια αιτία των δύο σφαλμάτων. Παράλληλα εξετάζει και



Η εταιρεία κατασκευάζει εξαρτήματα για το πίσω μέρος της ατράκτου, τα οποία δεν ανταποκρίνονταν ούτε στον αρχικό σχεδιασμό ούτε στις μηχανικές προδιαγραφές του αεροσκάφους.

Τα μηχανικά θέματα αφορούν το αεροσκάφος Dreamliner 787 και δείχνουν πως υπήρχαν αβλεψίες κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων ποιότητας επί σειρά ετών.

αεροσκάφη που έχουν κατασκευασθεί, ενώ συνεργάζεται στενά με τις αρχές αεροπορίας. «Κάνουμε ό,τι ενδείκνυται για να επιλύσουμε το συγκεκριμένο πρόβλημα και να αποτρέψουμε να επαναληφθεί στο μέλλον», πρόσθεσε ο εκπρόσωπος της Boeing. Η FAA, από την πλευρά της, τόνισε ότι διερρευνάει το θέμα των ελαττωματικών εξαρτημάτων, αλλά ακόμα είναι πολύ νωρίς για το ποιες σχετικές οδηγίες θα εκδώσει και σε ποια έκταση για το αξιόπλοο των Dreamliner 787. Πάντως, ενώ οι μηχανικοί της Boeing ψάχνουν να βρουν τη συνέρπη στα Dreamliner, η FAA ήδη διαπίστωσε ένα απόηχο, το ότι η εταιρεία δεν ήλεγχε τον τρόπο παραγωγής υλικών που γέμιζαν κενά ανάμεσα σε κυλινδρικά τμήματα της ατράκτου, ώστε να διαπιστωθεί πως ανταποκρίνονταν στις εκάστοτε ανάγκες.

Οι τελευταίες εξελίξεις, όπως επισημαίνει τέλος η εφημερίδα The Wall Street Journal, έρχονται ως ένα ακόμα πρόβλημα στα όσα έχουν σωρευθεί για τον αμερικανικό όμιλο και τον διευθύνοντα σύμβουλό του Ντέιβιντ Κάλουν. Μετά τα δυστυχήματα του 737 MAX, η εταιρεία εισήγαγε μια νέα, αυστηρότερη διαδικασία εξέτασης ζητημάτων ασφαλείας στα αεροσκάφη της.

«Τρύπα» 48 δισ. δολαρίων στα τέλη του 2021 για την ExxonMobil

Σοβαρό έλλειμμα της τάξεως των σχεδόν 48 δισ. δολαρίων έως και το 2021 αναμένεται να εμφανίσει ο πετρελαϊκός κολοσσός της ExxonMobil λόγω εσφαλμένων εκτιμήσεων για αύξηση της ζήτησης. Οι εκτιμήσεις προέρχονται από το ειδησιογραφικό πρακτορείο Ρόιτερς και την εφημερίδα The Wall Street Journal, προβλέποντας ότι ο όμιλος θα αναγκαστεί να προχωρήσει σε μαζικές περικοπές θέσεων εργασίας αλλά και ματαίωση έργων ως αντιστάθμιση της ζημίας. Οι δε επενδυτές έχουν αρχίσει να προβληματίζονται, διότι υπό το πρίσμα αυτό η ExxonMobil ίσως εξετάσει και τη μείωση ή το «πάγωμα» του μερίσματος της. Στη διάρκεια του 20ού αιώνα αναδείχθηκε στην εταιρεία με την υψηλότερη χρηματιστηριακή αξία παγκοσμίως, βασιζόμενη στη μεγάλη κλίμακα των δραστηριοτήτων της, την αδιάλειπτη επέκτασή της και τον αυστηρό έλεγχο δαπανών. Στοιχημάτισε πολλά σε πετρελαϊκά οξιστολιθικά κοιτάσματα στο έδαφος των Ηνωμένων Πολιτειών, σε νέους αγωγούς, διυλιστήρια σε διάφορες περιοχές του πλανήτη και σε πλαστικά. Επιπλέον, τοποθέτησε πολλά χρήματα σε υπεράκτια κοιτάσματα στη Γουιάνα, όπου εντόπισε

Η μεγάλη υποχώρηση της αξίας του βαρελιού οδηγεί την πετρελαϊκή σε ματαίωση προγραμματισμένων έργων και περικοπές.

έως και 8 δισ. βαρέλια πετρελαίου, κάτι το οποίο μεταφράζεται σε παραγωγική δραστηριότητα εξεστίας. Ωστόσο, η δυνατότητα του αμερικανικού ομίλου να τα χρηματοδοτήσει όλα αυτά περιστελλεται λόγω πτώσης της τιμής του «μαύρου χρυσού» κατά σχεδόν 35% από τις αρχές του 2020. Εφέτος η ExxonMobil δανείστηκε 23 δισ. δολάρια, ώστε να αντεπεξέλθει στις εκκρεμότητές της. Και αυτό σήμαινε πως σχεδόν διπλασίασε το χρέος της. Τον δε Ιούλιο πρώτη φορά στην ιστορία της εμφάνισε τριμηνιαίες ζημιές, ενώ συνολικά για το 2020 αναμένει ζημιές 1,86 δισ. δολαρίων, εξαιρουμένων των απομειώσεων και των πωλήσεων περιουσιακών της στοιχείων. Τα σχετικά αναφέρει η ε-



Εφέτος, η ExxonMobil δανείστηκε 23 δισ. δολάρια, ώστε να αντεπεξέλθει στις εκκρεμότητές της. Και αυτό σήμαινε πως σχεδόν διπλασίασε το χρέος της.

ταιρεία δεδομένων Refinitiv. Η κατάσταση, εντούτοις, στη διεθνή αγορά πετρελαίου ανατρέπει τα σχέδια του Ντάρντ, Γιουντς, διευθύνοντος συμβούλου της ExxonMobil, ο οποίος ήθελε να δαπανά τουλάχιστον 30 δισ. δολάρια σε ετήσια βάση έως το 2025, αποσκοπώντας να αναζωογονήσει τόσο την παραγωγή όσο και τα κέρδη. Στο πλαίσιο αυτό θα ενίσχυε τις δραστηριότητες επεξεργασίας πετρελαίου, την παραγωγή πλαστικού και χημικών, αλλά και θα αναλάμβανε πρωταγωνιστικό ρόλο στο υδρογονοποιημένο φυσικό αέριο και τα οξιστολιθικά κοιτάσματα εντός ΗΠΑ.

Αντ' αυτών ο Ντάρντ Γιουντς πρέπει να προετοιμάσει τον όμιλό του να μάθει να λειτουργεί σε έναν κόσμο όπου η ζήτηση για πετρέλαιο, φυσικό αέριο και πλαστικά μειώνεται. Η μετοχή της ExxonMobil πρώτη φορά μετά 92 χρόνια αφαιρέθηκε από τον χρηματιστηριακό δείκτη Dow Jones της Γουόλ Στρίτ. Ενα σχεδόν 10% του προσωπικού της πετρελαϊκής απειλείται με απομάκρυνση από τις θέσεις του, ενώ καταργούνται και τα πολύ γενναία δώρα συνταξιοδοτικά επιδόματα που προσφέρονταν – πάμπολλοι υπάλληλοι άρχισαν και τελεί-

ωσαν τη σταδιοδρομία τους στην ExxonMobil για τον λόγο αυτό, υπηρετώντας εκεί 30 χρόνια κατά μέσον όρο. Και ενώ ανάλογες δραστητικές περικοπές αποφάσισαν και οι ευρωπαϊκές ανταγωνίστριες, BP, Royal Dutch Shell, Total κ.ά., ταυτόχρονα έχουν στραφεί και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ώστε να αντισταθμίσουν τη μειωμένη ζήτηση πετρελαίου. Η BP, ειδικά, θέλει έως το 2030 να μειώσει την παραγωγή ορυκτών καυσίμων έως 40%, ακόμα και πουλώντας συναφή περιουσιακά στοιχεία. Πάντως, επενδυτές και αναλυτές επισήμαινουν πως εάν η τιμή παραμείνει στα 41 με 42 δολάρια το βαρέλι το πετρέλαιο, η ExxonMobil δεν δύναται να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της. Οσο δε για την τιμή της μετοχής της, αυτή δεχεται αλλεπάλληλα πλήγματα – οπότε, εάν συνεχίσει την ίδια πορεία, τότε ίσως να χρειασθεί η μείωση του μερίσματος, κάτι αδύνατο για τα δεδομένα του 20ού αιώνα. Μια τέτοια προοπτική, τέλος, φαίνεται πολύ δυσάρεστη για όσους διακρατούν μετοχές της Exxon, προβλέποντας στο σχεδόν 9% του μερίσματος της.

REUTERS

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO

«Παιχνίδια» Αγκυρας με ΝΑΤΟ

Η Ελλάδα απορρίπτει τα περί έναρξης τεχνικού διαλόγου, αύριο, στις Βρυξέλλες

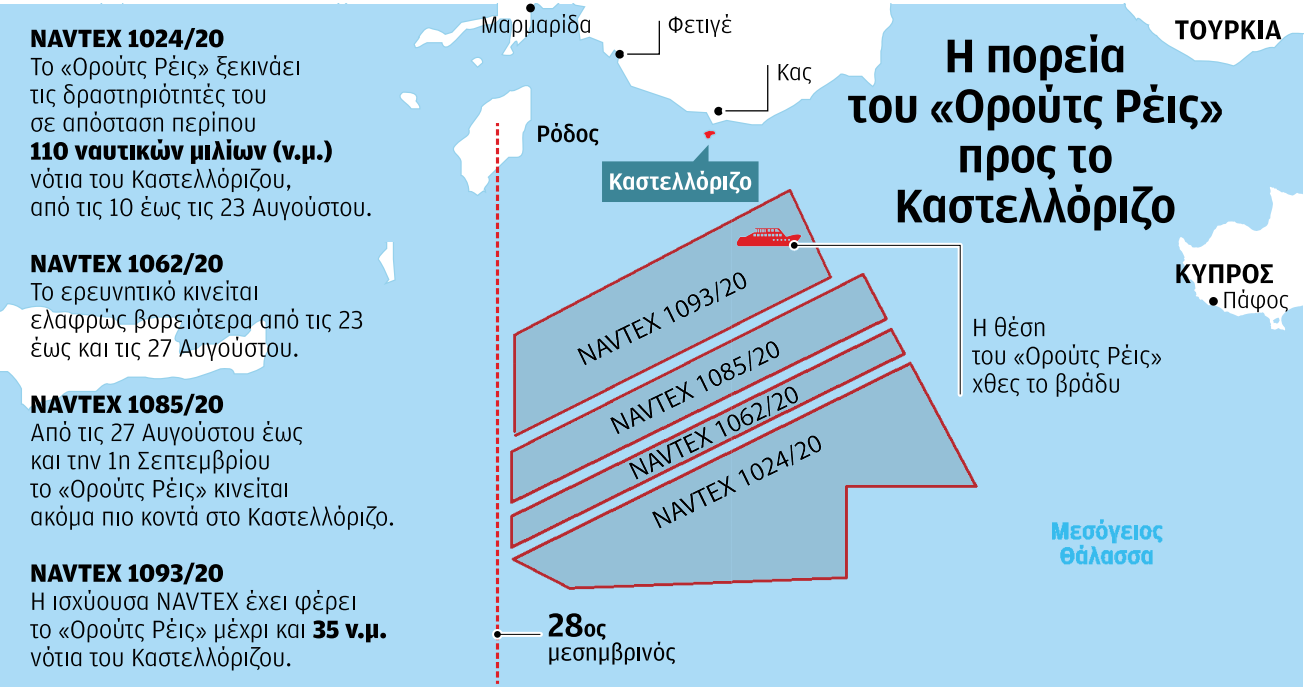
Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Άλλον έναν τακτικισμό της Αγκυρας στην προσπάθεια να κερδίσει προβάδισμα σε αυτό που αντιλαμβάνεται ως ένα αδιάκοπο παιχνίδι επίρριψης ευθυνών (blame game), αποκαλύπτουν οι διαρροές στον τουρκικό Τύπο περί έναρξης «τεχνικού διαλόγου» την ερχόμενη Πέμπτη στο ΝΑΤΟ, τον οποίο, σύμφωνα με αυτές, η Ελλάδα επιθυμεί να αποφύγει. Στην πραγματικότητα την Πέμπτη 10 Σεπτεμβρίου λήγει η επταήμερη προθεσμία που έδωσε ο γ.γ. του ΝΑΤΟ Γενς Στόλτενμπεργκ στους δύο στρατιωτικούς αντιπροσώπους Ελλάδας και Τουρκίας, ώστε αυτοί να ε-πιστρέψουν με απαντήσεις στο μονοσέ-λιδο non paper που τους έδωσε.

Σήμερα, όπως και κάθε Τετάρτη, συ-νεδριάζει το Βορειοατλαντικό Συμβούλιο (ΝΑΤ) το οποίο έχει δύο βασικά θέματα στην ημερήσια διάταξη. Το πρώτο αφορά τη Ρωσία και το δεύτερο τις «εντάσεις στην Ανατολική Μεσόγειο». Ο μόνιμος αντιπρόσωπος της Ελλάδας στο ΝΑΤ

Η Αθήνα περιμένει να αντιληφθεί ποιες είναι οι διαθέσεις στο εσωτερικό της Συμμαχίας.

προφανώς θα θέσει το ζήτημα της τουρ-κικής προκλητικότητας, ωστόσο η Αθήνα περιμένει περισσότερο να αντιληφθεί ποιες είναι οι διαθέσεις στο εσωτερικό της Συμμαχίας και λιγότερο οποιαδήποτε εξέλιξη στον αποκαλούμενο «μηχανισμό» αποτροπής έντασης, που αναζητεί ο γ.γ. του ΝΑΤΟ. Ως προς την αυριανή εκπινοή της προθεσμίας από την Ελλάδα ο ΣΑ/ΣΕ-ΒΑΣ θα μπορούσε ενδεχομένως να με-ταβεί στη συνάντηση με τον κ. Στόλτεν-μπεργκ, όχι όμως για έναρξη κάποιων τεχνικών συζητήσεων, αλλά για να επα-ναλάβει τις ελληνικές θέσεις. Αυτές έγιναν χθες γνωστές μέσω κυβερνητικών διαρροών. Κυβερνητικές πηγές ανέφεραν



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ



Ο κ. Μπτοστάκης παρουσίασε στην τηλεδιά-σκεψη του προεδρείου του ΕΛΚ τεκμήρια για τις προκλητικές ενέργειες της Τουρκίας.

ότι «αναγκαία συνθήκη για την αποκλι-μάκωση της έντασης τόσο σε πολιτικό όσο και σε στρατιωτικό επίπεδο, παρα-μένει η αποχώρηση του ερευνητικού σκάφους “Ορούτς Ρέις”, η παρουσία του οποίου προκάλεσε την ένταση και τη συγκέντρωση μεγάλου αριθμού στρα-τιωτικών δυνάμεων στην περιοχή». Οι ίδιες πηγές παρέπεμπαν στη σημερινή συζήτηση στο ΝΑΤ, λέγοντας ότι είναι προφανές πως «μια τέτοια πολιτική συ-ζήτηση μεταξύ όλων των συμμάχων του ΝΑΤΟ πρέπει να προηγηθεί και να ορίσει τις παραμέτρους κάθε τεχνικής συζή-τησης». Οι ίδιες πηγές πρόσθεταν ότι «ως προς το έγγραφο με τις προτάσεις της Γραμματείας του ΝΑΤΟ, στο οποίο αναμένονται παρατηρήσεις, η ελληνική πλευρά θα υποβάλει τα σχόλιά της όταν είναι έτοιμα». Σύμφωνα με δήλωση α-ξιωματούχου του ΝΑΤΟ στην «Κ» «η Ελ-λάδα και η Τουρκία έχουν συμφωνήσει να συμμετάσχουν σε τεχνικές συνομιλίες στο ΝΑΤΟ για τη θέπιση μηχανισμών

απεμπλοκής [deconfliction] που θα μει-ώσουν τον κίνδυνο ατυχημάτων και στρατιωτικών περιστατικών στην Ανατ. Μεσόγειο». Οι συνομιλίες αυτές, σημει-ώνει ο αξιωματούχος, «ξεκίνησαν την περασμένη Πέμπτη», αναφέροντας πα-ράλληλα ότι «δεν θα σχολιάζουμε κάθε συνάντηση ατομικά». Σημειώνεται, τέλος, ότι χθες ο πρω-θυπουργός Κυριάκος Μπτοστάκης πα-ρουσίασε στην τηλεδιάσκεψη του προ-εδρείου του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμμα-τος, με τους επικεφαλής των εθνικών α-ντιπροσωπειών στο Ευρωπαϊκό Κοινο-βούλιο, τεκμήρια για τις προκλητικές ε-νέργειες της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευ-τικής Ομάδας του ΕΛΚ Μάνφρεντ Βέμπερ εξέφρασε προσοπικό στον κ. Μπτοστάκη την αμέριστη στήριξη του στις ενέργειες της Ελλάδας που αποσκοπούν στη φύλαξη των ευρωπαϊκών-ελληνικών συνόρων και την αντιμετώπιση της τουρκικής ε-πιθετικότητας στην Μεσόγειο.

Αισιοδοξία, όχι εφησυχασμός

Τάση υποχώρησης των κρουσμάτων

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ

«**Παρατηρούμε** μια τάση υποχώρησης κάτω από τα διακόσια κρούσματα ημε-ρησίως, αλλά και μια ήπια άνοδο στον αριθμό σε διασωληνωμένων», ανέφερε στη χθεσινή ενημέρωση για τον νέο κο-ρωνοϊό ο επικεφαλής καθηγητής Επιδη-μιολογίας στο ΕΚΠΑ, Γίκας Μαγιορκίνης, ανακοινώνοντας 169 νέα κρούσματα, έ-ναν θάνατο και 42 διασωληνωμένους. «Χρειάζονται επτά μέρες μέχρι να επι-δεινωθεί η υγεία κάποιου θετικού στον ιό, οπότε ο αριθμός των ανθρώπων στη

τομα, εκ των οποίων τα 34 είναι ασυ-μπτωματικά. «Μας απασχολεί πολύ η ε-πιμόλυνση σε δομές προσφύγων και με-ταναστών», σημείωσε. Το θετικό είναι ότι εκεί ζουν κυρίως νεαρά άτομα, ωστόσο πρόκειται για ανθρώπους ταλαιπωρη-μένους για καιρό με παραμελημένη υγεία. Υπενθυμίζεται ότι ένας 25χρονος από το Μπανγκλαντές βρίσκεται διασωλη-νωμένος στον «Ευαγγελισμό».

Εννέα νέα κρούσματα εντοπίζονται στη Θεσσαλονίκη, οκτώ στη Λάρισα, επτά στην Πιερία, έξι στην Πέλλα. Τα κρούσματα των τελευταίων νομών προ-έρχονται από εργαζομένους σε κονσερ-βοποιία φρούτων στα Γιαννιτσά, που α-πασχολεί 680 εποχικούς οι οποίοι ζουν στους όμορους δήμους – Ημαθίας, Θεσ-σαλονίκης, Πιερίας κ.α. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο αριθμός είναι διψήφιος και πολλοί φορείς εντοπίζονται γεωγρα-φικά στην περιοχή της Γουμένισσας και της Γρίβας, όπως και στον συνοικισμό του Αγίου Γεωργίου του Δήμου Παιονίας. Η διαδικασία ικνυλάτησης βρίσκεται εν εξέλιξη, ενώ δεν αποκλείεται το ενδε-χόμενο τοπικού lockdown.

Ως προς τα νέα κρούσματα στις Κυ-κλάδες αυτά κατανέμονται ως εξής: ένα στη Θήρα, ένα στη Μύκονο, ένα στην Τήνο. Το βρετανικό ΥΠΕΞ συμπεριέλαβε και την Τήνο και τη Σέριφο στα ελληνικά νησιά με υψηλό ικό φορτίο, από όπου οι προερχόμενοι ταξιδιώτες θα υποβάλ-λονται επιστρέφοντας σε υποχρεωτική καραντίνα, κάτι που ο κ. Χαρδαλιάς χα-ρακτήρισε εν ολίγοις αυθαίρετο, καθώς τα εν λόγω νησιά δεν έχουν καν αερο-



Υπό υγειονομικό αποκλεισμό έχουν τεθεί από την αρχή της εβδομάδας έως και τις 21 Σε-πτεμβρίου με ΚΥΑ οι δομές φιλοξενίας σε Σχιστό, Μαλακάσα και Ελαιώνα (φωτ.), ωστόσο η ικνυλάτηση συνεχίζεται.

δρόμιο ούτε απευθείας πτήσεις τσάρτερ. Ως προς τα Επτάνησα, ένα κρούσμα ε-ντοπίζεται στην Κέρκυρα και ένα στη Λευκάδα.

Στο μεταξύ αναμένεται να αποσταλεί η ΚΥΑ για τη λειτουργία σχολείων, φρο-ντιστηρίων και βιβλιοθηκών. «Ρυθμίζει θέματα όπως η χρήση της μάσκας, η λειτουργία των κυλικείων αλλά και οι ιατρικά προβλεπόμενες εξαιρέσεις στη μάσκα», εξήγησε ο υφυπουργός Ν. Χαρ-δαλιάς, που τόνισε ότι δεν θα υπάρχει τιμωρία για τα παιδιά που δεν φορούν μάσκα, «απλώς δεν θα γίνονται δεκτά στο σχολείο». Ταυτόχρονα, συνεχίζονται οι έλεγχοι στους οικους ευηνρίας. «Έχουν πραγματοποιηθεί 36 και έχουν εντοπι-

στεί τρεις παραβάσεις», σημείωσε ο κ. Χαρδαλιάς.

Δομές ψυχικής υγείας

Όλες τις τροποποιήσεις στον τρόπο λειτουργίας των δομών ψυχικής υγείας, «όπου ευτυχώς έως σήμερα δεν έχουμε θρηνησία κανένα θύμα του κορωνοϊού», ανακοίνωσε η υφυπουργός Υγείας, Ζωή Ράπτη. Εν ολίγοις, αναστέλλονται οι πε-ρισσότερες διά ζωής θεραπείες και ε-νισχύονται οι τεχνολογίες που εξασφα-λίζουν την εξ αποστάσεως ψυχοθεραπεία. Τέλος, έχει δρομολογηθεί η 24ωρη στε-λέκωση γραμμών ψυχολογικής υποστή-ριξης που απευθύνονται στο σύνολο του πληθυσμού.

Η Τουρκία επιμένει στη στρατηγική της έντασης

Την έλλειψη διαθέσιμων μειώσης της έν-τασης αντικατοπτρίζουν και οι χθε-σινές δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων, με πλέον ενδεικτικές εκείνες του υ-πουργού Εξωτερικών Μεβλούτ Τσα-βούσογλου, ο οποίος την Τρίτη σε δη-λώσεις που έκανε με τον Κογγκολέζο ομολογώ του Ζαν-Κλοντ Γκακασό στην Αγκυρα, βρήκε αφορμή να αναφερθεί και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ο Τσαβούσογλου χρησιμοποίησε τα γνωστά επιχειρήματα για την «υπερ-βολική» επήρεια του Καστελλόριζου έ-ναντι της πειρωτικής Τουρκίας, άφησε σαφείς αιχμές για τη μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης, ενώ κατηγό-ρησε την Αθήνα για υπόθαλψη τρομο-κρατικών οργανώσεων.

Ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών («Χουριέτ») είπε ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει ζητήσει επιτακτικά από την Ελλάδα να «συμμορφωθεί με τις α-ποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τα δικαι-ώματα των μουσουλμανικών μειονοτή-των στη Δυτική Θράκη». Κατηγόρησε, ακόμα, την Ελλάδα ότι είναι υπεύθυνη για θανάτους μεταναστών, ενώ είπε ότι «μέλη των τρομοκρατικών οργανώσεων του ΡΚΚ και FETO κυκλοφορούν ελεύ-θερα στους δρόμους της Αθήνας».

«Η Ελλάδα ξεκαθάρισε πρόσφατα πως δεν είναι υπέρ του διαλόγου, αρ-νούμενη τις πρωτοβουλίες συμφιλίωσης του ΝΑΤΟ», ισχυρίστηκε ο Τσαβούσο-γλου, ο οποίος στη συνέχεια πρόσθεσε πως «αν η Ελλάδα έχει εμπιστοσύνη στον αετό της, τότε αφήστε τη να κα-θίσει στο τραπέζι του διαλόγου. Ολοι λένε ότι έχει δικίο. Έχουμε κι εμείς κάτι να πούμε».

Η Ελλάδα δεν είναι ειλικρινής». Ο Τσαβούσογλου πρόσθεσε πως οι ασκή-σεις των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο γίνονται στο πλαίσιο των κανόνων του ΝΑΤΟ. Εκτιμά ότι η Ελλάδα έχει χάσει «την ψυχολογική υπεροχή» που είχε, επισημαίνοντας πως

«δεν είχαν υπεροχή ούτε επί του πεδίου, ούτε επί του τραπέζιου του διαλόγου». Και κατέληξε ότι «υπάρχουν πολλές πε-ριοχές που αμφισβητούνται ανά τον κό-σμο, όμως τα προβλήματα αυτά λύνονται. Η Ελλάδα δεν έχει διάθεση προσέγγι-σας».

Την εικόνα μιας Τουρκίας «έτοιμης για διάλογο» προωθεί και ο υπουργός Εθνικής Άμυνας της γειτονικής χώρας Χούλουσι Ακάρ. «Στο θέμα της επίλυσης των προβλημάτων τονίστηκε ότι απο-δίδεται ιδιαίτερη σημασία στο διεθνές δίκαιο, τις διμερείς συμφωνίες και τις σχέσεις καλής γειτονίας, καθώς επίσης και στην ανάγκη οι άλλες χώρες να συμ-περιφέρονται με βάση την κοινή λογική και το πνεύμα συμμαχίας, όπως και στο να λαμβάνεται υπόψη η ικανότητα της

Αναφορές Τσαβούσογλου σε Καστελλόριζο, Δυτική Θράκη και μεταναστευτικό.

Τουρκίας να προστατεύει –όπως έκανε πάντα– τα δικαιώματα, ενδιαφέροντα και συμφέροντα στη “Ταλάζια Πατρίδα”, συμπεριλαμβανομένων και της Κύπρου», δήλωσε ο Ακάρ.

Στον τουρκικό Τύπο

Παράλληλα, στον τουρκικό Τύπο συ-νεχίζεται η διασπορά κατασκευασμένων πληροφοριών, όπως ένα βίντεο που α-ναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της «Γενί Σαφάκ» σχετικά με τον υποτιθέμενο πλο μιας φρεγάτας στα ανοικτά του Καστελλόριζου.

Σε επίπεδο Τύπου συνεχιζόταν και χθες (αυτή τη φορά μέσω της εφημερίδας «Τουρκιγιέ») η ανάδειξη πληροφοριών περί συμμετοχής μισθοφόρων από τη Συρία στον πόλεμο με την Ελλάδα, ε-φόσον αυτό απαιτηθεί.

Αύξηση κρουσμάτων στις δομές φιλοξενίας αιτούντων άσυλο

Της ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Αυξάνονται τα κρούσματα στις δομές φιλοξενίας αιτούντων άσυλο και στο ΚΥΤ της Μόριας, με αποτέλεσμα το υ-πουργείο Μετανάστευσης να έχει απο-φασίσει περιορισμό της κινητικότητας των μεταναστών που διαμένουν σε αυτές. Τα θετικά κρούσματα του νέου κορ-ωνοϊού στη Μόρια, στο ΚΥΤ στη Λέσβο, έφτασαν τα 35, μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης 2.000 δειγμάτων που έχουν ληφθεί από τη δομή, 1.900 από τους δια-μένοντες και 100 από το προσωπικό. Υπό υγειονομικό αποκλεισμό έχουν τεθεί από την αρχή της εβδομάδας έως και τις 21 Σεπτεμβρίου με ΚΥΑ οι δομές φι-λοξενίας σε Σχιστό (1 κρούσμα), Μαλα-κάσα (3 κρούσματα) και Ελαιώνα (2 κρού-σματα), ωστόσο η ικνυλάτηση συνεχι-ζεται. Παράλληλα, συνεχίζεται η καρα-ντίνα στο ΚΥΤ που βρίσκεται στο Φυ-λάκιο του Έβρου και στη δομή φιλοξενίας στα Οινόφυτα, η οποία είχε αποφασιστεί την προηγούμενη εβδομάδα.

Η εφαρμογή υγειονομικού αποκλει-σμού σημαίνει ότι όσοι φιλοξενούνται στις δομές δεν έχουν δικαίωμα να εξέλ-θουν εκτός του χώρου που καθορίζεται περιμετρικά, αλλά παράλληλα απαγο-ρεύεται να εισέλθει στη δομή και οποιο-σοδήποτε εκτός του διοικητή και των εργαζομένων. Επιπλέον, χρειάζεται να ληφθεί μέριμνα για την ικανοποίηση των αναγκών τροφής και περίθαλψς όσων θα παραμείνουν εγκλωβισμένοι στις δομές. Πάντως, πηγές του υπ. Με-τανάστευσης ανέφεραν ότι λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να προ-στατευθεί ο πληθυσμός των αιτούντων άσυλο, δεδομένου ότι ο ιός «έρχεται α-

πέξω εντός των δομών». Όπως επεσή-μαναν, «στη Μυτιλήνη, από τα θετικά κρούσματα και τους θανάτους που έχουν σημειωθεί, είναι δεδομένο ότι υπάρχει μεγάλη διασπορά στην κοινότητα».

Το υπ. Μετανάστευσης τους τελευ-ταίους μήνες, στο πλαίσιο της προσπά-θειας αποσυμφόρμησης των ΚΥΤ των νη-σίων, έχει μεταφέρει στην ενδοχώρα ό-σους έχουν αναγνωριστεί ως πρόσφυγες. Συγκεκριμένα, τον Αύγουστο μεταφέρ-θηκαν από τα νησιά στην ενδοχώρα 3.028 άτομα –κυρίως αναγνωρισμένοι πρόσφυ-γες–, ενώ από τον Μάιο έως το τέλος Αυ-γούστου συνολικά από τα νησιά του Αι-

Το υπ. Μετανάστευσης τους τελευταίους μήνες, στο πλαι-σίο της προσπάθειας απο-συμφόρμησης των ΚΥΤ των νησιών, έχει μεταφέρει στην ενδοχώρα όσους έχουν ανα-γνωριστεί ως πρόσφυγες.

γαίου μεταφέρθηκαν 15.760. Ωστόσο, το επόμενο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με πληροφορίες από το υπουργείο, αναμέ-νεται να σταματήσουν οι μετακινήσεις εξαιτίας της αύξησης των κρουσμάτων κορωνοϊού στις δομές φιλοξενίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι εξαιρετικά μειωμένες ήταν οι ροές μεταναστών στα νησιά τους καλοκαιρινούς μήνες σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές: τον Αύγουστο μεταφέρθηκαν 1.060 άτομα από τα νησιά, τον Ιούλιο 563, τον Ιούνιο 453.



Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Χρηματοδότηση Έργων
- Ψηφιακή Τραπεζική
- Καταθέσεις



800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Πρόσθετο πακέτο 10 δισ. ευρώ στην αγορά έως το τέλος του έτους

Το δημοσιονομικό κόστος του κορωνοϊού στην Ελλάδα έχει φθάσει ήδη τα 15 δισ. ευρώ

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΑΡΑ

Αλλα 10 δισ. ευρώ θα πέσουν στην αγορά από το κράτος έως το τέλος του χρόνου, υπολόγισε ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, συμπληρώνοντας, μάλιστα, ότι «αν χρειαστεί, είμαστε εδώ, έτοιμοι να προσθέσουμε».

Ήδη το δημοσιονομικό κόστος του κορωνοϊού έχει φτάσει τα 15 δισ. ευρώ, με αρχική εκτίμηση να προσεγγίσει τελικά τα 24 δισ. ευρώ. Ο κ. Σταϊκούρας, όμως, μιλώντας στο Real FM, άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο να ξεπεραστεί ο προϋπολογισμός αυτός, αφού άλλωστε η αβεβαιότητα εξακολουθεί να κυριαρχεί. Στο υπουργείο Οικονομικών εκτιμούν ότι τουλάχιστον τους πρώτους μήνες του 2021 θα συνεχιστεί το πρόβλημα. Θα είναι άραγε η ανάκαμψη της επόμενης χρονιάς τόσο ισχυρή όσο

Νέα μέτρα αναμένεται να ανακοινώσει ο Έλληνας πρωθυπουργός το ερχόμενο Σάββατο στο πλαίσιο της ΔΕΘ.

την περίμενε η κυβέρνηση στο Πρόγραμμα Σταθερότητας; «Όσο περισσότερο κρατάει (η κρίση του κορωνοϊού) τόσο δυσκολότερη θα είναι η κάλυψη του εδάφους σε σύντομο χρονικό διάστημα», είπε ο κ. Σταϊκούρας. Πρόσθεσε, πάντως, ότι όλοι συγκλίνουν στο ότι η ανάκαμψη θα είναι ισχυρή, όταν έρθει. Τα 10 δισ. που θα τροφοδοτήσουν την αγορά το προσεχές διάστημα θα προέλθουν από το ΤΕΠΧ (500 εκατ. ευρώ-1 δισ. ευρώ, που εκκρεμούν), από το εγγυοδοτικό πρόγραμμα της Ελληνικής Ανπτυξιακής Τράπεζας (3-3,5 δισ. ευρώ από τη β' φάση), από τη γ' φάση της επιστρεπτέας προκαταβολής (υπολογίζεται περίπου 1 δισ. ευρώ), από την επέκταση των αναστολών, του προγράμματος «Συν-Εργασία»,



Ο **υπουργός** Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας επανέλαβε ότι, με τα σημερινά δεδομένα, δεν αλλάζει η πρόβλεψη της κυβέρνησης για ύφεση 8% στο 2020 συνολικά. Είπε, μάλιστα, ότι η πτώση του τουρισμού κινείται εντός των ορίων των κυβερνητικών προβλέψεων.

των επιδομάτων ανεργίας, από την επιδότηση των ιδιοκτητών που μειώνουν τα μισθώματα, αλλά και τη στήριξη των δανειοληπτών μέσω του προγράμματος «Γέφυρα».

Αλλα μέτρα αναμένεται να ανακοινώσει, εξάλλου, ο πρωθυπουργός το Σάββατο στο πλαίσιο της ΔΕΘ. Ο κ. Σταϊκούρας περιόριστηκε να αναφέρει επιγραμματικά τα αναδρομικά των συνταξιούχων, που θα δοθούν, όπως είπε, εντός του 2020, ενώ παρέπεμψε στην ομιλία του πρωθυπουργού για το κυοφορούμενο, σύμφωνα με πληροφορίες, μέτρο των κινήτρων για νέες προσλήψεις, μέσω ενδεχομένων της επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών, αλλά και για την παράταση της μείωσης

του συντελεστή ΦΠΑ σε εστίαση, μεταφορές, κινηματογράφους. Στόχος, είπε, «είναι η μείωση των φόρων με μόνιμα χαρακτηριστικά. Όσο διαρκεί, όμως, η κρίση, θα είμαστε κοντά στην κοινωνία με προσωρινά μέτρα, όπως η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ σε εστίαση, μεταφορές, κινηματογράφους. Όταν κλείσει αυτή η παρένθεση, θα είμαστε κοντά με μόνιμα μέτρα».

Μάλιστα, ο κ. Σταϊκούρας παραδέχθηκε ότι η κυβέρνηση μείωσε τον ΦΠΑ στην εστίαση εις γνώσιν της ότι δεν θα περάσει η μείωση στον καταναλωτή, για να στηρίξει τον κλάδο.

Για την ύφεση, ο υπουργός Οικονομικών επανέλαβε ότι, με τα σημερινά δεδομένα, δεν αλλάζει η πρόβλεψη της κυβέρνησης

για ποσοστό 8% στο 2020 συνολικά. Είπε, μάλιστα, ότι η πτώση του τουρισμού κινείται εντός των ορίων των κυβερνητικών προβλέψεων.

Όλο το πρώτο εξάμηνο, τα έσοδα ήταν μόνο 680 εκατ. ευρώ, τον Ιούλιο ήταν 800 εκατ. ευρώ και τον Αύγουστο έφτασαν το 1,5 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία, όπως είπε. Επίσης, τον Αύγουστο αυξήθηκαν τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, ενώ υπήρξαν σημάδια ανάκαμψης σε κλάδους όπως η εστίαση, όπως προέκυψε από τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Η ύφεση το πρώτο εξάμηνο στην Ελλάδα ήταν 7,9%, σημείωσε, όταν στην Ευρώπη ήταν 9,1%, στην Πορτογαλία 9,3%, στην Ιταλία 12,3% και στην Ισπανία 13,1%.

Τελεσίγραφο έξι μηνών σε «κόκκινους» δανειολήπτες

Εκτός νόμου Κατσέλη όσοι δεν επικαιροποιήσουν τα στοιχεία τους

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Χάνουν το δικαίωμα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους δικαστικά μέσω του νόμου Κατσέλη όσοι οφειλέτες δεν προχωρήσουν εγκαίρως στην επικαιροποίηση των στοιχείων τους. Η επικαιροποίηση των στοιχείων θα πρέπει να γίνει ηλεκτρονικά μέσω ειδικής πλατφόρμας και με σειρά προτεραιότητας για όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις, αρχής γενομένης από την 1η Οκτωβρίου 2020 έως και την 31η Μαρτίου 2021 το αργότερο. Με την επικαιροποίηση των στοιχείων του ο οφειλέτης αποδέχεται και την άρση του φορολογικού και τραπεζικού απορρήτου του, προκειμένου να εξακριβωθεί και η ακρίβεια των στοιχείων του.

Αυτό προβλέπει το νομοσχέδιο «Ρυθμίσεις για την επιτάχυνση της διαδικασίας εκκρεμών υποθέσεων του ν. 3869/2010», που έχει δοθεί σε διαβούλευση και αναμένεται να ψηφιστεί στη συνέχεια από τη Βουλή. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, η προτεινόμενη παρέμβαση κρίνεται απολύτως αναγκαία, δεδομένου ότι, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν έως σήμερα, υπάρχουν περισσότερες από 40.000 αιτήσεις του ν. 3869/2010 οι οποίες

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα ανοίγει την 1η Οκτωβρίου και κλείνει την 31η Μαρτίου 2021.

έχουν προσδιορισμένες δικασίμους μετά την 1η Ιανουαρίου του 2021, πολλές μάλιστα από τις οποίες έχουν λάβει ημερομηνία για συζήτηση ακόμη και μετά το έτος 2027. Με δεδομένο μάλιστα ότι πολλές από τις εκκρεμείς αιτήσεις έχουν κατατεθεί πριν από το 2015, είναι προφανές ότι η διάρκεια της δίκης υπερβαίνει κατά πολύ τους κανόνες ως προς την εύλογη διάρκεια της πολιτικής δίκης.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η επιτάχυνση της διαδικασίας συζήτησης, η οποία θα πραγματοποιηθεί χωρίς την παρουσία μαρτύρων και χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους, προκειμένου, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, «να παύσει το καθεστώς οι μεν καλόπιστοι δανειολήπτες να τελούν υπό καθεστώς ομνίας, οι δε στρατηγικοί κακοπληρωτές να τελούν υπό καθεστώς μη ανεκτής από



Περισσότερες από 40.000 αιτήσεις του ν. 3869/2010 έχουν προσδιορισμένες δικασίμους μετά την 1η Ιανουαρίου του 2021, πολλές μάλιστα έχουν λάβει ημερομηνία για συζήτηση ακόμη και μετά το έτος 2027.

την έννομη τάξη οινει προστασίας». Κατ' εξαίρεση μπορεί ο ειρηνοδίκης, μετά τη μελέτη του φακέλου της δικογραφίας και εφόσον κρίνει απολύτως αναγκαία την εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο ή την παροχή διευκρινίσεων από τους διαδίκους, να διατάξει την επανάληψη της συζήτησης στο ακροατήριο σε χρόνο με συγκεκριμένες προθεσμίες.

Με βάση τη νέα διαδικασία που θα ισχύει με την ενεργοποίηση του νόμου, μέσα σε εξήντα ημέρες από την κατάθεση της αίτησης επαναπροσδιορισμού, οι διάδικοι οφείλουν να καταθέσουν τις προτάσεις μέσα και να προσκομίσουν όλα τα αποδεικτικά μέσα και τα διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με αυτές.

Αναβολή της συζήτησης κατά το άρθρο 241 ΚΠολΔ δεν επιτρέπεται. Μετά τη συζήτηση αυτή, εκδίδεται η οριστική απόφαση με βάση τα στοιχεία του φακέλου της δι-

κογραφίας. Η απόφαση εκδίδεται το αργότερο εντός 6 μηνών από τη συζήτηση της αιτήσεως επαναπροσδιορισμού και μπορεί να αναρτηθεί και στην ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Όπως προβλέπει ο νόμος, αιτήσεις ρύθμισης οφειλών, για τις οποίες δεν υποβάλλεται εμπροθέσμως αίτηση επαναπροσδιορισμού, λογίζονται ως μηδέποτε ασκηθείσες, ενώ καταργούνται και αυτοδικαίως όσες προσωρινές διαταγές χορηγήθηκαν στο πλαίσιο αιτήσεων ρύθμισης οφειλών και για τις οποίες δεν υποβλήθηκε εμπρόθεσμα αίτηση επαναπροσδιορισμού.

Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, κάθε διάδικος έχει τη δυνατότητα να προσκαλέσει τον οφειλέτη σε εξωδικαστική επίλυση της διαφοράς με διαμεσολάβηση, αλλά η προσπάθεια εξωδικαστικής ρύθμισης δεν αναστέλλει τη διαδικασία ή τις προθεσμίες που προβλέπει ο νέος νόμος.

Ζητούν να λειτουργούν και μετά τις 12 τα μεσάνυχτα

Να αρθεί η απαγόρευση λειτουργίας των καταστημάτων εστίασης μετά τις 12 τα μεσάνυχτα ζητάει το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Ελλάδος. «Είναι έξω από κάθε λογική η απόφαση να κλείνουν τα μεσάνυχτα αυτές οι επιχειρήσεις, καθώς πρόκειται για επαγγελματικούς χώρους όπου μπορεί εύκολα να τηρηθεί το πρωτόκολλο με τις αποστάσεις ασφαλείας που απαιτεί η κατάσταση για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού. Ως πολιτεία το να αποτρέπει τον συνωστισμό είναι απόλυτα κατανόητο. Το να κλείνεις όμως χώρους που είναι οι μο-

ναδικοί που μπορούν να τηρήσουν τα προβλεπόμενα είναι μια τελείως λανθασμένη προσέγγιση, που επιβαρύνει σε πολύ μεγάλο βαθμό τη λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων, προκαλώντας ακόμα πιο ασφυκτικές συνθήκες οικονομικής πίεσης, που μοιραία οδηγούν σε "λουκέτα", δήλωσε ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου, Γιάννης Χατζηθεοδοσίου.

Όπως υποστηρίζει, από τη στιγμή που ξεκίνησε η εφαρμογή του περιορισμένου ωραρίου, ο κύκλος εργασιών αυτών των επιχειρήσεων έχει μειωθεί κατά 20%, ενώ

υπάρχουν και αρνητικές συνέπειες στην απασχόληση. Καταστήματα εστίασης που λειτουργούσαν μεσημέρι - βράδυ έχουν μειώσει το προσωπικό τους είτε με αναστολή συμβάσεων εργασίας είτε με απολύσεις, επειδή στο νέο ωράριο μπορούν πλέον να ανταποκριθούν λιγότεροι υπάλληλοι.

«Είναι λοιπόν τουλάχιστον υποκριτικό να λέμε ότι για να μειώσουμε τους κινδύνους μετάδοσης του κορωνοϊού κλείνουμε τα εστιατόρια –εκεί, δηλαδή, όπου υπάρχουν ήδη κανόνες αποστασιοποίησης–, όταν εκείνοι που φεύγουν από αυτά τα καταστή-

ματα θα συγκεντρωθούν σε κάποια πλατεία ή παραλία με σαφώς λιγότερα μέτρα ασφαλείας όσον αφορά τις προβλεπόμενες αποστάσεις», σημειώνει και καταλήγει: «Είναι χαρακτηριστικό ότι ούτε οι επιδημιολόγοι δεν τοποθετούνται κάθεται στο μέτρο μειωμένου ωραρίου για τα εστιατόρια. Η κυβέρνηση οφείλει να ξαναδεί αυτό το λεπτό θέμα.

Δεν πρέπει να λαμβάνονται οριζόντια μέτρα, αλλά να υπάρχει εξειδίκευση ανά κλάδο, λαμβάνοντας υπόψη τα όποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του».

Νέος ψηφιακός μηχανισμός ελέγχου των κρατικών δαπανών

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του μηχανισμού ελέγχου των κρατικών δαπανών επιδιώκεται μέσω της δημιουργίας πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης δημοσιονομικών ελέγχων που δρομολογεί το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε συνεργασία με το υπουργείο Οικονομικών και τον υφυπουργό Οικονομικών Θεόδωρο Σκυλακάκη. Οι δημοσιονομικοί έλεγχοι σε φορείς και οργανισμούς του Δημοσίου είχαν ατονήσει επί μακρόν, καθυστερούσαν σημαντικά να πραγματοποιηθούν, ενώ κάλαινε ο έγκαιρος καταλογισμός της υπέρβασης όταν οι δαπάνες μιας κρατικής υπηρεσίας είχαν διαφορά από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό.

Τον περασμένο Δεκέμβριο τέθηκε σε λειτουργία το πληροφοριακό σύστημα δημοσιονομικών ελέγχων που υλοποίησε η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΤΠΣΔΔ), επιτρέποντας τη διενέργεια, ψηφιακά μόνο, των δημοσιονομικών ελέγχων. Το σύστημα αυτό, που είχε δημιουργηθεί από τη ΓΤΠΣΔΔ με ίδια μέσα, ενισχύεται πλέον σε περαιτέρω. Σύμφωνα με απόφαση του γενικού γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, Δημοσθένη Αναγνωστόπουλου, δημιουργείται ομάδα εργασίας που θα έχει ως αντικείμενο, μεταξύ άλλων, την υλοποίηση του πληροφοριακού συστήματος, της διαλεκτικής υποστήριξης των ελέγχων, δηλαδή της δυνατότητας να συσχετίζονται με όλες τις φάσεις διενέργειας ενός ελέγχου. Εν γένει, μέσω του νέου πλαισίου, επιδιώκεται η ενίσχυση της λογοδοσίας, οργανισμών, φορέων και εταιρειών του Δημοσίου, δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν ήταν εφικτός ο έγκαιρος καταλογισμός των υπερβάσεων και κατ'επίκρουση η επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων. Για την ολοκλήρωση του νέου πληροφοριακού συστήματος εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί κατά προσέγγιση περίπου ενόμιμης χρόνος με αφετηρία το χρονικό διάστημα έναρξης υλοποίησής του. Το νέο σύστημα, που θα έχει ενισχυμένες λειτουργίες, θα αφορά τους ελέγχους – ήδη πραγματοποιούνται ψηφιακά – θα είναι πιο εύκολη η εξαγωγή συμπερασμάτων για το εάν τα μεγέθη μιας ΔΕΚΟ ή ενός νοσοκομείου βρίσκονται «στο κόκκινο», με τις επικουρικές, τις δαπάνες μισθοδοσίας και τα λοιπά πρόσθετα χρέη να ανήκουν στα βασικά κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια ενός δημοσιονομικού ελέγχου. Ακόμη, μέσω της ενιαίας πλατφόρμας, σε περιπτώ-



Το **υπουργείο** Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σε συνεργασία με το υπουργείο Οικονομικών, δημιουργεί ένα πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης δημοσιονομικών ελέγχων.

Πιο εύκολη η εξαγωγή συμπερασμάτων για το εάν τα μεγέθη μιας ΔΕΚΟ ή ενός νοσοκομείου βρίσκονται «στο κόκκινο».

σεις που η ελεγκτική ομάδα απαρτίζεται από στελέχη διαφορετικών υπηρεσιών, που ενδέχεται να μη βρίσκονται στην ίδια πόλη ή περιοχή, θα διευκολύνεται η διαδικασία πριν και μετά τον έλεγχο, δηλαδή η προετοιμασία και συγκέντρωση δεδομένων και η σύνταξη της έκθεσης ελέγχου. Και αυτό διότι επιτρέπεται η απομακρυσμένη διασύνδεση των χρηστών στο σύστημα, δίνοντας τη δυνατότητα στους ελεγκτές να συσχετίζονται με όλες τις φάσεις διενέργειας ενός ελέγχου. Εν γένει, μέσω του νέου πλαισίου, επιδιώκεται η ενίσχυση της λογοδοσίας, οργανισμών, φορέων και εταιρειών του Δημοσίου, δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν ήταν εφικτός ο έγκαιρος καταλογισμός των υπερβάσεων και κατ'επίκρουση η επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων. Για την ολοκλήρωση του νέου πληροφοριακού συστήματος εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί κατά προσέγγιση περίπου ενόμιμης χρόνος με αφετηρία το χρονικό διάστημα έναρξης υλοποίησής του. Το νέο σύστημα, που θα έχει ενισχυμένες λειτουργίες, θα αφορά τους ελέγχους – ήδη πραγματοποιούνται ψηφιακά – θα είναι πιο εύκολη η εξαγωγή συμπερασμάτων για το εάν τα μεγέθη μιας ΔΕΚΟ ή ενός νοσοκομείου βρίσκονται «στο κόκκινο», με τις επικουρικές, τις δαπάνες μισθοδοσίας και τα λοιπά πρόσθετα χρέη να ανήκουν στα βασικά κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια ενός δημοσιονομικού ελέγχου. Ακόμη, μέσω της ενιαίας πλατφόρμας, σε περιπτώ-

Τα 458 εκατ. ευρώ φθάνει το clawback το πρώτο εξάμηνο

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Ανοδικά κινήθηκαν το πρώτο εξάμηνο του έτους οι υποχρεωτικές επιστροφές που καλούνται να πληρώσουν οι φαρμακευτικές εταιρείες μέσω του clawback, την ώρα που δρομολογείται η αλλαγή του τρόπου υπολογισμού του. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, το πρώτο εξάμηνο το clawback –το οποίο συνιστά για τις εταιρείες μέτρο έμμεπτης φορολόγησης– θα σημειώσει αύξηση 27,1% πλησιάζοντας το ποσό των 458 εκατ. ευρώ από 360 εκατ. ευρώ. Η ανοδική πορεία του clawback που αφορά τη δαπάνη του ΕΟΠΥΥ έχει ήδη προκαλέσει αντιδράσεις στους κόλπους των εταιρειών, οι οποίες εκτιμούν πως ο λογαριασμός φέτος θα διαμορφωθεί στα περίπου 900 εκατ. ευρώ από 787 εκατ. ευρώ πέρυσι.

Ακόμη μεγαλύτερο «αγκάθι», κυρίως για τις εταιρείες που διαθέτουν στην αγορά on patent και καινοτόμα φάρμακα, αποτελεί διάταξη που εντάχθηκε σε Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου και κατατέθηκε την προηγούμενη Παρασκευή στη Βουλή. Βάσει αυτής της διάταξης, το υπουργείο Υγείας δρομολογεί την αλλαγή της κατανομής του clawback εξαιρώντας, αναδρομικά, από 1ης Ιανουαρίου 2020, τα γενόσημα και τα off patent φάρμακα από τον υπολογισμό του τμήματος ανάπτυξης του clawback. Ουσιαστικά, αυτό είναι το πρώτο βήμα για την υλοποίηση της δέσμευσης του υπουργείου Υγείας περί αλλαγής της κατανομής του clawback από 90/10 σε 80/20. Αυτό δηλαδή σημαίνει ότι το 90% της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) που καλύπτεται από το σύνολο των φαρμακευτικών

εταιρειών (ελληνικές και ξένες) θα γίνει 80% ενώ το υπόλοιπο 10% που αφορά τις εταιρείες των οποίων τα φάρμακα έχουν τη μεγαλύτερη διείσδυση στην αγορά (clawback ανάπτυξης) θα αυξηθεί σε 20%. Με τη νέα διάταξη από το 20% θα εξαιρούνται πλέον γενόσημα και off patent, με αποτέλεσμα το βάρος να μετατίθεται σε όσες διαθέτουν στην αγορά on patent φάρμακα, δηλαδή κυρίως τις ξένες εταιρείες. Ενδεικτικά, με βάση το clawback του 2019 η επιβάρυνση αυτή υπολογίζεται περίπου σε 78 εκατ. ευρώ. Την έντονη αντίδρασή του για την ανακατανομή

Αύξηση 27,1% σε σύγκριση με πέρυσι αναμένουν οι φαρμακοβιομηχανίες.

του clawback έχει ήδη εκφράσει ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ), αλλά και το Pharma Innovation Forum (PIF), που με επιστολή τους προς τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη εκφράζουν τη δυσανεμία τους για την πρόθεση της πολιτείας να προχωρήσει στην αναθεώρηση του τρόπου υπολογισμού του clawback εξαιρώντας τα γενόσημα και τα off patent από τον υπολογισμό του clawback. Στην επιστολή τους αναφέρουν ότι η συγκεκριμένη διάταξη δεν μειώνει το clawback, «το οποίο θαίνετε ανεξέλεγκτο», επισμαίνοντας ότι το μέτρο αυτό «τιμωρεί την ανάπτυξη της καινοτομίας και βρίσκεται σε αντίθεση με τις πρόσφατες εξαγγελίες της κυβέρνησης για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας».

wizguide

• WIZ GUIDE USERS RATINGS •

50 Best BARS

2020

wiz-guide.com



Έχεις κάρτες
της Τράπεζας Κύπρου;
Έχεις ανταμοιβή
Τράπεζα Κύπρου

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ  Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ανέπαφη πώληση ακινήτων μέσω μιας νέας ψηφιακής πλατφόρμας

Αρκετές καινοτόμες υπηρεσίες επιχειρεί να προσφέρει η ελληνική startup Prosperity

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σε μια συγκυρία κατά την οποία ενθαρρύνεται –μέχρι του να επιβάλλεται– η κοινωνική αποστασιοποίηση, διαδικασίες όπως η αγοραπωλησία ή η ενοίκιαση ακινήτου, που απαιτούν φυσική παρουσία, έχουν δυσχερανθεί αρκετά. Τη λύση επιχειρεί να προσφέρει μια ελληνική νεοφυής εταιρεία, η Prosperity, η οποία έχει αναπτύξει μια ψηφιακή πλατφόρμα ακινήτων, μέσω της οποίας φιλοδοξεί να αναδείξει τα πλεονεκτήματα και τις δυνατότητες που προσφέρονται μέσω της ανέπαφης ολοκλήρωσης συναλλαγών στην αγορά ακινήτων.

Μείωση γραφειοκρατίας

Ασφαλώς, η ιδέα για μια τέτοια υπηρεσία δεν οφείλεται στην πανδημία, αλλά εδρά-

Η εταιρεία συγκεντρώνει όλα τα σημαντικά και απαραίτητα έγγραφα για την ολοκλήρωση μιας συναλλαγής.

ζεται στην απογοήτευση των περισσότερων ενδιαφερόμενων αγοραστών ή ενοικιαστών, όταν διαπιστώνουν τον όγκο των γραφειοκρατικών εμποδίων που συνοδεύουν κάθε συναλλαγή στην κτηματαγορά. Όπως τονίζει στην «Κ» ο κ. Αντώνης Μαρκόπουλος, συνιδρυτής (από κοινού με τους κ. Νίκο Πατσιγιάννη και Αντώνη Δεσποτάκη) και διευθύνων σύμβουλος της Prosperity, «βρεθήκαμε σε μια παρά νύκτα, οι οποίοι εξέφραζαν πολλά παράπονα για την αγορά και την ενοίκιαση ακινήτων.

Μάλιστα, δεν ήταν η πρώτη φορά που συναντούσαμε ανθρώπους ταλαιπωρημένους από τις χρονοβόρες και κοστοβόρες διαδικασίες της αγοράς των ακινήτων και απογοητευμένους από την εξυπηρέτηση των ενδιαιμεσών. Έτσι λοιπόν σκεφτήκαμε να δημιουργήσουμε μια αξιόπιστη ψηφιακή πλατφόρμα αυτοματοποίησης των διαδικασιών με έγκυρα και ακριβή δεδομένα, η οποία θα έφερνε διαφάνεια και ποιότητα στις συναλλαγές».



Η πλατφόρμα διευκολύνει ιδιαίτερα τους ξένους επενδυτές/αγοραστές, οι οποίοι ενδιαφέρονται να αποκτήσουν ακίνητο στην Ελλάδα, είτε για να το εκμεταλλευθούν είτε για να αποκτήσουν άδεια παραμονής στο πλαίσιο του προγράμματος «χρυσή βίζα».

Στόχος είναι αφενός μεν η μείωση της φυσικής παρουσίας στο ελάχιστο και η διαφάνεια στην αγοραπωλησία, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρει η τεχνολογία. Η εταιρεία έχει αναπτύξει μια ηλεκτρονική πλατφόρμα προώθησης ακινήτων για λογαριασμό ιδιοκτητών, αφού προηγουμένως έρθει σε συμφωνία μαζί τους. Ωστόσο, προτού προχωρήσει στην ανάρτηση του εκάστοτε ακινήτου, η εταιρεία συγκεντρώνει όλα τα σημαντικά και απαραίτητα έγγραφα για την ολοκλήρωση μιας συναλλαγής (π.χ. πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, βεβαίωσης πληρωμής ΕΝΦΙΑ κ.λπ.) και στη συνέχεια, εφόσον το ζητήσει ο ιδιοκτήτης, μπορεί να προβεί και σε τεχνική υποστήριξη για την έκδοση και επαλήθευση των επιπλέον εγγράφων που θα χρειαστούν. Κατόπιν, αυτά ψηφιοποιούνται και συνοδεύουν την ανάρτηση του ακινήτου, το οποίο με τον τρόπο αυτό είναι έτοιμο για μεταβίβαση προτού καν προωθηθεί προς πώληση ή ενοίκιαση στην αγορά.

Βίντεο από drone

Το ίδιο το ακίνητο, μεταξύ άλλων, συνοδεύεται από αναλυτική έκθεση επιθεώρησης και αποτίμησης, επαγγελματικές φωτογραφίες, εικονικές περιηγήσεις 360 μοιρών, βίντεο από drone για καλύτερη κατανόηση του περιβάλλοντος χώρου και βελτιωμένες κατόψεις. Με τον τρόπο αυτό, ο ενδιαφερόμενος αγοραστής ή ενοικιαστής μπορεί να έχει μια πολύ καλύτερη εικόνα για το ακίνητο που τον ενδιαφέρει, προτού καν προχωρήσει σε κάποια συνάντηση.

Η δυνατότητα αυτή όχι μόνο αυξάνει το επίπεδο διαφάνειας, αλλά διευκολύνει ιδιαίτερα τους ξένους επενδυτές/αγοραστές, οι οποίοι ενδιαφέρονται να αποκτήσουν ακίνητο στην Ελλάδα, είτε για να το εκμεταλλευθούν είτε για να αποκτήσουν άδεια παραμονής στο πλαίσιο του προγράμματος «χρυσή βίζα». Παράλληλα, όπως τονίζουν τα στελέχη της Prosperity, το τελευταίο διάστημα έχει αυξηθεί το ενδιαφέρον για τη συμμετοχή στην πλατφόρμα της εταιρείας

και από ιδιοκτήτες που μέχρι πρότινος εκμίσθωναν τα ακίνητά τους μέσω του Airbnb και τώρα επιθυμούν να βρουν ενοικιαστές για μεγαλύτερες διάρκειες συμβόλαια.

Πώς λειτουργεί

Η Prosperity λειτουργεί μεν ως ένα είδος μεσσιτικού γραφείου, με ιδιότητα ψηφιακή πλατφόρμα προώθησης ακινήτων, ωστόσο δεν χρειάζεται προμήθεια τους ιδιοκτήτες. Αντιθέτως, για το σύνολο των υπηρεσιών, ο ιδιοκτήτης πληρώνει ένα εφάπαξ ποσό, είτε στην αρχή της συνεργασίας είτε αργότερα με την πώληση του ακινήτου. Με τη σειρά τους οι αγοραστές εξασφαλίζουν απευθείας διαπραγμάτευση τιμής με τον ιδιοκτήτη, ανέπαφη συναλλαγή, ακίνητα καθαρά από εκκρεμότητες, εξατομικευμένη υποστήριξη (διατίθεται σύμβουλος σε κάθε ενδιαφερόμενο), ενώ η όλη διαδικασία ολοκληρώνεται τέσσερις φορές ταχύτερα, ακριβώς λόγω της προεργασίας που έχει προηγηθεί.

Στα 19,1 δισ. ευρώ αυξήθηκε η αξία του ενεργητικού του ασφαλιστικού κλάδου

Στα 19,1 δισ. ευρώ αυξήθηκε στο τέλος του β' τριμήνου του 2020 η συνολική αξία του ενεργητικού του ασφαλιστικού κλάδου, έναντι 18,4 δισ. ευρώ το προηγούμενο τρίμηνο. Η αύξηση είναι αποτέλεσμα της ενίσχυσης των τοποθετήσεων σε κινητές κυρίως αξίες, ενώ αντίστοιχα βελτιωμένη είναι και η κεφαλαιακή θέση του κλάδου. Αναλυτικότερα, οι συνολικές καταθέσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 188 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 1,4 δισ. ευρώ στο τέλος του β' τριμήνου του 2020, από τις οποίες τα 70 εκατ. ευρώ είναι καταθέσεις σε τράπεζες του εσωτερικού, ενώ 119 εκατ. ευρώ κατευθύνθηκαν σε τράπεζες του εξωτερικού. Το ποσοστό των καταθέσεων επί του συνολικού ενεργητικού αυξήθηκε σε 7,4% το β' τρίμηνο του 2020, έναντι 6,7% το προηγούμενο τρίμηνο.

Η αξία των συνολικών τοποθετήσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σε χρεωστικούς τίτλους αυξήθηκε σε 12,1 δισ. ευρώ στο τέλος του β' τριμήνου του 2020, έναντι 11,7 δισ. ευρώ το προηγούμενο τρίμηνο, γεγονός που οφείλεται τόσο στην αύξηση των τιμών τους όσο και σε καθαρές αγορές τίτλων εξωτερικού, που αντισταθμίστηκαν εν μέρει από καθαρές πωλήσεις τίτλων εσωτερικού. Το ποσοστό των χρεωστικών τίτλων επί του συνολικού ενεργητικού διαμορφώθηκε σε 63,7%, έναντι



Οι συνολικές καταθέσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 188 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 1,4 δισ. ευρώ στο τέλος του β' τριμήνου του 2020, από τις οποίες τα 70 εκατ. ευρώ είναι καταθέσεις σε τράπεζες του εσωτερικού, ενώ 119 εκατ. ευρώ κατευθύνθηκαν σε τράπεζες του εξωτερικού.

63,8% κατά το προηγούμενο τρίμηνο.

Η αξία των συνολικών τοποθετήσεων σε μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε σε 2,7 δισ. ευρώ, έναντι 2,6 δισ. ευρώ το

προηγούμενο τρίμηνο και το ποσοστό τους επί του συνόλου του ενεργητικού παρέμεινε αμετάβλητο στο 14%. Η αύξηση της αξίας των τοποθετήσεων οφείλεται στην αύξηση

Η αξία των τοποθετήσεων σε αμοιβαία κεφάλαια αυξήθηκε σε 2,7 δισ. ευρώ, έναντι 2,6 δισ. ευρώ.

των αποτιμήσεων των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων. Η αξία των συνολικών τοποθετήσεων σε μετοχές και λοιπούς τίτλους μεταβλητής απόδοσης πλην μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε σε 599 εκατ. ευρώ, έναντι 563 εκατ. ευρώ το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ το ποσοστό τους επί του συνόλου του ενεργητικού παρέμεινε αμετάβλητο στο 3,1%.

Από την πλευρά του παθητικού, τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν κατά 238 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν στα 3,1 δισ. ευρώ στο τέλος του β' τριμήνου του 2020. Οι ασφαλιστικές τεχνικές προβλέψεις αυξήθηκαν κατά 461 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 14,4 δισ. ευρώ, λόγω της αύξησης των ασφαλιστικών τεχνικών προβλέψεων ζωής κατά 484 εκατ. ευρώ. Οι τεχνικές προβλέψεις ζημιών μειώθηκαν κατά 23 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν στα 3,1 δισ. ευρώ. Το 72,1% του συνόλου των τεχνικών προβλέψεων αντιστοιχεί σε τεχνικές προβλέψεις ζωής εκτός συντάξεων.

«Φρέναρε» η πτώση στη μεταποίηση τον Αύγουστο, προσδοκίες για αύξηση παραγγελιών

Μια μικρή περαιτέρω επιδείνωση των λειτουργικών συνθηκών στον ελληνικό μεταποιητικό τομέα υπέδειξαν τα τελευταία δεδομένα της έρευνας PMI, καθώς η πανδημία συνεχίζει να επηρεάζει σημαντικά την οικονομική δραστηριότητα. Σύμφωνα με την έρευνα, ο κύριος δείκτης υπευθύνων προμηθειών της IHS Markit για τον τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα (Purchasing Managers' Index - PMI) έκλεισε στις 49,4 μονάδες τον Αύγουστο, τιμή ελαφρώς υψηλότερη από τις 48,6 μονάδες στις αρχές του τρίτου τριμήνου.

Όπως σημειώνεται στην έρευνα της IHS Markit, παρότι εξακολουθεί να καταγράφεται αισθητή μεταβολή από την ισχυρή επέκταση που παρατηρήθηκε στις αρχές του έτους, ο ρυθμός συρρίκνωσης ήταν ο δεύτερος βραδύτερος στο τρέχον διάστημα συνεχούς επιδείνωσης. Η πτώση της παραγωγής εξασθένισε τον Αύγουστο

Οι κατασκευαστές κατέγραψαν την πρώτη, αν και μόλις οριακή, αύξηση του αριθμού των εργαζομένων από τον Φεβρουάριο.

και ήταν οριακή σε γενικές γραμμές. Παρ' όλα αυτά, οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα ανέφεραν ότι η χαμηλότερη παραγωγή ήταν αποτέλεσμα της περαιτέρω μείωσης των νέων παραγγελιών και των ιστορικά υποτονικών συνθηκών ζήτησης. Ορισμένες εταιρείες επισήμαναν, επίσης, ότι το κλείσιμο των επιχειρήσεων των πελατών μετά τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν λόγω της COVID-19, ιδίως στον κλάδο του τουρισμού και της φιλοξενίας,



Οι επιχειρηματικές προσδοκίες σημείωσαν τον Αύγουστο υψηλό έξι μηνών.

έπληξε τη ζήτηση. Οι νέες παραγγελίες μειώθηκαν με σταθερό ρυθμό, παρά την επιβράδυνση του ρυθμού συρρίκνωσης τον Αύγουστο. Μολονότι ταχύτερος από

τον μέσο όρο που επί μακρόν έχει καταγραφεί στην ιστορία της έρευνας, ο ρυθμός υποχώρησης ήταν πολύ βραδύτερος από τον ρυθμό-ρεκόρ του Απριλίου. Αντίστοιχα,

οι νέες παραγγελίες εξαγωγών υποχώρησαν με βραδύτερο ρυθμό στα μέσα του τρίτου τριμήνου, αν και, σε γενικές γραμμές, ήταν σταθερές. Καθώς οι επιχειρήσεις συνέχισαν την επανένταξη των εργασιών στα μέσα του τριμήνου, η διακοπή λειτουργίας λόγω της εξάπλωσης του ιού, οι εταιρείες άρχισαν να εντείνουν τις δραστηριότητες προσλήψεων. Οι κατασκευαστές κατέγραψαν την πρώτη, αν και μόλις οριακή, αύξηση του αριθμού των εργαζομένων από τον Φεβρουάριο, παρά τις συνεχιζόμενες ενδείξεις πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού. Εν τω μεταξύ, οι επιχειρηματικές προσδοκίες βελτιώθηκαν τον Αύγουστο και σημείωσαν υψηλό έξι μηνών. Σύμφωνα με αναφορές, η εμπιστοσύνη οφειλόταν στις ελπίδες για απόκτηση νέων πελατών και για ισχυρότερη ζήτηση από την πλευρά των πελατών στη διάρκεια της επόμενης χρονιάς.

Σε μια προσπάθεια να τονώσουν τις πωλήσεις, οι επιχειρήσεις μείωσαν, τον Αύγουστο, για άλλη μία φορά τις χρεώσεις εκροών τους. Ο ρυθμός μειώσεων ήταν μικρός και ο βραδύτερος στο τρέχον διάστημα έξι μηνών συνεχούς υποχώρησης, συνέβη ωστόσο παράλληλα με την ταχύτερη αύξηση του κόστους εισροών. Ο ρυθμός αύξησης των τιμών εισροών κατέγραψε υψηλό επτά μηνών.

Τέλος, οι αγορές εισροών υποχώρησαν και πάλι τον Αύγουστο, με τον βραδύτερο ωστόσο ρυθμό σε διάστημα έξι μηνών. Σύμφωνα με αναφορές, οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούσαν τα αποθέματα προμηθειών για να καλύψουν τις απαιτήσεις της παραγωγής, με αποτέλεσμα την ανάλογη μείωση των αποθεμάτων προμηθειών. Εντούτοις, τα αποθέματα ετοιμών προϊόντων αυξήθηκαν με τον μεγαλύτερο ρυθμό που έχει καταγραφεί από τον Οκτώβριο.

Επιδοτήσεις για να γυριστούν ταινίες στην Ελλάδα

Στο καθεστώς του ν. 4487/2017 περί ενίσχυσης οπτικοακουστικών παραγωγών, βάσει του οποίου επιδοτείται (cash rebate) το 35% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, εντάχθηκε σειρά οπτικοακουστικών παραγωγών.

Το ποσοστό αυτό έχει αυξηθεί στο 40%, σύμφωνα με το νομοσχέδιο για την επιτάχυνση και απλοποίηση της ενίσχυσης οπτικοακουστικών έργων του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με επικεφαλής τον Κ. Πιερρακάκη, το οποίο ψηφίστηκε από τη Βουλή τον περασμένο Ιούλιο. Ωστόσο, οι παραγωγές που εγκρίθηκαν, λαμβάνουν επιδότηση ίση με το 35% των επιλέξιμων δαπανών, καθώς η διαδικασία ένταξής τους στον νόμο 4487/2017 είχε κινηθεί πριν από την ψήφιση των νέων διατάξεων και η Επιτροπή Ελέγχου Νομιμότητας και Αξιολόγησης είχε γνωμοδοτήσει τον περασμένο Απρίλιο.

Ως εκ τούτου, με αποφάσεις του γενικού γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλοστεισεύς Διαδικασιών Λεωνίδα Χριστόπουλου, εγκρίνεται επικορήγηση ύψους:

- 380 χιλ. ευρώ έναντι προϋπολογισμού της τάξεως του 1 εκατ. ευρώ για την ταινία μυθοπλασίας «Say Cheese».
- 210 χιλ. ευρώ για την παραγωγή «Ο εγγονός» που έχει επιλέξιμες δαπάνες περίπου 600 χιλ. ευρώ.
- 82,1 χιλ. ευρώ για την ταινία «Ο δράκος έφτασε» με προϋπολογισμό 234,5 χιλ. ευρώ.
- 38,1 χιλ. ευρώ για την ταινία τεκμηρίωσης «Antoine the Fortunate» που διαθέτει προϋπολογισμό 109 χιλ. ευρώ.

Υστερα και από την αύξηση στο 40% του cash rebate του Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ) –μέσω του οποίου υποβάλλονται οι αιτήσεις για την εξασφάλιση κινήτρων– έχουν

Καμπάνια για την προσέλκυση νέων παραγωγών με σύνθημα «η Ελλάδα είναι ένα ασφαλές στούντιο».

αυξηθεί οι προσδοκίες για τη μετατροπή της Ελλάδας σε προορισμό για την πραγματοποίηση τηλεοπτικών και κινηματογραφικών γυρισμάτων. Για τον σκοπό αυτό, μετά την εκδήλωση της πανδημίας, το ΕΚΟΜΕ υλοποιεί την καμπάνια προσέλκυσης νέων παραγωγών «η Ελλάδα είναι ένα ασφαλές στούντιο», βάσει της οποίας η χώρα προσφέρει ελκυστικά φορολογικά κίνητρα, διαθέτει υψηλό καταρτισμένο προσωπικό και εξαιρετικές τοποθεσίες για κινηματογράφιση. Από τον Απρίλιο του 2018 μέχρι και τον περασμένο Ιούλιο, το συνολικό ποσό της επικορήγησης που έχουν λάβει οι παραγωγοί ανέρχεται σε 29 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί σε δαπάνες 86 εκατ. ευρώ για 89 οπτικοακουστικά έργα. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής (Απρίλιος 2018 - Ιούλιος 2020), στις παραγωγές που έχουν υποστηριχθεί, έχουν απασχοληθεί 26.500 άτομα, ενώ έχουν πραγματοποιηθεί κινηματογραφικά γυρίσματα σε περισσότερες από 100 τοποθεσίες σε όλη την Ελλάδα.

Ο Ματ Ντέιμον

Η «Ευτυχία» και «Born to be murdered» ανήκουν στις ταινίες που εντάχθηκαν στα επενδυτικά κίνητρα, ενώ η διαδικασία πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου της τελευταίας με πρωταγωνιστή τον ηθοποιό Ματ Ντέιμον (Matt Damon) ολοκληρώθηκε πρόσφατα. Η εν λόγω ταινία με προϋπολογισμό 3,2 εκατ. ευρώ έλαβε επικορήγηση 1,1 εκατ. ευρώ.



Το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ) έχει επικορήγηση σε 29 εκατ. ευρώ. 89 οπτικοακουστικά έργα.

Κομβικό το γ' τρίμηνο για την ετήσια ύφεση

Την κρίσιμότητα

του τρίτου τριμήνου για το μέγεθος της ύφεσης το 2020 επισφαινίζουν στα χθεσινά εβδομαδιαία δελτία τους οι τράπεζες Alpha Bank και Eurobank, με αφορμή την ανακοίνωση, προχθές, των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ για την ύφεση του δεύτερου τριμήνου, ύψους 15,2%.

«Το διαφανιζόμενο, δεύτερο κύμα της πανδημίας στην Ελλάδα, αλλά και σε πολλές χώρες παγκοσμίως τον Αύγουστο, οδήγησε στην επιβεβλημένη εφαρμογή έκτακτων, περιοριστικών μέτρων από την κυβέρνηση, γεγονός που είχε πρόσθετη αρνητική επίπτωση στις τουριστικές εισπράξεις», αναφέρει το δελτίο της Alpha Bank. «Η εξέλιξη αυτή αναμένεται να έχει ισχυρό αντίκτυπο στο τρίτο τρίμηνο του έτους εξαιτίας

του υψηλού βαθμού εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας από τον τουρισμό, καθιστώντας πιθανή μία συρρίκνωση του ΑΕΠ στο τρίτο τρίμηνο υψηλότερη του ευρωπαϊκού μέσου όρου».

Εξάλλου, στο δελτίο της Eurobank επισημαίνεται:

«Με την ελληνική οικονομία να παρουσιάζει ετήσιες απώλειες της τάξης του -7,9% σε όρους πραγματικού ΑΕΠ το α' εξάμηνο 2020 (-8,3% και -9,0% στην Ε.Ε.-27 και την Ευρωζώνη αντίστοιχα) η συγκράτηση της ετήσιας ύφεσης για το σύνολο του έτους 2020 θα εξαρτηθεί από το κατά πόσον θα υπάρξει ανάκαμψη –σε τριμηνιαία βάση– το τρίτο και το τέταρτο τρίμηνο του 2020 και το μέγεθος αυτής».

ΝΕΑ
ΣΕΙΡΑ

ΜΕΤΑΛΛΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Disney

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΥ ΡΟΜΑΝΟ ΣΚΑΡΠΑ

Οι αγαπημένοι ήρωες της Disney έρχονται
με την υπογραφή ενός θρύλου του παγκόσμιου κόμικ.



Την Κυριακή 13 Σεπτεμβρίου μαζί με την Καθημερινή

«Μπόνους» για τις προαιρετικές μειώσεις ενοικίων στα ακίνητα

Με έκπτωση φόρου έως 40% επί των απωλειών θα αποζημιώνονται οι ιδιοκτήτες

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Περισσότερο γενναιόδωρο είναι το ποσοστό της κάλυψης από το ελληνικό Δημόσιο των «χαμένων» ενοικίων για τις προαιρετικές μειώσεις (σε σύγκριση με τις υποχρεωτικές μειώσεις) σύμφωνα με το σχέδιο νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή. Συγκεκριμένα, οι ιδιοκτήτες ακινήτων που θα έρθουν σε συμφωνία με τους ενοικιαστές τους για μείωση του ενοικίου θα αποζημιωθούν με έκπτωση φόρου που μπορεί να φθάσει και το 40% επί των απωλειών που είχαν, ανάλογα το ύψος της μείωσης του ενοικίου.

Ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να καταβληθεί το υπόλοιπο μίσθωμα στον εκμισθωτή υποχρεωτικά εντός της συμφωνημένης προθεσμίας καταβολής του, και το πολύ εντός του μηνός τον οποίο αφορά. Σύμφωνα με την ΠΟΜΙΔΑ, για πρώτη φορά, η μείωση του ενοικίου εξαρτάται από την προϋπόθεση έγκαιρης καταβολής του οφειλόμενου μισθώματος. Αυτό σημαίνει ότι για ενοίκιο π.χ. 1.000 ευρώ και με μείωση 300 ευρώ η κάλυψη από το κράτος ανέρχεται σε 120 ευρώ ή διαφορετικά το ποσοστό της κάλυψης θάναει στο 40% των απωλειών. Όσο αυξάνεται το ποσοστό μείωσης του ενοικίου τόσο περιορίζεται

Όσο αυξάνεται το ποσοστό μείωσης του ενοικίου, τόσο περιορίζεται το όφελος.

το όφελος. Για παράδειγμα για ενοίκιο 1.000 ευρώ και μείωση 50% (δηλαδή απώλειες 500 ευρώ) η κάλυψη από το κράτος παραμένει στα 120 ευρώ που αντιστοιχεί στο 24% των απωλειών. Σύμφωνα με τη διάταξη το κράτος καλύπτει ποσό ίσο με ποσοστό 20% επί του 60% των μηνιαίου μισθώματος. Ταυτόχρονα το σχέδιο νόμου προβλέπει την υποχρεωτική διατήρηση της έκπτωσης 40% στα ενοίκια για τον Σεπτέμβριο για τις επιχειρήσεις που εξακολουθούν να πληττονται και δραστηριοποιούνται στον τουρισμό, την εστίαση, τις μεταφορές τον πολιτισμό και τον αθλητισμό καθώς και τους εργαζόμενους με αναστολή εργασίας. Ειδικότερα, με τις νέες διατάξεις του νομοσχεδίου:

Προαιρετική μείωση

Καιτερώνεται η προαιρετική μείωση ενοικίου τουλάχιστον κατά 30% για τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2020 έπεται από συμφωνία μεταξύ μισθωτή και εκμισθωτή. Εφόσον οι δύο πλευρές συμφωνήσουν:

• Να υποβληθεί η συμφωνία αυτή στην εφαρμογή της ΑΑΔΕ για τη δήλωση των στοιχείων μισθώσεων ακινήτων.

Ευάλωτοι οι ιδιοκτήτες σε μη εμπορικές περιοχές

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Περισσότερο επιτακτική από ποτέ είναι η ανάγκη όσο το δυνατόν περισσότερων ιδιοκτητών ακινήτων εμπορικών καταστημάτων να κάνουν χρήση της επικείμενης ρύθμισης για τις οικειοθελείς μειώσεις ενοικίων μέχρι το τέλος του 2020, σε συνεργασία με τους ενοικιαστές τους.

Σύμφωνα με φορείς της αγοράς ακινήτων, η συνεδριοποίηση της κρισιμότητας της κατάστασης και της ευκολίας να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, με αποτέλεσμα να καταλήξουν χωρίς έσοδα για μεγάλο χρονικό διάστημα, χάνοντας τελικά πολλαπλάσια έσοδα, σε σχέση με το να είχαν συναινέσει σε κάποια έκπτωση στην αρχή.

Όπως λοιπόν αντιλαμβάνεται κανείς, η επανάλληψη τέτοιων πρακτικών θα αποβεί περισσότερο επιζήμια για τους ιδιοκτήτες. Σύμφωνα με πληροφορίες, είναι προφανές ότι αρκετοί ιδιοκτήτες αντιδρούν στη χρονική επιμήκυνση στις μειώσεις των ενοικίων, είτε των υποχρεωτικών που προ-

Τι θα καλύψει το κράτος

από την προαιρετική μείωση των ενοικίων

ΕΝΟΙΚΙΟ €500	ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑ	30%	40%	50%
		€150	€200	€250
ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΩΛΕΙΩΝ ►		40% ή €60	30% ή €60	24% ή €60
ΕΝΟΙΚΙΟ €800	ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑ	30%	40%	50%
		€240	€320	€400
ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΩΛΕΙΩΝ ►		40% ή €96	30% ή €96	24% ή €96
ΕΝΟΙΚΙΟ €1.500	ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑ	30%	40%	50%
		€450	€600	€750
ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΩΛΕΙΩΝ ►		40% ή €180	30% ή €180	24% ή €180
ΕΝΟΙΚΙΟ €5.000	ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑ	30%	40%	50%
		€1.500	€2.000	€2.500
ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΩΛΕΙΩΝ ►		40% ή €600	30% ή €600	24% ή €600

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

• Να καταβληθεί το υπόλοιπο μίσθωμα στον εκμισθωτή υποχρεωτικά εντός της συμφωνημένης προθεσμίας καταβολής του, και το πολύ εντός του μηνός τον οποίο αφορά.

Η προαιρετική μείωση του ενοικίου εφαρμόζεται:

1. Για τις επαγγελματικές μισθώσεις επιχειρήσεων, οι οποίες εξακολουθούν να πληττονται οικονομικά από τον μήνα Σεπτέμβριο 2020 και το αργότερο έως και τον μήνα Δεκέμβριο 2020, εφόσον υπάρχει σχετική συμφωνία μεταξύ μισθωτή και εκμισθωτή και αφετέρου υποβάλλεται αντίστοιχη ηλεκτρονική δήλωση στην ΑΑΔΕ.

2. Για τις συμβάσεις μίσθωσης κύριας κατοικίας, στις οποίες μισθωτής είναι εργαζόμενος ή σύζυγος κ.λπ. εργαζομένου στις ανωτέρω επιχειρήσεις, του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας.

3. Για τις συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών τέκνου - εξαρτώμενου μέλους, του οποίου φοιτά σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκτός του τόπου μόνιμης κατοικίας του, εφόσον ένας τουλάχιστον γονέας είναι εργαζόμενος

σε πλήττομένη επιχείρηση και του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας.

4. Για τις μισθώσεις κύριας κατοικίας ναυτικών των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης εξακολουθεί να τελεί σε αναστολή, αρχής γενομένης από τον μήνα Οκτώβριο 2020.

Υποχρεωτική μείωση

Παρατείνεται και για τον μήνα Σεπτέμβριο 2020, η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος:

• Στις επιχειρήσεις (τουρισμός, εστίαση κ.ά.) που εξακολουθούν να πληττονται από την πανδημία.

• Στους μισθωτές κύριας κατοικίας, που είναι εργαζόμενοι ή σύζυγος ή το έτερο μέρος συμφώνου συμβίωσης εργαζομένου σε πλήττομένη επιχείρηση, του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας.

• Στα ενοίκια φοιτητικής στέγης τέκνου - εξαρτώμενου μέλους που φοιτά σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκτός του τόπου μόνιμης κατοικίας του, εφόσον ένας τουλάχιστον γονέας είναι εργαζόμενος σε ε-

πιχείρηση που πλήττεται και του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας,

• Στους ναυτικούς για την κύρια κατοικία τους εφόσον η σύμβαση ναυτολόγησης τελεί σε αναστολή.

• Οι ιδιοκτήτες ακινήτων θα αποζημιωθούν με το 30% των απωλειών στα ενοίκια που έχασαν, μέσω συμψηφισμού με φορολογικές υποχρεώσεις (ΕΝΦΙΑ, φόρο εισοδήματος κ.λπ.). Εξαιρούνται οι δόσεις ρυθμιζόμενων οφειλών.

Σημειώνεται ότι δεν υπολογίζεται ως εισόδημα και δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος το 40% του συνολικού μισθώματος το ποσό του μισθώματος που δεν εισπράχθηκε ή δεν εισπράττεται όχι μόνο από την κατ' επιταγή νόμου μείωση του 40% του συνολικού μισθώματος, αλλά και από την προαιρετική μείωση του 30% του συνολικού μισθώματος επαγγελματιών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών, κατόπιν συμφωνίας εκμισθωτή και μισθωτή, υπό τους όρους και προϋποθέσεις, που προβλέπονται στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού.



Πόσες αιτήσεις είχαν υποβληθεί

Τύπος οχήματος	Σύνολο	Ποσοστό
Δίκυκλα/Τρίκυκλα (L1ea-L7)	514	13,90%
Επαγγελματικά οχήματα van (N1 αμιγώς ηλεκτρικά)	19	0,51%
Επαγγελματικά οχήματα van (N1 υβριδικά plug in χαμηλών ρύπων)	1	0,03%
Ηλεκτρικά ποδήλατα	2.896	78,31%
Ι.Χ. επιβατικά αυτοκίνητα (M1 αμιγώς ηλεκτρικά)	266	7,19%
Ταξί (αμιγώς ηλεκτρικά)	2	0,05%
ΣΥΝΟΛΟ	3.698	100,00%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βροχή αιτήσεων για επιδότηση αγοράς ηλεκτρικών ποδηλάτων

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Με τα ηλεκτρικά ποδήλατα να παραμένουν υψηλά στη ζήτηση των καταναλωτών αλλά και τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα να έχουν καταγράψει δυναμική εκκίνηση, συνεχίζεται το «ράλι» της ηλεκτροκίνησης.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέχρι και την 1η Σεπτεμβρίου και με 8 ημέρες συνεχούς λειτουργίας της πλατφόρμας του προγράμματος «Κινούμαι Ηλεκτρικά» υποβλήθηκαν 3.698 αιτήσεις με συνολική απορρόφηση 3,3 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 7,2% των διαθέσιμων πόρων για το 2020. Αναλογικά απορροφάται περίπου 1% την ημέρα.

Συγκεκριμένα, έχουν υποβληθεί αιτήσεις για 514 δίκυκλα/τρίκυκλα, 19 επαγγελματικά οχήματα Van (N1 αμιγώς ηλεκτρικά), 1 για επαγγελματικά οχήματα υβριδικά, 2.896 ηλεκτρικά ποδήλατα, 266 Ι.Χ. επιβατικά αυτοκίνητα αμιγώς ηλεκτρικά και 2 ταξί αμιγώς ηλεκτρικά.

Ηλεκτρικά αυτοκίνητα έχουν επιλέξει 209 φυσικά πρόσωπα και 79 επιχειρήσεις. Φορτιστές έχουν επιλέξει 102 φυσικά πρόσωπα, δηλαδή το 50% των αιτούντων χρηματοδότηση για αγορά ηλεκτρικού αυτοκινήτου. Έχουν δηλωθεί συνολικά 45 αποσύρσεις παλαιών αυτοκινήτων και 18 αποσύρσεις δικύκλων.

Ο αριθμός των 288 αυτοκινήτων για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση αντιστοιχεί στο 55% των ηλεκτρικών αυτοκινήτων που έχουν πουληθεί τα τελευταία 4 χρόνια. Η Αττική συνεχίζει

ΕΣΠΑ: 8η η Ελλάδα στην απορρόφηση πόρων

Βελτιώνεται σταθερά η απορρόφηση των ευρωπαϊκών πόρων από το ΕΣΠΑ 2014-2020. Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλει και το γεγονός πως χρηματοδοτήθηκαν από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ και μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Σε κάθε περίπτωση, τον Ιούλιο, σύμφωνα με τους πίνακες κατάταξης, η Ελλάδα έχει ανέβει στην 8η θέση (με ποσοστό 56%) ως προς τις συνολικές πληρωμές (συνυπολογισμένων των προχρηματοδοτήσεων), από τη 12η θέση (με ποσοστό 38%) τον Ιούλιο 2019. Επιπλέον, όσον αφορά τις ενδιάμεσες πληρωμές, είναι 13η (με ποσοστό 44%) ανάμεσα στις 28 χώρες της Ε.Ε., πέντε θέσεις υψηλότερα από τον Ιούλιο του 2019 (18η θέση με ποσοστό 38%) και

έχοντας ξεπεράσει χώρες όπως η Ισπανία, η Ιταλία κ.ά.

Ο υπουργός Ανάπτυξης Αδωνis Γεωργιάδης δήλωσε πως «η άνοδος της Ελλάδας σε όλους τους πίνακες στην απορρόφηση του ΕΣΠΑ είναι εμφανής, μεγάλη και επιβραβεύεται από τις ευρωπαϊκές αρχές».

Ο υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Γιάννης Τσακιρίης σχολίασε πως «η σημαντική βελτίωση της θέσης της χώρας μας σε ό,τι αφορά την απορρόφηση των κονδυλίων ΕΣΠΑ είναι αποτέλεσμα συστηματικής και σκληρής δουλειάς τον τελευταίο χρόνο και μεταφράζεται σε ένα σημαντικό ποσό που κατατείνεται στην κοινωνία και στην πραγματική οικονομία».

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

Αυξήθηκαν κατά 9,2% οι ελληνικές εξαγωγές στη διάρκεια του Ιουλίου

Αντοχές επέδειξαν οι ελληνικές εξαγωγές τον φετινό Ιούλιο, παρά το πλήγμα που έχει επιφέρει η επέλαση του ιού στην παγκόσμια οικονομία. Όπως προκύπτει από τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ τα οποία επεξεργάστηκε το Ινστιτούτο Εξαγωγικών Ερευνών και Σπουδών (ΙΕΕΣ) του ΕΣΒΕ, οι ελληνικές εξαγωγές, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, σημείωσαν άνοδο 9,2% και διαμορφώθηκαν στα 2,3 δισ. ευρώ τον Ιούλιο του 2020, από 2,1 δισ. ευρώ το ίδιο διάστημα πέρυσι. Ωστόσο, η εικόνα αντιστρέφεται εάν συμπεριληφθούν και οι εξαγωγές των πετρελαιοειδών, οι οποίες μάλιστα το επτάμηνο (Ιανουάριος - Ιούλιος) σημείωσαν κατακόρυφη πτώση

της τάξεως του 40%. Σε αυτή την περίπτωση οι ελληνικές εξαγωγές μειώθηκαν κατά 324,8 εκατ., σημείωσαν δηλαδή πτώση 10,1% και ανήλθαν σε 2,8 δισ. ευρώ. Πτωτική πορεία, ωστόσο, δεδομένες και της αναταραχής που προκλήθηκε στο εξωτερικό εμπόριο, κατέγραψαν τον φετινό Ιούλιο και οι εισαγωγές, με αποτέλεσμα αυτές να διαμορφωθούν στα 4,4 δισ. ευρώ έναντι 5,09 δισ. ευρώ τον Ιούλιο του 2019 και τη μείωσή τους να ανέρχεται στα 645,8 εκατ. ευρώ, δηλαδή 12,7%. Έτσι, το εμπορικό ισοζύγιο παρέμεινε ελλειμματικό κατά 1,5 δισ. ευρώ παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με πέρυσι κατά 321 εκατ. ευρώ, δηλαδή 17,1%.

Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, η αξία τους διαμορφώθηκε στα 2,3 δισ. ευρώ.

Στο μεταξύ, απώλειες ύψους 2,4 δισ. ευρώ κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου 2020, συγκεκριμένα ανήλθαν σε 17,6 δισ. ευρώ το 2020, από 20 δισ. ευρώ το 2019. Πρόκειται δηλαδή για μια μείωση της τάξεως του 11,8%. Ακόμη μεγαλύτερη ήταν η πώση των εισαγωγών, κατά 4,9 δισ. ευρώ (14,9%), συγκεκριμένα διαμορφώθηκαν



στα 28 δισ. ευρώ, από 33 δισ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου το ίδιο διάστημα διαμορφώθηκε στα 10,4 δισ. ευρώ, μειωμένο κατά 2,5 δισ. ευρώ σε σχέση με πέρυσι ή 19,5%.

Εάν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή, η εικόνα των εξαγωγών είναι σαφώς βελτιωμένη: αυτές παρουσιάζονται αυξημένες κατά 159,8 εκατ. ευρώ, δηλαδή 1,2%, αγγίζοντας τα 13,8 δισ. ευρώ. Ισοχρό πλήγμα στις εξαγωγικές επιδόσεις τους κατά το επτάμηνο του 2020 υπέστησαν –εκτός από τα πετρελαιοειδή– κλάδοι όπως τα βιομηχανικά προϊόντα (-8,4%) και οι πρώτες ύλες (-20,3%), ωστόσο ανοδική εξακολού-

θησε να είναι η πορεία προϊόντων όπως τα τρόφιμα και τα χημικά, που έχουν κατορθώσει να απορροφήσουν ένα μέρος των απωλειών που έχει προκαλέσει η πανδημική κρίση.

Ειδικότερα, ο κλάδος των τροφίμων σημείωσε αύξηση εξαγωγών κατά 10,8%, δηλαδή κατά 300,5 εκατ. ευρώ, ενώ τα χημικά αυξήθηκαν κατά 22,9%, δηλαδή κατά 548,3 εκατ. ευρώ. Αύξηση παρουσίασαν επίσης οι εξαγωγές μηχανημάτων -οχημάτων (4,8 εκατ. ευρώ, δηλαδή 0,3%), ποτών και καπνών (28,7 εκατ. ευρώ, δηλαδή 6,4%) και λιπών και ελαίων (94,9 εκατ. ευρώ, δηλαδή 39,2%).

50 εκατομμύρια κρυμμένα τετραγωνικά

Οι δήμοι θα εισπράττουν ετησίως 100 εκατ. ευρώ από τις αδήλωτες επιφάνειες που δηλώθηκαν

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Ενα... «μικρός ΕΝΘΙΑ», ο οποίος μπορεί να αποδίδει έσοδα άνω των 100 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση –και μάλιστα με αναδιανομή ε-
πιχορήγηση από τον 1/1/2020– δημιουργείται με-
μέσα από τη διαδικασία αποκατάψης των
«κρυμμένων» τετραγωνικών στους δήμους.
Συμφωνία με τις πλέον συντηρητικές εκτι-
μήσεις, τα τετραγωνικά που θα αποκαλυφθούν με-
μέσα από την πλατφόρμα της Κεντρικής Ε-
νοχής Δήμων Ελλάδας μέχρι το τέλος του
μήνα, οπότε και εκτινέει η σχετική προθεσμία,
θα προσεγγίσουν τα 50 εκατ. Δεδομένου ότι
σε αυτές τις επιφανείες, οι οποίες για πρώτη

Ιδιοκτήτες ακινήτων που εμφανίζονταν στους δήμους ότι είχαν συνολική επιφάνεια 102 εκατ. τετραγωνικών θυμήθηκαν ότι λείπουν χώροι και αύξησαν την επιφάνεια των ακινήτων τους στα 138 εκατ. τετραγωνικά.

φορά θα αποκαλυφθούν στα αρχεία των δήμων και του ΔΕΔΔΗΕ, θα επιβληθούν αναδρομικά δημοτικά τέλη, δημοτικοί φόροι και τέλη ακίνητης περιουσίας από την 1/1/2020 και μετά, το ετήσιο έσοδο που θα προκύψει για τους δήμους αναμένεται να ξεπεράσει τα 100 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση.

Η «μοιρασιά» αυτού του ποσού θα εξαρτηθεί από τον όγκο των δηλώσεων που θα γίνουν ανά δήμο. Ήδη, τα στατιστικά ευρήματα είναι εντυπωσιακά: Η βάση επιβολής των δημοτικών τελών του Δήμου Ζακύνθου αυξήθηκε κατά... 632% ή κατά δύο εκατομμύρια τετραγωνικά μέτρα. Ο Δήμος Κεντρικής Κέρκυρας θα μπορεί να επιβάλει ή δημοτικά τέλη σε πρόσθετες επιφάνειες 829.000 τετραγωνικών, ενώ πάνω από 650.000 τ.μ. αποκλήθηκαν και στη Λάρισα.

Λαμβάνειν βέβαια από τα ξεχασμένα ή α-
δύλωτα τετραγωνικά δεν θα έχουν όλοι οι οι-
σμοί της χώρας. Για παράδειγμα, οι Δήμοι
Αθηνών, Αμαρουσίου, Καλλιθέας και Καί-
σαριανής δεν θα έχουν άμεσο όφελος, καθώς
στην τις διλωώσεις που υποβλήθηκαν δεν προ-
έκυψαν –τουλάχιστον μέχρι τώρα– αδύλωτες
επιφάνειες. Αντίθετα, ηλεκτροδοτούμενοι

Οι 30 δήμοι με τα περισσότερα αδήλωτα τ.μ.

ΔΗΜΟΣ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΑΣΕΙ...	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ
ΔΗΛΩΣΗΣ	ΔΕΔΩΔΕ		
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	2.335.419	319.136	632%
ΚΕΝΤΡ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ & ΔΙΑΠ. ΝΗΣΩΝ	1.573.348	743.662	112%
ΔΑΡΙΣΑΙΩΝ	2.601.549	1.949.729	33%
ΡΟΔΟΥ	1.723.873	1.120.965	54%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	1.984.479	1.390.826	43%
ΧΙΟΥ	1.368.518	906.120	51%
ΒΟΛΟΥ	1.993.360	1.560.745	28%
ΤΡΙΠΟΛΗΣ	1.031.691	604.819	71%
ΧΑΝΙΩΝ	1.489.457	1.063.504	40%
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1.754.298	1.330.682	32%
ΚΗΦΙΣΙΑΣ	1.801.467	1.466.636	23%
ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ	1.372.150	1.044.732	31%
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	802.866	478.319	68%
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3.405.308	3.086.662	10%
ΤΑΝΑΓΡΑΣ	745.786	433.846	72%
ΔΙΟΝΥΣΟΥ	1.256.932	950.284	32%
ΔΕΛΦΩΝ	583.335	279.826	108%

ΔΗΜΟΣ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΑΞΕΙ...		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ
	ΔΗΛΩΣΗΣ	ΔΕΛΔΗΣ		
ΝΟΤΙΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	438.698	139.731	214%	298.967
ΠΑΤΡΕΩΝ	1.585.142	1.287.610	23%	297.532
ΒΟΪΟΥ	456.648	159.812	186%	296.836
ΣΑΡΟΝΙΚΟΥ	857.338	560.516	53%	296.822
ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	1.145.730	850.728	35%	295.002
ΟΡΟΠΟΥ	1.004.481	710.966	41%	293.515
ΜΕΤΕΩΡΩΝ	412.761	123.903	233%	288.858
ΓΟΥΡΥΝΙΑΣ	104.949	125.769	227%	285.180
ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ	811.239	529.788	53%	281.451
ΣΕΡΡΩΝ	955.133	676.282	41%	278.851
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	1.404.510	1.126.689	25%	277.821
ΚΩ	733.655	461.841	59%	271.814
ΘΕΡΜΗΣ	1.032.730	763.956	35%	268.774

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	ΔΙΑΘΕΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ 35%
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΑΣΕΙ...	ΔΕΔΩΘΕ	
	138.793.626	
	102.649.282	

χώροι δηλώθηκαν ως μη ηλεκτροδοτούμενοι προκειμένου οι ιδιοκτήτες τους να αποφύγουν την καταβολή των δημοτικών τελών.

Όπως προκύπτει και από τα αναλυτικά στατιστικά στοιχεία που έχει συγκεντρώσει η ΚΕΔΕ μέσω της πλατφόρμας, χρειάστηκαν μόλις έξι μήνες –εκ των οποίων οι τρεις ήταν οι μήνες της καραντίνας– για να αποκαλυφθούν περαιτέρω από 36 εκατ. τ.μ. ιδιόκτητες ακινήτων που εμφανίζονται στους δημούς της χώρας ότι είχαν συνολικά επιφάνεια 102 εκατ. τετραγωνικών.. Θυμίζω καν ότι λείπουν χάρτοι και αύξηση στην αριθμητική επιφάνεια των ακινήτων τους στα 138 εκατ. τετραγωνικά ή κατά 35%. Δεδομένου ότι η ελάττωση επιβάρυνση ανά τετραγωνικό μέτρο κυμαίνεται γύρω στα 1,3 ευρώ χωρίς το Τέλος Χρηματοδότησης Πύργους που επιβάλλεται επί της αξίας του ακινήτου, η εκτίμηση για πρόσθετα ετήσια έσοδα τουλάχιστον 100 εκατ. ευρώ μπορεί να αποδειχθεί και μετριοπαθής, δεδομένου ότι υπάρχει ακόμη χρονικό περιθώριο 25 ημερών μέχρι την καταληκτική ημερομηνία. Το ότι οι Έλληνες ανταποκρινοί για την τελευταία στιγμή αποδείχτηκε να είναι μια ακόμη φορά: στα 22 Αυγούστου, είχαν

αποκαλυφθεί περίπου 21 εκατ. αδήλωτα τετραγωνικά και μέσα σε μια εβδομάδα υποβλήθηκαν δηλώσεις από 600.000 ιδιοκτήτες, οι οποίοι και αποκάλυψαν επιπλέον 15 εκατ. τετραγωνικά.

Τα στατιστικά ευρήματα είναι εντυπωσιακά:

1. Σε πέντε δήμους της χώρας αποκαλύφθηκαν πάνω από 500.000 τετραγωνικά ανά δήμο. Ξεχωρίζουν, όπως προαναφέρθηκε, η Ζάκυνθος, η Κεντρική Κέρκυρα, η Λάρισα, η Ρόδος και το Ηράκλειο Κρήτης.

2. Σε 46 δήμους έχουν αποκαλυφθεί πάνω από 200.000 έως 500.000 τετραγωνικά ανά δήμο.

3. Εκτός από τα απόλυτα νούμερα, εντυπωσιάζουν και τα ποσοστά. Το μέσο ποσοστό αύξησης ανά τη χώρα διαμορφώνεται στο 35%. Προκύπτει από τη σύγκριση των τετραγωνικών που εμφανίζονται μέχρι τώρα στον ΔΕΔΔΗΕ (και κατά συνέπεια των δήμων) και των τετραγωνικών που δηλώθηκαν οικειοθελώς από τους ιδιοκτήτες ύψτερα όμως από τη διασταύρωση των στοιχείων του ΔΕΔΔΗΕ με τη βάση δεδομένων του ηλεκτρονικού περιουσιολογίου της εφορίας.

Στους μόντερους δήμους, το ποσοστό αυτών που θέλουν να ξεπερνάει ακόμη και το 1.000%. Οι υπηρεσίες του Δήμου Αστυπλάδας είχαν να δηλώσουν τετραγωνικά να αυξάνουν από μόλις 289 σε € 6.343, ενώ αντίστοιχο είναι η εκκία και στους Φοίνικες. Σε τούλδιστοιν 22 δήμους καταγράφουν υπερδιπλασιασμός των δηλωμένων τετραγωνικών. Μακρός ο κατάλογος και περιλαμβάνει τα Τέμνη (από 41.000 τετραγωνικά πόσμοε μέχρι σιτημής στα 274.000), η Χάλκη, η Ανάγκη, η Κάλυμνος, η Ικάρια, τα Μετέωρα, η Γορτυνία κ.λπ.

Το ισχυρό κίνητρο που έχει ωθήσει περίπου 1,6 εκατ. ιδιοκτήτες να δηλώσουν την επιφύλαξη των ακινήτων τους, είναι η διασφάλιση ότι δεν θα επιβληθούν πρόστιμα για όλη την περίοδο μέχρι και το τέλος του 2019. Αυτό σημαίνει ότι ο ιδιοκτήτης απαλλάσσεται και από τα πρόστιμα αλλά και από τις προσυν- ξήσεις, οι οποίες φτάνουν ακόμη και στο 200% ειδικά για το Τέλος Ακινήτων Περιου- σίας.

Ειδικά μετά τις 15 Σεπτεμβρίου αναμένεται αναζωπύρωση στο κύμα υποβολής αιτήσεων, ενώ εκτιμάται ότι τελικώς θα ανταποκριθούν πάνω από δύο εκατ. ιδιοκτήτες.

Ούτε οι θερινές εκπτώσεις «φρέναραν» την πτώση πωλήσεων

Ούτε οι θερινές εκπαιδεύσεις στάθηκαν ικανές να νικήσουν την πανδημία. Οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις (81%) είχαν χαμηλότερες πωλήσεις κατά τη διάρκεια της θερινής εκπαιδευτικής περιόδου σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Σύμφωνα με έρευνα του Ινστιτούτου της ΕΣΕΕ, οι μισές επιχειρήσεις (50%) εκτιμούν πως οι πωλήσεις τους υποχώρησαν σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30% κατά τη διάρκεια των θερινών εκπτώσεων. Αντίθετα, μόλις σε τρεις τέσσερις (26%) σημειώθηκε αντίστροφη τάση, καθώς η πωλήσιση τους αυξήθηκε έως και 20%. Για την πλειονότητα των επιχειρήσεων (60%) η αγοραστική κίνηση είναι καλύτερη κατά το εκπτώτικο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου, αλλά αυτό παρατηρείται και τα προηγούμενα έτη.

Οι προσδοκίες

Περίπου ένας στους δέκα (12%) επιχειρηματίες δήλωσαν πως οι πωλήσεις του ήταν εκείνες που ανέμενε, αφού είχε λάβει υπόψη του και τον αντίκτυπο της πανδημίας. Αντίθετα, σχεδόν επτά στους δέκα (68%) επιχειρηματίες αιφνιδιάστηκαν από το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας και κατέγραψαν χαμηλότερες πωλήσεις από ό,τι εκτιμούσαν, διαψευδώντας τις προσδοκίες τους.

Η αβεβαιότητα από την κρίση της πανδημίας και η εφαρμογή των μέτρων ατομικής προστασίας επηρέασαν αρνητικά και την επισκεψιμότητα στα καταστήματα, καθώς περισσότερες από ακό από τις δέκα επιχειρήσεις (82%) καταγράφησαν συρρίκνωση της επισκεψιμότητας σε σχέση με το 2019. Το 85% των επιχειρήσεων θεωρεί πως η πανδημία του κορωνοϊού επηρέασε σημαντικά την ψυχολογία των καταναλωτών, χαρακτηρίζοντας την περισσότερο συγκρατημένη σε σχέση με πέρυσι.

Οι οκτώ στις δέκα επιχειρή-

Οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις είχαν χαμηλότερες πωλήσεις σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

σεις (79%) υποστήριξαν πως η πανδημία έχει επηρεάσει από μεγάλο έως πολύ μεγάλο βαθμό τη λειτουργία τους, εκτίμηση η οποία, υπό τις παρούσες συνθήκες, δεν αποτελεί έκπληξη.

Οι απαντήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με το κόστος προσαρμογής στο νέο πλαίσιο λειτουργίας που υπογράφει η COVID-19 φαίνονται μοιρασμένες. Ειδικότερα, το 31% των επιχειρήσεων χαρακτηρίζει το κόστος από μεγάλο έως πολύ μεγάλο ενώ το 30% από μικρό έως πολύ μικρό. Ενδεχομένως, η διαφοροποίηση αυτή μπορεί να οφείλεται και στην μέγεθος των επιχειρήσεων ή/και στο είδος.

Η χρήση της μάσκας

Οι μισές επιχειρήσεις (52%) θεωρούν πως η υποχρεωτική χρήση μάσκας στον χώρο του εργαστηρίου έχει επιφέρει αρνητικά τη λειτουργία τους και μάλιστα στις πέντε (19%) πως την έχει επιφέρει θετικά. Σχεδόν σε τρεις από τέσσερις επιχειρήσεις (73%) οι πελάτες χρησιμοποιούν κυρίως κάρτες κατά τις συναλλαγές τους. Η εξοικείωση των πελατών με το «πλαστικό χρήμα» και τα μέσα ηλεκτρονικής πληρωμής, από την περίοδο επιβολής των capital controls, οδηγούσε λειτουργούς ευνοϊκά προσηλωτή την κατεύθυνση τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, η υγειονομική κρίση και τα μέσα οικονομικής προστασίας υπαγόρευαν τον ισχυρό περιορισμό της χρήσης μετρητών (μόνο στο 4% των επιχειρήσεων χρησιμοποιούνθηκαν κυρίως μετρητά).



LOVE
100.7 FM
98.1 & 105.7

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΔΕΡΒΑΖΑ



ΦΑΝΗ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ



ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΡΑΚΤΟΥ



ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ



DJ MARKO



ΤΑΣΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ



FIND US ON

 [lovefmcyprus](#)
 [lovefmcyprus](#)
 [lovefmcyprus](#)
 [lovefmcyprus](#)

 Listen live
www.lovefm.com.cy

LOVE FM 100.7

ΑΚΟΥΣ Ο,ΤΙ ΑΓΑΠΑΣ



Ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ



4^ο Αγροτικό

ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ 2020

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ

ΑΣΠΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ · ΑΝΤΡΗ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ
 ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ · ΣΑΒΒΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
 ΕΛΕΝΑ ΝΕΟΦΥΤΙΔΟΥ · ΛΙΖΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ · ΠΑΡΗΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
 ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΙΤΣΙΛΛΙΔΗΣ · ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ «ΔΙΟΝΥΣΟΣ»
 ΟΜΑΔΑ ΚΡΟΥΣΤΩΝ ΒΑΤΥΚΙΝΙΟ · ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ



ΔΩΡΕΑΝ ΕΙΣΟΔΟΣ
 ΜΕ ΑΡΙΘΜΗΜΕΝΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟ
Tickethour .com.cy
 7777 7040
 ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ
 «ΟΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗΣ 158»




ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
 ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
 ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ

25-27/9

ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
22557788
25372855

ΣΥΝΕΧΩΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
 γαστρονόμος **PIK**



ΩΡΑ 20:00



Μεγάλη πτώση στο Χρηματιστήριο και βουτιά 6% για τις τράπεζες

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 2,15%, στις 627,56 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ισχυρές πιέσεις σημειώθηκαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι οποίες εκδηλώθηκαν κυρίως μέσω επιθετικών πωλήσεων στις τραπεζικές μετοχές, με τον κλαδικό δείκτη να υποχωρεί άνω του 5%. Οι πιέσεις μεταδόθηκαν και σε πολλά blue chips, με τον τζιρο ωστόσο να κινείται σε χαμηλά επίπεδα, αν και αυξητικά σε σχέση με τις προηγούμενες συνεδριάσεις. Η σοβαρή επιδείνωση του κλίματος και οι έντονες ρευστοποιήσεις οφείλονται κυρίως στη διόρθωση που σημειώθηκε στις ευρωπαϊκές αγορές καθώς και στο άνοιγμα της Wall Street, τη στιγμή που η ένταση με την Τουρκία συνεχίζεται διατηρώντας το ενδιαφέρον των επενδυτών προς τα ελληνικά assets χαμηλό λόγω των γεωπολιτικού κινδύνου που υπάρχει εδώ και εβδομάδες γύρω από το Χ.Α. και που δεν ευνοεί την αύξηση της έκθεσης των χαρτοφυλακίων σε αυτό. Ο Γενικός Δείκτης, ενώ εδώ και κάποιες μέρες προσπαθούσε

Η έντασμε την Τουρκία αυξάνει το γεωπολιτικό ρίσκο και δεν ευνοείτν αύξηση της έκθεσης ξένων χαρτοφυλακίων.

με μικρά και προσεκτικά βήματα να προσεγγίσει τις 650 μονάδες, κατέλξε χροσ ενδόσυνεδριακά έφτασε έως και τις 623,52 μονάδες, και ο τζιρος διαμορφώθηκε στα 48,17 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με πτώση 2,15% στις 1.502,77 μονάδες, ενώ στο -1,12% και στις 825,36 μo-



Τα βλήματα της αγοράς στρέφονται στα μηνύματα που θα δώσει η επενδυτική κοινότητα σε όλη τη διάρκεια του μήνα όπου και διεξάγονται σημαντικά roadshows με επίκεντρο κυρίως τις τράπεζες.

νάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Από τα μη τραπεζικά blue chips, τις μεγαλύτερες απώλειες σημείωσε η μετοχή της Ελλάκτωρ η οποία έκλεισε στο -14,61%, ενώ σημαντικές πιέσεις δέχθηκαν και οι Βιοχάλκο (-3,86%), ΕΧΑΕ (-3,61%), ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (-3,31%), Titan (-3,06%), Σαρδάνης (-2,96%), ΑΔΜΗΕ (-2,64%) και ΕΛΠΙΕ (-2,48%).

Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με βουτιά της τάξης του 5,18% στις 313,48 μονάδες, με την Eurobank να υποχωρεί κατά 6,31%, την Εθνική Τράπεζα να ακολουθεί με πτώση 5,64%, την Τράπεζα Πειραιώς να κλείνει στο -5,01% και την Alpha Bank στο -3,57%.

Αξίζει να σημειώσουμε πως η Eurobank Equities σε νέα έκθεσή της επισήμανε πως οι αποτιμήσεις των ελληνικών τραπεζών είναι πολύ ελκυστικές και αναμένεται να ανακάμψουν κλείνοντας το χάσμα με τις ευρωπαϊκές τράπεζες.

Τα βλήματα της αγοράς στρέφονται στα μηνύματα που θα δώσει η επενδυτική κοινότητα σε όλη τη διάρκεια του μήνα, όπου διεξάγονται σημαντικά roadshows με επίκεντρο κυρίως τις τράπεζες. Μετά το διαδικτυακό συνέδριο της Goldman Sachs, CEEMEA Banking Conference χθες, σειρά έχει στις 10-11 Σεπτεμβρίου το roadshow της Citigroup, Citi Virtual GEMS

Conference 2020, ενώ την επόμενη εβδομάδα ακολουθεί το καθιερωμένο roadshow του Χρηματιστηρίου Αθηνών, το ATHEX 15th Annual Greek Roadshow, το οποίο θα γίνει επίσης διαδικτυακά, με τον μήνα να κλείνει με το 25th Annual Financials CEO Virtual Conference της Bank Of America, στις 22-23 Σεπτεμβρίου. Η πορεία της οικονομίας και του τουρισμού καθώς και οι εξελίξεις γύρω από τις τράπεζες μετά τα αποτελέσματα β' τριμήνου, τα οποία αποδείχθηκαν ανθεκτικά, αναμένεται να βρεθούν στο επίκεντρο των funds που παρακολουθούν την ελληνική αγορά και να δώσουν τον τόνο για τη συνέχεια.

Με απώλειες έκλεισαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Με πτώση έκλεισαν χθες οι ευρωπαϊκές αγορές, καθώς η ανησυχία για τη διαφαινόμενη αποτυχία των συνομιλιών ανάμεσα στη Βρετανία και τους πρώην εταίρους της στην Ε.Ε. συνδύαστηκε με τη συνεχιζόμενη πτώση στην εταιρειών τεχνολογίας στην Wall Street. Οι εταιρείες τεχνολογίας παρέμειναν για μία ακόμη συνεδρίαση σε πτωτική πορεία, παρασύροντας τους μεγαλύτερους δείκτες της αμερικανικής αγοράς μέχρι αργά το βράδυ. Οι επενδυτές έχουν τώρα στραμμένο το βλέμμα στην τακτική συνεδρίαση της ΕΚΤ την Πέμπτη που, αν και δεν αναμένεται να προβεί σε κινήσεις, ενδέχεται να λειτουργήσει ως καταλύτης.

Πτωτικά κινήθηκαν, άλλωστε, οι μετοχές των τεχνολογικών εταιρειών και στην Ευρώπη με τον σχετικό δείκτη να κλείνει με απώλειες 2,1%. Όπως τόνισε στο Reuters ο Ντέιβιντ Μάντεν, αναλυτής αγοράς στην CMC Markets στη Βρετανία, οι μετοχές στην Ευρώπη ανέκαμψαν τη Δευτέρα επειδή παρέμεινε κλειστό το χρηματιστήριο στις ΗΠΑ λόγω της Ημέρας της Εργασίας. Ο ίδιος επισήμανε, όμως, ότι «η πτώση των τεχνολογικών κολοσσών των ΗΠΑ συνεχίζεται και κατευθύνει το κλίμα και εδώ».

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 υποχώρησε κατά 1,2%, ενώ σημαντική υποχώρηση σημείωσαν εκτός από τις τεχνολογικές εταιρείες και οι ενεργειακές με τη γαλλική Total και τη γερμανική εταιρεία λογισμικού SAP SE να παρασύρουν πτωτικά τον δείκτη. Η μετοχή της γαλλικής εταιρείας ηλεκτρισμού EdF σημείωσε ελεύθερη πτώση 8% μετά την ανακοίνωση της ότι η παραγωγή της σε πυρηνική ενέργεια μειώθηκε κατά 17,6% τον Αύγουστο εξαιτίας της πανδημίας αλλά και λειτουργικών προβλημάτων σε πυρηνικό της ατιδραστήρα.

Ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με τις μικρότερες απώλειες ανάμεσα στα μεγάλα ευ-



Οι επενδυτές έχουν τώρα στραμμένο το βλέμμα στην τακτική συνεδρίαση της ΕΚΤ την Πέμπτη.

Ανησυχία για τη διαφαινόμενη αποτυχία των συνομιλιών ανάμεσα στη Βρετανία και τους πρώην εταίρους της στην Ε.Ε.

ρωπαϊκά χρηματιστήρια και συγκεκριμένα με υποχώρηση 0,12%. Παράλληλα ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με απώλειες 1,01% και ο CAC 40 του Παρισιού με απώλειες 1,59%. Είχε προηγηθεί η είδηση ότι στη Γερμανία οι εξαγωγές αυξήθηκαν με τον Ιούλιο αλλά παραμένουν σαφώς κάτω από τα προ της πανδημίας επίπεδα. Στη Γαλλία, άλλωστε, είχε δοθεί στη δημοσιότητα η εκτίμηση της γαλλικής στατιστικής υπηρεσίας ότι στο σύνολο του έτους η δεύτερη οικονομία της Ευρωζώνης θα συρρικνωθεί κατά 9%.

(Τιμή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				RDS'A				DT TELEKOM N				TENARIS				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)																				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες		Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %	Εταιρείες		Χθες	Μετ. %	Εταιρείες		Χθες	Μετ. %	Εταιρείες		Χθες	Μετ. %	Εταιρείες		Χθες	Μετ. %				
3M COMPANY 162.96 -1.6951				ANGLO AMERICAN 1864.4 -0.31				RIO TINTO 4668.092 0.417				E.ON SE 14.985 -0.19				TENARIS 4.63 4.80				ACCOR 26.15 -3.04			
ALCOA CORP 14.18 -1.5278				A.B.FOOD 1959 -3.876				ROYAL MAIL 218.3 25.029				FENEL SENA 9.824 -0.12				TERNA 5.94 6.06				AIR LIQUIDE 139.30 -1.31			
ALLEGHANY CRP 535.5 -2.9417				ADMIRAL GRP 2604 1.009				ROLLS-ROYCE HL 218.9 -2.927				HIDELBERGCEME 58.02 -0.5				UNICREDIT 7.66 6.72				ALSTOM 46.49 -1.84			
ALTRIA GROUP 42.93 -1.2877				ASHTAED GRP 2700 0.26				RSA INSURANCE CO 459 4.105				HENKEL AG&CO V 85.28 -1.32								AXA 16.95 -2.06			
AMAZON COM 3195.38 -3.0122				AMT OFAGASTA 1086.5 -1.407				SAINSBURY(U) 187.5131 1.268				INFINEON TECH 23.065 -0.445								BNP PARIBAS 36.43 -2.61			
AMER EXPRESS C 103.75 -1.817				AVIVA 284 2.158				SCHROEDERS 2771 0.837				K+S AG NA 5.718 -0.054								BOUYGUES 33.70 -1.95			
AMER INTL GROU 28.66 -3.8255				BACOC INTL 254.9 -2.075				SAGE GRP 709.63549 1.356				MERCK KGAA 117.8 -0.35								CAPGEMINI 115.40 -2.49			
AMGEN 241.05 -2.9589				BAE SYS. 513.2 -1.079				ST JAMES PLAC 964.2289 1.888				MUNICH. RUECK 34.33 -2.2								CARREFOUR 143.7 0.63			
APPLE INC 116.29 -3.8608				BARCLAYS 104.28 -2.487				SMITHS GROUP 1403.3991 0.284				RWE AG 216.3 -0.3								CASINO GUICHAR 21.96 -0.81			
BANK OF AMERIC 25.445 -4.1258				BRAMERTOB. 2575 -0.116				SMITH&NPEWHE 1553 1.47				THYSSENKRUPP A 6.052 -0.09								CREDIT AGRICOL 8.52 -2.61			
BAXTER INTL IN 81.3664 -1.1344				BRARRAT DEVEL. 499.7151 -1.179				SSE 1230.88407 -1.421				VOLKSWAGEN VZ 151.16 1.38								DANONE 56.42 -0.63			
BOEING CO 162.8426 -4.7982				BURBERRYGRP 1500 0.234				STAND.CHART. 375.6 -2.923				VONOVIA SE 58.92 -0.38								DASSAULT SYSTE 153.95 -1.44			
BRISTOL MYERS 58.57 -2.3019				BT GROUP 104.15 0.628				SEVERN TRENT 2407 -0.646				SIEMENS N 115.44 -1.82								EDF 8.13 -7.97			
CAMPBELL SOUP 45.42 -4.5397				COCACOLA HBC A 2051.4077 -0.097				TRAVIS PERKINS 1139 -6.091				SAP SE 133.44 -3.38								L'OREAL 275.90 -0.97			
CATERPILLAR IN 147.425 -0.5095				CARNIVAL 1165 4.625				TESCO 219.95886 1.427												L.V.M.H. 40.40 -1.08			
CIGNA CORP 174.98 -0.0324				CENTRICA 45.18 -1.569				TUI AG 357.9 -0.251												LAGARDERE S.C. 18.18 -0.16			
CHEVRON 78.5 -4.1865				COMPASS GROUP 1257 -1.296				TAYLOR WIMPEY 114.8 -2.006												MICHELIN 94.92 -0.15			
CISCO SYSTEMS 40.105 -1.7516				CAPITA GROUP 30.64 -2.42				UNILEVER 4568 1.107												PERNOD RICARD 140.60 -1.47			
CITIGROUP 50.8 -3.2749				CRH 2798 0.539				UTD. UTILITIES 848.8573 -0.606												PEUGEOT 156.1 0.58			
CERVECERIAS 13.95 0.9658				DCC 6312.1534 -1.002				VODAFONE GROUP 107.2 -0.242												KERING 55.00 -1.07			
COCA-COLA CO 49.59 -2.9976				DIAGEO 2600.5 2.241				WPP 629.8 -0.975												PUBLICIS GROUP 28.90 -1.13			
COLGATE PALMOL 76.1 -1.4376				DIRECT LINE 291.1472 0.518				WHITBREAD 2453.79273 -3.542												RENAULT 25.15 -0.04			
DANAOS CORP 4.829 1.8776				EXPERIAN 2898.3228 4.466																SAINT-GOBAIN 35.03 -0.6			
DIANA SHIPPING 1.41 -1.3986				EASVIET 39.94 -4.933																SANOFI 85.07 0.2			
DOW INC 47.99 -1.2551				FASNILO 1299 -1.516																SCHNEIDER ELEC 104.25 -1.18			
DUPONT DE NMOU 56.68 -3.6054				GLENCORE 174.3 -0.582																SOCIETE GENERA 13.02 -3.76			
ENERGY CP 96.67 -1.2564				GLAXOSMITHKLIN 1490.7201 -0.214																SODEXO 63.64 -2.51			
EXXON MOBIL 37.86 -3.1218				HIKMA 2581.6632 1.765																TFI 5.70 0.26			
FEDEX CORP 223.9 -0.9818				HIMMERSON 282.1 4.443																THALES 65.52 -2.64			
FORD MOTOR CO 7.035 1.9565				HARGREAVES LS 1632 2 -0.572																TOTAL 32.35 -3.65			
INTL BUS MACHI 121.81 -0.4007				HSBC HLDSG.LUK 321.3 -0.572																VEOLIA ENVIRON 19.65 -1.48			
GENERAL DYNAMI 146.835 -3.207				INTL CONSOL AI 207.8 -0.669																			
GENERAL ELEC C 6.1862 -3.6417				INTERCON. HOTE 4477 -0.156																			
GOLDM SACHS GR 202.65 -3.93				KINGFISHER 270.5023 0.878																			
HALLIBURTON CO 14.86 -7.0669				LAND SECS. 544.6 -0.348																			
HARTFORD FINL 39.28 -4.0547				LEGAL&GEN. 203.1 -1.456																			
HP INC 19.47 2.1843				LLOYDS GRP 26.46 -1.873																			
HOME DEPOT INC 268.01 -0.6119				LON.STK.EXCH 8683.4489 0.855																			
HONEYWELL INTL 164.48 -1.3258				MARKS & SP. 2360.3996 -1.39																			
INTEL CORP 49.385 -1.3878				MONDI 1472 1.168																			
JOHNSON JOHNSO 147.795 -0.535				NEXT 5856 1.14																			
JPMORGAN CHASE 99.6 -3.7867				NATIONAL GRID 851.4 -1.253																			
LAZARD 30.72 -3.0609				NEXAT 5856 1.14																			
MCDONALD'S COR 215.1 1.5916				PROVIDENT FIN. 227.4 0.798																			
MERCK & CO 83.3 -2.2759				PRUDENTIAL 1159 -0.301																			
MICROSOFT CP 206.35 -3.6873				PERSIMMON 2512 -2.066																			
3M COMPANY 162.99 -1.677				PEARSON 537.4 1.053																			
MORGAN STANLEY 50.39 -4.4014				RECKITT BEN. G 7273.60305 0.551																			
NIKE INC CL B 113.3 0.8007																							
NORFOLK SOUTHE 207.705 -0.6671																							
PFIZER INC 35.8914 -1.2888																							
PROCTER & GAMB 135.66 -1.6671																							
ROCKWELL AUTOM 222.89 -2.3483																							
SCHLUMBERGER L 18.06 -6.4733																							
SOUTHERN 52.28 -0.0191																							
STEALTHGAS 2.56 -1.9157																							
TSAKOS ENERGY 8.28 -2.1277																							
UNISYS CORP 11.235 -1.792																							
UNITEDHEALTH G 307.17 -1.5481																							
US BANCORP 36.47 -4.8029																							
VERIZON COMMS 59.79 -1.1409																							

London/Λονδίνο				Tokyo/Τόκιο			
(Σε νέβες)				(Σε γιέν)			
Εταιρείες		Χθες	Μετ. %	Εταιρείες		Χθες	Μετ. %
ANGLO AMERICAN 1864.4 -0.31				AJINOMOTO 2005.5 1.36			
A.B.FOOD 1959 -3.876				ASAHI GROUP HL 3700 6.91			
ADMIRAL GRP 2604 1.009				ASTELLAS PHARM 1635 1.02			
ASHTAED GRP 2700 0.26				BRIDGESTONE CO 3408 1.19			
AMT OFAGASTA 1086.5 -1.407				CANON INC 1755 0.29			
AVIVA 284 2.158				CASIO COMPUTER 1782 1.08			
ASTRAZENECA 8348 0.821				CITIZEN WATCH 317 -1.55			
BACBOCK INTL 254.9 -2.075				CREDIT SAISON 1230 3.54			
BAE SYS. 513.2 -1.079				DAIWA SEC GROUP 474.1 0.72			
BARTCLAYS 104.28 -2.487				SUBARU 2255.5 0.36			
BRAMERTOB. 2575 -0.116				FUJIFILM HOLDI 4982 -0.06			
BRARRAT DEVEL. 499.7151 -1.179				FUJITSU LTD 13395 -0.7			
BERKELEY GPHL 4476.4165 -1.295				HON HON MOTORS 703 0.43			
BRILAND 354.3 0.711				HITACHI 3602 1.04			
BUNZL 2368 -0.993				HONDA MOTOR 2700 -1.59			
BP 258.5 -3.056				IH 1568 -2.05			
BURBERRYGRP 1500 0.234				ISUZU MOTORS 1026.5 0.2			
BT GROUP 104.15 0.628				KAWASAKI HYV I 1515 1.68			
COCACOLA HBC A 2051.4077 -0.097				KAJIMA CORP 1291 -0.62			
CARNIVAL 1165 4.625				KEIO 6490 0.62			
CENTRICA 45.18 -1.569				KOE STEEL 432 0.93			
COMPASS GROUP 1257 -1.296				KONICA MINOLTA 331 0.61			
CAPITA GROUP 30.64 -2.42				JTEKT 890 2.89			
CRH 2798 0.539				MITSUBI UFJ FG 443.2 -0.05			
DIXONS CARPHO 79.95 -2.737				MITSUBISHI COR 2582 -0.27			
DCC 6312.1534 -1.002				MITSUBISHI ELE 1470.5 0.2			
DIAGEO 2600.5 2.241				MITSUBISHI MOT 260 0.78			
DIRECT LINE 291.1472 0.518				NEC CORPORATIO 5350 1.52			
EXPERIAN 2898.3228 4.466				NIKKON HLDG 2258 -0.22			
EASVIET 39.94 -4.933				NIKON CORP 787 0.51			
FASNILO 1299 -1.516				NIPPON SUISAN 3700 1.98			
GLENCORE 174.3 -0.582				NISSAN MOTOR C 421 0.26			
GLAXOSMITHKLIN 1490.7201 -0.214				NOMURA HOLDING 538.8 -0.17			
HILULIS BAER N 40.62 -3.05				NISSAN CHEMICAL 5510 -0.9			
CS GROUP AG 9.702 -3.22				NIPPON PAPER I 1334			
GIVAUDAN N 3853 -0.28				NTT DOCOMO 2890 2.3			
NESTLE SA 108.26 -0.42				OBAYASHI CORP 1005 0.7			
TRANSCOECAN N 0 0				ODAKUYI ELEC RA 2605 0.15			
SWISSCOM N 500 -0.99				OJI HOLDINGS 494 1.44			
SWISS RE N 75.28 0.21				OSAKA GAS 2028 0			
UBS GROUP N 11.07 -0.99				RICON CO LTD 762 -1.93			
ZURICH INSURAN 336.2 -1.06				SECOM 9780 -0.56			
				SEVEN & I HLDG 3323 -0.23			
				SHARP CORP 1345 -2.04			
				SHIMIZU CORP 794 -0.05			
				SHISEIDO 6070 0.95			
				SONY CORP 8235 0.4			
				SMFG 3121 -0.61			
				SUMITOMO CHEM 372 3.33			
				SUZUKI 687 2.23			
				TAISEI CORP 3560 -0.97			
				TDK CORPORATIO 11580 2.03			
				TOBU RAILWAY 3370 0.75			
				TOKIO MARINE H 4884 1.39			
				TORAY INDUSTRY 510 1.69			
				TRENDO MICRO 6470 -0.15			
				TOPY IND LTD 1192 3.74			
				TORAY INDUSTRY 510 1.69			
				TOSHIBA CORP 3020 -1.99			
				TOYOBO 1533 -0.33			
				TOYOTA MOTOR C 7015 0.7			
				YAMAHA CORP 5000 0			

Amsterdam/Αμστερνταμ				Frankfurt/Φρανκφούρτη			
(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες		Χθες	Μετ. %	Εταιρείες		Χθες	Μετ. %
AALBERTS 31.62 -0.85				A2A SPA 1.23 1.24			
AEGON 2.29 -1.72				ATLANTIA 14.65 14.78			
ABN AMRO BANK 8 -2.56				AZIMUT HLDG 15.82 16.20			
AKZO NOBEL 82.6 -0.67				ENEL 7.47 7.61			
ALCE EUROPE 3.213 -6.65				EXOR 49.28 50.70			
ARCTELORMITTAL 10.522 -1.31				ENI 7.52 7.77			
ASML HOLDING 297.4 -2.17				GENERALI ASS 12.69 12.95			
BOSKALIS WESTM 16.8 -0.36				GEOX 0.65 0.65			
GALAPAGOS 103.45 -2.41				INTESA SANPAOL 1.762 -1.77			
HEINEKEN 76.32 -0.16				MEDIASET 1.84 1.83			
ING GROEP 6.956 -0.61				MEDIABANCA 7.15 7.15			
KONINKLIJKE DS 134.15 -0.56				RCS MEDIAGROUP 0.57 0.59			
KPN KON 2.157 -1.89				PRYSMIAN 23.28 23.79			
NKN GROUP 32.77 -1.07				SNAM 4.30 4.39			
KONINKLIJKE DS 134.15 -0.56				STMICROELEC.N. 23.31 24.14			
IMCD 49.42 -0.84				TELECOM ITALIA 0.38 0.39			
RANDSTAD 88.41 -0.94							
RELX 19.49 0.13							
ROYAL DUTCH SH 11.95 -4.2							
UNIBAIL RODAM 38.86 -0.36							
VOPAK 46.39 -0.22							
WOLTERS KLUWER 69.6 -0.09							

Milano/Μιλάνο				Madrid/Μαδρίτη			
(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες		Χθες	Μετ. %	Εταιρείες		Χθες	Μετ. %
AZA SPA 1.23 1.24				ACS CONS Y SER 20.64 -2.9163			
ATLANTIA 14.65 14.78				AENA SME 125.2 -1.8039			
AZIMUT HLDG 15.82 16.20				ACERINOX 6.84 -1.3556			
ENEL 7.47 7.61				ACCIONA 99.2 -1.3917			
EXOR 49.28 50.70				AMADEUS 49.63 -2.1876			
ENI 7.52 7.77				BANKIA 1.3575 -0.0736			
GENERALI ASS 12.69 12.95				BBVA 2.489 -1.4257			
GEOX 0.65 0.65				BANKINTER 4.414 -2.8395			
INTESA SANPAOL 1.762 -1.77				CAIXABANK 1.9555 -2.663			
MEDIASET 1.84 1.83				DSTR INT ALIMIE 0.1196 -1.9672			
MEDIABANCA 7.15 7.15				ENDESA 23.04 -1.6645			
RCS MEDIAGROUP 0.57 0.59				ENAGAS 20.01 -1.8155			
PRYSMIAN 23.28 23.79				FERROVIAL 22.63 -3.0835			
SNAM 4.30 4.39				FOMENTO DE CON 8.39 1.3285			
STMICROELEC.N. 23.31 24.14				GRIFOLS 22.83 1.4667			
TELECOM ITALIA 0.38 0.39				IBERDROLA 10.49 -1.687			
				INT AIRLINES G 2.285 -1.9734			
				INDRA SISTEMAS 6.31 -0.6299			
				INDITEX 23.04 -0.3891			
				MAPFRE 1.52 -1.8088			
				MERLIN PROP 7.02 -1.8868			
				ARCELORMITTAL 10.54 -1.3293			
				OBH HUARTE LAI 0.6055 -4.0412			
				RED ELECTR COR 16.06 -1.9237			
				REPSOL 6.334 -4.5509			
				BCO DE SABADEL 0.3853 1.3681			
				BANCO SANTANDE 1.8556 -2.9904			
				SACYR 1.95 -4.1298			
				TELEFONICA 3.276 -1.2063			
				MEDIASET ES CO 3.508 5.0929			
				TECNICAS REUN 10.19 -1.9249			

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	627,56	-2,15	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	14.758.519	30,85%
FTSE Βιομηκ. προϊόντων	2036,7	0,19	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	5.619.246	11,75%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2035,25	-4,66	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	5.045.061	10,55%
FTSE MME	0	0	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.354.603	9,10%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2838,61	-1,74	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.426.174	7,16%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7803,65	-0,73	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.833.418	5,92%
FTSE Πρώτων Υλών	3754,6	-3,74	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.756.433	5,76%
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1261,89	-0,59	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.635.371	3,42%
FTSE Τεχνολογίας	777,02	0,07	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.206.985	2,52%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3587,3	-1,9	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	996.778	2,08%
FTSE Τραπεζών	313,48	-5,18	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	874.186	1,83%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	237,26	-5,18	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	768.540	1,61%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8475,76	-0,52	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	637.531	1,33%
FTSE Υγείας	419,42	-1,07	ΥΔΡΕΥΣΗ	544.044	1,14%
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	3589,11	-1,17	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	325.547	0,68%
FTSE Χημικών	0	0	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	281.784	0,59%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	608,14	-3,37	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	244.079	0,51%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1502,77	-2,15	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	225.880	0,47%
FTSE Χ.Α. MidCap	825,36	-1,12	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	201.598	0,42%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	379,57	-1,81	ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΤΗΓΑ	190.761	0,40%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	914.002	1,91%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	47.840.539	

▲ 17

▼ 80

➡ 20

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.		Κλείσιμο	Μετ.%		Κλείσιμο	Μετ.%
ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	2,940	5,76%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	0,259	-18,04%	ΑΕΓΕΑΝ AIRLINES	3,42	-2,15	ΑΔΜΗΕ	2,21	-2,64
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	4,660	4,02%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,935	-14,61%	ΑΔΜΗΕ	2,21	-2,64	ΑΔΜΗΕ	2,21	-2,64
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	8,120	1,50%	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,371	-6,31%	ALPHA BANK	0,57	-3,37	ALPHA BANK	0,57	-3,37
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	8,100	0,56%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,105	-5,64%	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,14	-5,01	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,14	-5,01
			INTRAKAT (ΚΟ)	1,130	-5,44%	COCACOLA HBC	22,63	-0,53	COCACOLA HBC	22,63	-0,53
			ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,138	-5,01%	EUROBANK ERGASIAS	0,37	-6,31	EUROBANK ERGASIAS	0,37	-6,31
			ΑΛΟΥΜΥΛΑ (ΚΟ)	0,760	-5,00%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,14	-3,31	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,14	-3,31
			PROFILE (ΚΟ)	3,400	-4,36%	CENERGY HLD	0,95	-1,46	CENERGY HLD	0,95	-1,46
			ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,385	-3,87%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	2,81	-3,61	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	2,81	-3,61
			ΝΙΟΗΛCO SA/NV (ΚΑ)	2,240	-3,86%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	5,12	-2,48	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	5,12	-2,48
						ΟΤΕ	13,03	-1,88	ΟΤΕ	13,03	-1,88
						JUMBO	14,8	-0,74	JUMBO	14,8	-0,74
						LAMDA DEVELOPMENT	5,52	-1,08	LAMDA DEVELOPMENT	5,52	-1,08
						MOTOR OIL	11,38	-1,39	MOTOR OIL	11,38	-1,39
						ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	8,1	0,56	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	8,1	0,56
						ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,11	-5,64	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,11	-5,64
						ΟΠΑΠ	8,02	-0,5	ΟΠΑΠ	8,02	-0,5
						ΟΛΠ	16,56	-0,96	ΟΛΠ	16,56	-0,96
						ΔΕΗ	4,4	-1,17	ΔΕΗ	4,4	-1,17
						TITAN	10,78	-3,06	TITAN	10,78	-3,06
						ΝΙΟΗΛCO	2,24	-3,86	ΝΙΟΗΛCO	2,24	-3,86
						SARANTIS	8,51	-2,96	SARANTIS	8,51	-2,96
						TERNΑ ENERGY	11,92	-0,67	TERNΑ ENERGY	11,92	-0,67
						FOURLIS	4,05	-1,22	FOURLIS	4,05	-1,22
						ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	0,94	-14,61	ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	0,94	-14,61

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ					
ΑΞΙΑ	Κλείσιμο	Μετ.	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	Κλείσιμο	Μετ.
ΟΤΕ (ΚΟ)	5.619.246,02		ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)		0,88%
ALPHA BANK (ΚΟ)	5.554.991,25		ALPHA BANK (ΚΟ)		0,63%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5.025.082,37		ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)		0,60%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.202.287,17		MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)		0,49%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.891.396,45		ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)		0,41%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	3.441.514,56		ΔΕΗ (ΚΟ)		0,38%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	3.426.174,08		FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)		0,30%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.444.815,05		ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)		0,29%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1.860.595,44		ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)		0,27%
JUMBO (ΚΟ)	1.635.370,56		ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)		0,25%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
43.845,27 (εκατ. ευρώ)	-1,55% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	47.839,70 (χιλ. ευρώ)	57,67% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	35.700,89 (χιλ. τεμάχια)	120,43% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	218	755	3.510
FTSE/Χ.Α. Large Cap	218	755	3.510
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.589	38.149	285.208
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	31	166	3.077
ALPHA BANK (ΚΟ)	499	14.896	88.491
ΑΤΤΙCΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	0
COCΑ-COLA HBC AG (ΚΟ)	1	1	178
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	10	21	1.677
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	370	4.000	9.936
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	208	4.249	43.059
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	2	61
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	10	10	66
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	91	325	3.472
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	6	17	1.458
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	6	9	1.469
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	6	170	1.042
JUMBO (ΚΟ)	36	74	781
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	123	445	2.246
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	85	3.620	48.673
MOTOR OIL (ΚΟ)	16	26	543
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	116	339	5.720
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	275	4.788	38.553
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	67	268	2.588
ΟΤΕ (ΚΟ)	84	229	1.885
ΟΛΠ (ΚΟ)	5	21	357
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	218	3.104	14.937
ΔΕΗ (ΚΟ)	231	1.097	8.990
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	47	140	2.272
TITAN CEMENT (ΚΑ)	32	92	1.558
ΝΙΟΗΛCO SA/NV (ΚΑ)	14	40	2.119
Δικαιώματα σε Δείκτες	27	394	1.350
FTSE/Χ.Α. Large Cap	27	394	1.350
Δικαιώματα σε Μετοχές	4	20	976
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	100
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	463
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	95
ΟΤΕ (ΚΟ)	4	20	174
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	14
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	130
Συνολική Δραστηριότητα	2.838	39.318	291.044

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 8 Σεπτεμβρίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5700	0,5720	0,5704	-0,1570	4.650	0,5700	0,5800	0,5700	-0,35
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,4600	0,4800	0,4684	-1,1890	106.849	0,4600	0,4635	0,4635	-3,74
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,3560	0,3600	0,3573	-0,2730	3.776	0,3560	0,3700	0,3560	-1,11
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0110		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC						0,0685	0,0770		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)						0,0770	0,0825		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0100	1,0200	1,0119	-0,8120	3.693	1,0100	1,0200	1,0100	-0,98
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,3400	1,3600	1,3571	1,7140	3.500	1,3300	1,3500	1,3600	1,49
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0300	0,0360	0,0304	-0,2580	1.440	0,0300	0,0395	0,0360	9,09
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0410	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,3300	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0860	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΞΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0,0000	0,2260		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ *						1,0400	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0800	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0200		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0900		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0510	0,0620		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5200	0,5700		
ΝΤΟΛ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						0,8100	0,8700		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0270		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0000		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,8800	0,9300		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,2680	0,2700	0,2696	-0,0420	3.800	0,2680	0,2800	0,2700	0,00
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΛΙΑ ΒΑΔΙΚΗΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	1,8000	1,8200	1,8171	0,7770	24.704	1,7900	1,8000	1,8000	0,00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC (Σ)	1,2200	1,2400	1,2214	2,1410	1.076	1,2000	1,2400	1,2400	3,33
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΩΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,2600		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,5200	0,5600		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2700	0,2780		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0000	0,0790		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,2000		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0435	0,0500		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,2580		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8500	0,8600	0,8501	0,0110	2.300	0,8200	0,8600	0,8600	1,18
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, EM, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΔΕΠ	ΔΔΑΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ΕΛΜΑ HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΕΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,1100		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)	0,0005	0,0005	0,0005	-0,0500	496.000	0,0000	0,0010	0,0005	-50,00
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (AN)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0050	0,0050	0,0050	-0,4000	90.000	0,0045	0,0090	0,0050	-44,44
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						49,0000	53,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2	49,0000	49,0000	49,0000	-100,0000	150	47,0010	50,0000	49,0000	-2,00
ΙΝΓΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ομόλογο) (AN)						0,0000	0,0000		
ΙΝΓΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ομόλογο) (AN)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ομόλογο)						0,0000	0,0000		

Ο Πανιώνιος ξαναζει ακόμη μία καταστροφή

Ο εορτασμός των 130 χρόνων από την ίδρυση του Πανιωνίου Γυμναστικού Συλλόγου Σμύρνης ταυτίστηκε χρονικά με την ειρωνεία της Ιστορίας για το αβέβαιο παρόν και δυσοίονο μέλλον των δύο επαγγελματικών τμημάτων (ποδόσφαιρο και μπάσκετ) του προσφυγικού σωματείου, αλλά και της άσχημης οικονομικής κατάστασης του Ερασιτέχνη που αδυνατεί να επιωμωθεί τη λειτουργία δύο ανώνυμων εταιρειών. Ο σύλλογος των δύο αιώνων και των δύο πειρών, έχοντας δώσει το στίγμα του στον ελληνικό αθλητισμό με την



Η ΠΑΕ Πανιώνιος βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με ξένους επενδυτές από τα τέλη Ιουλίου και το deadline της πολυπόθητης απόκτησης είναι η ερχόμενη Δευτέρα. Αν ακουστεί το «όχι», ο Πανιώνιος θα δηλώσει συμμετοχή στη Φούτμπολ Λιγκ.

καταγραμμένη ιστορικά ανάδειξη αθλητών, αθλητριών, προπονητών και παραγόντων, βρίσκεται για πρώτη φορά ενώπιον της σκληρής πραγματικότητας και πιθανότητας να μην έχει εκπροσώπηση σε καμία επαγγελματική λίγκα ή πρωτάθλημα πρώτης κατηγορίας ερασιτεχνικού επιπέδου.

Ως ιδέα ο Πανιώνιος δεν θα «πεθάνει» ποτέ, όπως είχε πει ο Δημητρός Δάλλας, πριν από 96 χρόνια, στη μετεγκατάσταση του συλλόγου στη Νέα Σμύρνη, μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, αλλά είναι δεδομένο ότι πρέπει να ισχύσει το «έχεις δικαίωμα να πέσεις, αλλά έχεις την υποχρέωση και επιβάλλεται να σηκωθείς». Αυτό υπαγορεύεται από την ιστορία των 130 χρόνων και για όσο διάστημα απαιτηθεί να γίνει αυτή η δύσκολη προσπάθεια. Να απο-

φύγει την πορεία άλλων σημαντικών συλλόγων που δεν άντεξαν στον χρόνο και «ζουν» ακόμα με τις αναμνήσεις ένδοξου παρελθόντος...

Στον επαγγελματικό αθλητισμό, «μιλούν» τα χρήματα. Η ΠΑΕ Πανιώνιος, μετά τη διακρύβρεκτη παραίτηση του ενός εκ των μεγαλομετόχων της, Χρήστου Δάρρα, ο έτερος μέτοχος, Νίκος Ζαμάνης, βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με ξένους επενδυτές, από τα τέλη Ιουλίου. Αν και η ταυτότητα των ενδιαφερομένων δεν έχει αποκαλυφθεί, υποστηρίζεται ότι για το μέγεθος των αγοραστών, αξίζει η αναμονή και συνδυάζεται άρρηκτα με την κατηγορία που θα συμμετάσχουν οι «κυανέρυθροι» την επόμενη περίοδο. Έχουν σταλεί οικονομικά στοιχεία, μέσω τηλεδιασκέψεων για το συνολικό χρέος της ΠΑΕ, σε Δημόσιο και ιδιώτες. Αν ευδοθούν οι διαπραγματεύσεις, ο Πανιώνιος θα δηλώσει συμμετοχή στη Σούπερ Λιγκ 2, στην οποία και έχει υποβιβαστεί, γιατί οι νέοι ιδιοκτήτες θα αναλάβουν τους διακανονισμούς των ιδιωτικών οφειλών (προσφυγές συμβολαίων) που βαραίνουν και τον Δάρρα, καθώς και τη δημιουργία ομάδας σχεδόν από μηδενική αφετηρία. Το deadline της πολυπόθητης απόκτησης είναι η ερχόμενη Δευτέρα. Αν ακουστεί το «όχι», ο Πανιώνιος θα δηλώσει συμμετοχή στη Φούτμπολ Λιγκ, όπου θα μπορεί να έχει ερασιτεχνική ιδιότητα. Τα χρέη σε ιδιώτες θα «παγώσουν» (η ΠΑΕ λειτουργεί ήδη με διοίκηση Πρωτοδικείου) και θα πληρωθούν σε ποσοστό 50%, όταν ο Πανιώνιος επανεμφανισθεί σε επαγγελματική λίγκα. Η ΚΑΕ Πανιώνιος πωλείται τους τρεις τελευταίους μήνες. Η ομάδα έχει δηλώσει, θεωρητικά, συμμετοχή στην Basket League, αλλά είναι και η μοναδική που βρίσκεται στον... αέρα, χωρίς γραφεία, μεταγραφές, προπονητή. Αν η ΚΑΕ δεν πουληθεί και ο νυν ιδιοκτήτης δεν λάβει πιστοποιητικό συμμετοχής από την ΕΕΑ, ο Πανιώνιος κινδυνεύει να μη δηλωθεί ούτε σε ερασιτεχνική κατηγορία (Γ' ΕΣΚΑΝΑ). Ο, τι συνέβη με το τμήμα μπάσκετ γυναικών, γιατί δεν αντικαταστάθηκαν οι παίκτριες στην πατρίδα του; Η αλήθεια είναι ότι τα τελευταία χρόνια έχουν αλλάξει πάρα πολλά στην Μπαρτσελόνα. Από την αποχώρηση του Πε-

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

Πίσω από την υπόθεση Μέσι

Η σχέση του με την Μπαρτσελόνα, τα οικονομικά τρικ και τα νέα δεδομένα στα ταμεία της ομάδας

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Το σίριαλ «Λιονέλ Μέσι» έλαβε τέλος και ο Αργεντινός άσος θα παραμείνει, τουλάχιστον για μία σεζόν ακόμη, στην Μπαρτσελόνα, η Ιστορία όμως κατέγραψε την πρόθεση του δεκαριού των «μπλαουγκράνα» να αναζητήσει άλλο σταθμό στην καριέρα του, έχοντας περάσει όλη του την ποδοσφαιρική ζωή στο Καμπ Νου. Ήταν άραγε διαπραγματευτικό τρικ παραμονής ώστε να πέσει η διοίκηση να δεχθεί τους όρους—οικονομικούς και μη—της πλευράς του Αργεντινίου ή υπάρχει κάτι βαθύτερο που αργά ή γρήγορα θα τον στείλει σε άλλες πολιτείες;

Αυτή θα έλεγε κανείς ότι είναι η ερώ-

Μπαρτομέου και Μέσι αναλώθηκαν σε πράγματα εκτός ποδοσφαίρου, όπως η επικοινωνιακή πολιτική και η φοροδιαφυγή.

τηση των... 700 εκατ. ευρώ, όσο δηλαδή είναι το ύψος της ρήτρας στο συμβόλαιο του διεθνούς Αργεντινίου που εκπνέει το επόμενο καλοκαίρι. Κατέστη σαφές τις τελευταίες ημέρες ότι προς το παρόν δεν είναι κανείς διατεθειμένος να πληρώσει τριπλάσια και πλέον χρήματα από την πληρωμή-ρεκόρ των 222 εκατ. ευρώ που κατέβαλε η Παρί Σεν Ζερμέν στην Μπαρτσελόνα για την αγορά του Νεϊμάρ.

Ερωτήματα

Γιατί όμως να σκεφτεί και να ανακοινώσει την πρόθεσή του για αποχώρηση από την Μπαρτσελόνα ο επί δύο δεκαετίες αφοσιωμένος στην ιδέα του «παραπάνω από ενός συλλόγου» ιδρύματος που τον έκανε από 13χρονο αγόρι, με προβλήματα στην ανάπτυξη του, τον κορυφαίο ποδοσφαιριστή του 21ου αιώνα; Γιατί να αποφασίσει να φύγει από τη ζωή που ο ίδιος έχτισε τόσον καιρό, χωρίς καν να πρόκειται να επιστρέψει στην πατρίδα του;

Η αλήθεια είναι ότι τα τελευταία χρόνια έχουν αλλάξει πάρα πολλά στην Μπαρτσελόνα. Από την αποχώρηση του Πε-



Μία ολόκληρη γενιά Καταλών μεγάλωσε ζώντας τα επιτεύγματα του σπουδαίου Αργεντινίου, ενώ και οι επόμενες έχουν «ποτιστεί» με τη φήμη του. Κάποτε όμως όλα φθάνουν στο τέλος τους. Αργά ή γρήγορα...

Γουαρδιόλα και μετά, η ιστορική ομάδα έχει πάρει την... κάτω βόλτα, παρά τις εγχώριες επιτυχίες μέχρι και το 2019. Ούτε στο Τσάμπιονς Λιγκ έχει πετύχει τον στόχο της από το 2015 και μετά ούτε παίζει το θελκτικό ποδόσφαιρο που είχε κάνει την ομάδα της Καταλωνίας να θαμπώνει και όσους δεν γνωρίζουν τα μυ-

στικά του αθλήματος. Τα διοικητικά σκάνδαλα περισσεύουν, οι ατασθαλίες, η εγκατάλειψη της πολιτικής της μη εμπορευματοποίησης (βλέπε διαφήμιση στη φανέλα κ.λπ.) και η απροκάλυπτη υποστήριξη των μάταιων αποσχιστικών τάσεων της Καταλωνίας αφάιρεσαν από τον σύλλογο την ηθική υπεροχή που είχε στα

μάτια των ουδέτερων έναντι του μεγάλου αντιπάλου με τα λευκά.

Ο ίδιος ο Μέσι είδε συμπαίκτες και φίλους του να φεύγουν από το Καμπ Νου, είτε λόγω ηλικίας είτε λόγω μεταγραφής, με τελευταίο τον Λουίς Σουάρες. Είδε το 2020 τη διοίκηση να επιχειρεί ένα προπονητικό... πασάλεμμα με την πρόσληψη του Κίκε Σετιέν, που οδήγησε στην πρώτη σεζόν χωρίς κανέναν τίτλο από το 2006.

Είδε ακόμη τις ισπανικές φορολογικές αρχές να τον κυνηγούν και να τον καταδικάζουν για φοροδιαφυγή. Είδε επιτελικά στελέχη, όπως ο τεχνικός διευθυντής Ερίκ Αμπιντάλ πριν από μερικούς μήνες, να του ρίχνουν εμμέσως το φταίξιμο για αποτυχίες και την απομάκρυνση προπονητών όπως ο Ερνέστο Βαλβέρδε.

Κάποιος θα προσέθετε ακόμη και την αποχώρηση πρότερου του Κριστιάνο Ρονάλντο από τη Ρεάλ Μαδρίτης για τη Γιουβέντους, καθώς η ευγενής αμίλλα με τον Πορτογάλο αποτελούσε ασφαλώς μέγα κίνητρο για την καθημερινότητα του Μέσι στην Μπαρτσελόνα.

Το σημαντικότερο όμως φαίνεται να είναι η κακή σχέση του με τον πρόεδρο της Μπαρτσελόνα, Γκόζεπ Μαρία Μπαρτομέου, ο οποίος σύμφωνα με ισπανικά ρεπορτάζ έφτασε στο σημείο να πληρώσει εταιρεία δημοσίων σχέσεων για να δυσφημιστούν είδωλα του συλλόγου όπως ο Μέσι και ο Γουαρδιόλα, επειδή μπορεί να του έκαναν κριτική. Και βεβαίως υπάρχει και αυτό το ντροπιστικό 2-8 από την Μπάγερν...

Η Αργεντινιά

Να σημειωθεί επίσης ότι και άλλες φορές ο Μέσι έχει δείξει τάσεις φυγής κατόπιν αποτυχιών. Οι συμπατριώτες του έχουν ακούσει τον Λέο να ανακοινώνει δύο φορές την αποχώρησή του από την Εθνική Αργεντινής, πάντα ύστερα από αποτυχίες, όμως ο δρόμος τον ξαναφέρνει πάντα στη φανέλα με το εθνόσημο, μάλλον μέχρι να κερδίσει επιτέλους κάποιο μεγάλο τρόπαιο.

Ο Μέσι είναι αναμφίβολα το σύμβολο της Μπαρτσελόνα και θα παραμείνει, όποτε και αν αυτός αποχωρήσει. Ωστόσο καταλαβαίνει πλέον και ο ίδιος ότι είναι πολύ πιθανό η Μπαρτσελόνα που εκείνος αγάπησε να μην υπάρξει ποτέ πια.

ΠΡΩΤΗ ΠΙΑΣΑ
Στέλλα Μάρκου | Γιώργος Λογίδης | Αντρέας Γιωργαλλής

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7:00 - 10:00

Listen Live Radio Live
App Store Google Play
24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΝΕ ΠΑΙΓΝΙΔΙ
Δημήτρης Χριστοφόρου | Ονσίφορος Σταύρου

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10:00 - 12:00

Listen Live Radio Live
App Store Google Play
24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΟΥ: Το 2021 ο μαζικός εμβολιασμός

Ενθαρρυντικά νέα από την κλινική δοκιμή του ρωσικού εμβολίου

Δεν θα πραγματοποιηθούν εκτεταμένοι εμβολιασμοί κατά της COVID-19 πριν από τα μέσα της επόμενης χρονιάς, ανακοίνωσε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, διαψεύδοντας τις ελπίδες, αλλά και σχετικές εξαγγελίες πολιτικών ηγετών σε ολόκληρο τον κόσμο, μεταξύ των οποίων ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ.

Διάφευση σχετικών εξαγγελιών από πολιτικούς ηγέτες σε ολόκληρο τον κόσμο, μεταξύ των οποίων και ο Τραμπ.

Η Μάργκαρετ Χάρις, εκπρόσωπος Τύπου του οργανισμού, έκανε τη σχετική ανακοίνωση, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη σημασία που έχει η ολοκλήρωση όλων των ελέγχων ώστε να καταστεί απολύτως βέβαιο ότι τα νέα εμβόλια είναι ασφαλή και αποτελεσματικά. «Η φάση 3 της κλινικής δοκιμής, την οποία ήδη διεξάγουν πολλά υποψήφια εμβόλια, πρέπει να διαρκέσει περισσότερο, ώστε να δούμε αφενός πόσο αποτελεσματικά και αφετέρου πόσο ασφαλή είναι τα εμβόλια», κατέληξε.

Ταυτόχρονα, δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό The Lancet τα πρώτα αποτελέσματα του ρωσικού εμβολίου Sputnik-V, από τις φάσεις 1 και 2 της κλινικής δοκιμής. Όπως διαπιστώνεται, το εμβόλιο

πυροδότησε ανοσοποιητική αντίδραση στους 39 υγιείς εθελοντές, χωρίς να προκαλέσει σημαντικές παρενέργειες.

Δεν πρόλαβε να χτυπήσει το κουδούνι της νέας σχολικής χρονιάς και ήδη ο Γάλλος υπουργός Παιδείας Ζαν-Μισέλ Μιλανκέ ανακοίνωσε χθες ότι έκλεισαν 22 σχολεία στη Γαλλία και στις υπερπόντιες κτήσεις της.

Ο εντοπισμός τριών κρουσμάτων σε μια σχολική μονάδα επιβάλλει το άμεσο κλείσιμό της.

Η Βραζιλία έχει πλέον καταγράψει πάνω από 4 εκατ. επιβεβαιωμένα κρούσματα και περισσότερους από 124.000 θανάτους εξαιτίας της COVID-19. Κατά πόδας την ακολουθεί η Ινδία, που χθες ανακοίνωσε 80.000 νέες λοιμώξεις. Τα συνολικά κρούσματα στην Ινδία ανέρχονται σε 3,94 εκατ. και οι θάνατοι σε 68.472.

Αισιόδοξα τα νέα από το επιστημονικό πεδίο, καθώς ο φαρμακευτικός κολοσσός Roche έλαβε επείγουσα έγκριση από τον Αμερικανικό Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) για ένα διαγνωστικό τεστ που εντοπίζει και ξεχωρίζει τον κορωνοϊό από τα στελέχη του ιού της γρίπης, λύνοντας τα χέρια των γιατρών όσον αφορά τη διάγνωση.

Τέλος, Ιταλοί ειδικοί σε μελέτη τους επισμαίνουν ότι ο χρόνος που χρειάζεται για να εξαλειφθεί ο κορωνοϊός από τον ανθρώπινο οργανισμό είναι κατά μέσον όρο 30 ημέρες μετά το πρώτο θετικό μοριακό τεστ και 36 ημέρες μετά τα πρώτα συμπτώματα.

Οι Ιταλοί ειδικοί εκτιμούν ότι όσοι



Δεν πρόλαβε καλά καλά να χτυπήσει το κουδούνι της νέας σχολικής χρονιάς και έκλεισαν ήδη 22 σχολεία στη Γαλλία και στις υπερπόντιες κτήσεις της.

αρρώστησαν θα πρέπει να κάνουν ένα δεύτερο μοριακό τεστ αφού περάσουν τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες μετά το πρώτο, προκειμένου να βεβαιωθούν

ότι έχει εξαφανιστεί πια ο κορωνοϊός από τον οργανισμό τους και έτσι να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο εξάπλωσής του εν αγνοία τους.

Διάρροια και εμετός τα συμπτώματα στα παιδιά

Διαφορετικά είναι τα συμπτώματα που εμφανίζουν τα παιδιά που έχουν προσβληθεί από τον κορωνοϊό, από εκείνα των ενήλικων ασθενών, με κυρίαρχα τη στομαχική δυσφορία, τη διάρροια και τους εμετούς. Σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξαν ερευνητές του Πανεπιστημίου Queen's, στο Μπέλφαστ. Οι Ιρλανδοί επιστήμονες διαπίστωσαν ότι η εμφάνιση στομαχικών συμπτωμάτων είναι ιδιαίτερας συχνότητας στα παιδιά που προσβλήθηκαν από τον ιό και πρέπει να συνιστούν «καμπανάκι κινδύνου» για γονείς και παιδιά. «Η διάρροια και οι εμετοί αποτελούν καλύτερη ένδειξη της λοίμωξης από ό,τι ο βήχας ή οι αλλαγές στην όσφρηση ή στη γεύση. Αν θέλουμε πραγματικά να διαγνώσουμε τη λοίμωξη COVID-19 στα παιδιά, πρέπει να αρχίσουμε να ερευνούμε την κατάσταση μόλις αντιληφθούμε διάρροιες και εμετούς, ακόμα και αν δεν υπάρχουν συμπτώματα στην ανώτερη αναπνευστική οδό», δήλωσε ο επικεφαλής της έρευνας δρ Τομ Γουόττερφιλντ.

Σχεδόν το 7% των παιδιών που συμμετείχαν στην έρευνα, είχαν αναπτύξει ήδη αντισώματα κατά του κορωνοϊού.

φιλντ. Μελέτες που εκπονήθηκαν και σε ενήλικους που ασθενούσαν από COVID-19 αποκάλυψαν μια σειρά συμπτωμάτων που δεν προέρχονταν από το αναπνευστικό σύστημα, όπως μυαλγία, κόπωση, διανοπτική σύγχυση και στομαχικά προβλήματα. Ο δρ Γουόττερφιλντ τόνισε ότι τα τρία έως τώρα βασικά συμπτώματα (πυρετός, βήχας, ανοσμία - αγευσία) και η διενέργεια τεστ στα συμπτωματικά παιδιά μπορεί να αποκαλύψουν το 76% των κρουσμάτων σε ανηλίκους. Αν, όμως, στον κατάλογο των ύποπτων συμπτωμάτων προστεθούν οι γαστρεντερικές διαταραχές,

τότε το ποσοστό φθάνει το 97%. Η έρευνα εκπονήθηκε μεταξύ Απριλίου και Ιουλίου σε δείγμα περίπου 1.000 παιδιών ηλικίας δύο έως 15 ετών. Κανένα τους δεν είχε νοσηλευθεί σε νοσοκομείο λόγω COVID-19. Διαπιστώθηκε ότι σχεδόν το 7% από αυτά είχαν αναπτύξει ήδη αντισώματα κατά του κορωνοϊού. Το 31% των παιδιών με COVID-19 είχαν εμφανίσει πυρετό, το 19% γαστρεντερικά συμπτώματα και το 18% πονοκέφαλο. Τα περισσότερα ήταν ασυμπτωματικά. Ο δρ Γουόττερφιλντ είναι ιδιαίτερα καθορυσαστικός προς τους γονείς, επισημαίνοντας ότι η ρινική καταρροή ή το φτάρνισμα που μπορεί να εμφανίσει ένα παιδί τον χειμώνα δεν υποδεικνύουν λοίμωξη από κορωνοϊό.

Ο καθηγητής Γενετικής Επιδημιολογίας Τιμ Σπέκτορ, του King's College, επιβεβαίωσε ότι «ο βήχας ως σύμπτωμα COVID-19 δεν είναι τόσο συνηθισμένος στα παιδιά όσο στους μεγάλους. Πιο συνηθισμένα συμπτώματα είναι τα γαστρεντερικά, η απώλεια όρεξης και ο πυρετός».

Η ατμοσφαιρική ρύπανση μας καθιστά ευάλωτους στον ιό

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ**

Μια νέα ευρωπαϊκή μελέτη αποδεικνύει την άμεση σχέση ανάμεσα στα περιβαλλοντικά προβλήματα και στις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες. Επιπλέον, πρόημα στοιχεία από την εξάπλωση του κορωνοϊού δείχνουν ότι οι πληθυσμοί οι οποίοι εκτίθενται σε βαρύτερη ατμοσφαιρική ρύπανση –που παραμένει κύρια περιβαλλοντική απειλή για την υγεία των Ευρωπαίων– είναι πολύ περισσότερο ευάλωτοι. Αυτό που τώρα διερευνάται είναι κατά πόσον τα αιωρούμενα μικροσωματίδια από αέριους ρύπους συμβάλλουν στην εξάπλωση του κορωνοϊού.

Η έκθεση που δημοσιεύεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος έχει θέμα «Υγιές περιβάλλον, υγιείς ζωές: πώς το περιβάλλον επηρεάζει την υγεία και την ευζωία στην Ευρώπη» και καλύπτει ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο. Ανάμεσα στα βασικά της συμπεράσματα:

- Η ατμοσφαιρική ρύπανση παραμένει η κύρια απειλή για την υγεία των Ευρωπαίων, καθώς της αποδίδονται περισσότεροι από 400.000 πρόωροι θάνατοι ετησίως στην Ε.Ε. Η πχορρύπανση έρχεται δεύτερη, καθώς ευθύνεται για 12.000 πρόωρους θανάτους, ενώ ακολουθούν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως καύσωνες και πλημμύρες.

- Το βάρος της ρύπανσης και της κλιματικής αλλαγής δεν είναι το ίδιο σε όλη την Ευρώπη. Το μεγαλύτερο ποσοστό ετήσιων θανάτων που αποδίδεται σε κακές περιβαλλοντικές συνθήκες καταγράφεται στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη (27%) και το χαμηλότερο στην Ισλανδία και στη Νορβηγία (9%). Να σημειωθεί ότι η Ελλάδα είναι η μόνη από τις «παλαιές» (προ του 2004) χώρες της Ε.Ε. στην οποία το ποσοστό πρόωρων θανάτων που αποδίδονται σε περιβαλλοντικά αίτια ξεπερνάει το 15%.

- Οι φτωχότερες κοινωνίες κατά κανόνα εκτίθενται σε υψηλότερα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και πχορρύπανσης, ενώ οι προϋφιστάμενες συνθήκες υγιεινής αυξάνουν την τρωτότητα του

πληθυσμού στις κακές περιβαλλοντικές συνθήκες.

Βέβαια υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στις χώρες: για παράδειγμα, στην Κροατία, στην Ελλάδα, στην Πολωνία και στη Ρουμανία, οι άνθρωποι που ζουν στα όρια της φωτιάς εντοπίζονται περισσότερο σε αγροτικές περιοχές και επομένως δεν θεωρείται ότι εκτίθενται περισσότερο από τον γενικό πληθυσμό σε πχορρύπανση. Ωστόσο η αδυναμία πρόσβασης μεγάλων οικονομικών ομάδων σε θέρμανση και κλιματισμό στην Ελλάδα, στην Πορτογαλία, στη Βουλγαρία και στη Μάλτα τις καθιστά πιο ευάλωτες. Χαρακτηριστικό είναι ότι χώρες με μεγάλα ποσοστά πληθυσμού στο όριο της φτώχειας, όπως η Ελλάδα, η Πορτογαλία και η Ιρλανδία, έχουν αυξημένο αριθμό θανάτων τον χειμώνα.

Τα συμπεράσματα μελέτης με θέμα την υγεία και την ευζωία στην Ευρώπη.

Στην Ελλάδα, τέλος, έχει αποδειχθεί από μελέτες η άμεση σύνδεση των χαμηλών εισοδημάτων με την έκθεση στις επιπτώσεις από πλημμύρες.

Ενα από τα πιο ενδιαφέροντα κομμάτια της έρευνας αφορά τη σχέση του κορωνοϊού και των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Όπως επισημαίνεται, σύμφωνα με τις πρώτες μελέτες, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η φτώχεια συνδέονται με υψηλότερο ποσοστό θανάτων από την πανδημία. Ιταλικές έρευνες υποδεικνύουν ότι η μακρόχρονη έκθεση σε ρύπους, όπως τα αιωρούμενα μικροσωματίδια, το όζον και το διοξείδιο του θείου, αποδυναμώνουν τις άμυνες του ανώτερου αναπνευστικού συστήματος, διευκολύνοντας την «είσοδο» του κορωνοϊού. Ως εκ τούτου θεωρούν ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση στη βόρεια Ιταλία πρέπει να θεωρηθεί ότι συνέβαλε στην ταχύτερη εξάπλωση του κορωνοϊού.

Χρεοκόπησε οίκος ανοχής με «όνομα» εξαιτίας υγειονομικών μέτρων

ΚΟΛΩΝΙΑ. Στο παρελθόν ανήκει πλέον το Pascha, ένας από τους μεγαλύτερους οίκους ανοχής της Ευρώπης, που χρεοκόπησε μετά τα εξοντωτικά μέτρα για τον περιορισμό της πανδημίας. Το δεκαώροφο Pascha υπήρξε ορόσημο για την πόλη της Κολωνίας και συνήθως στέγαζε 120 ιερόδουλες συν 60 ακόμα άτομα προσωπικό, όπως κομμωτές και μαγειρούς. Η πορνεία απαγορεύτηκε στο κρατίδιο της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστροφάλιας από την αρχή της πανδημίας, στις αρχές του έτους. Ο διευθυντής του οίκου, Αρμίν Λόμπσεϊντ, σε συνέντευξή του κατήγγειλε τις γεμναστικές αρχές για τη διαχείριση της πανδημίας και κυρίως για την ασάφεια σχετικά με τον χρόνο που θα μπορούσε να ξαναλειτούργήσει ο οίκος ανοχής, κάτι που τελικά τον οδήγησε στην πτώχευση.



Η πορνεία απαγορεύτηκε στο κρατίδιο της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστροφάλιας από την αρχή της πανδημίας, στις αρχές του έτους.

Α Π Ο Ψ Η / Τον **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΤΣΑΛΑΚΗ*** και **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΣΟΥΜΠΡΗ****

Πρόβλεψη της εξέλιξης του 2ου κύματος των κρουσμάτων του κορωνοϊού

Μια ασθένεια αρχίζει να υποχωρεί πολύ πριν τελειοποιηθεί και διαδοθεί η αντίστοιχη φαρμακευτική αγωγή ή το εμβόλιο. Οι βασικοί λόγοι για να αρχίσει η υποχώρηση, στην περίπτωση της COVID-19, είναι η φυσιολογική αντίδραση της κοινωνίας με τη λήψη μέτρων ατομικής προστασίας και μέτρων ανάσχεσης της εξάπλωσης του ιού. Οπότε τα μέτρα που λαμβάνονται είναι μέρος μιας φυσιολογικής διαδικασίας που επιβάλλεται να ληφθούν. Ετσι αντιμετωπίστηκε το πρώτο κύμα. Στο Πολυτεχνείο Κρήτης εφαρμόσαμε ένα μοντέλο πρόβλεψης σημιοειδούς καμπύλης και της αντίστοιχης καμπύλης του κύκλου ζωής, με το οποίο, εγκαίρως και επιτυχώς, προβλέφθηκε η εξάπλωση του πρώτου κύματος της επιδημίας. Η κορυφή του πρώτου κύματος ήταν στις αρχές Απριλίου και το τέλος στα μέσα Μαΐου, όπως αναφέρεται στον παρακάτω σύνδεσμο της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»: <https://www.kathimerini.gr/1071879/gallery/epikairothta/ellada/provleyh-e3ei3hs-tnw-kroysmatwn>.

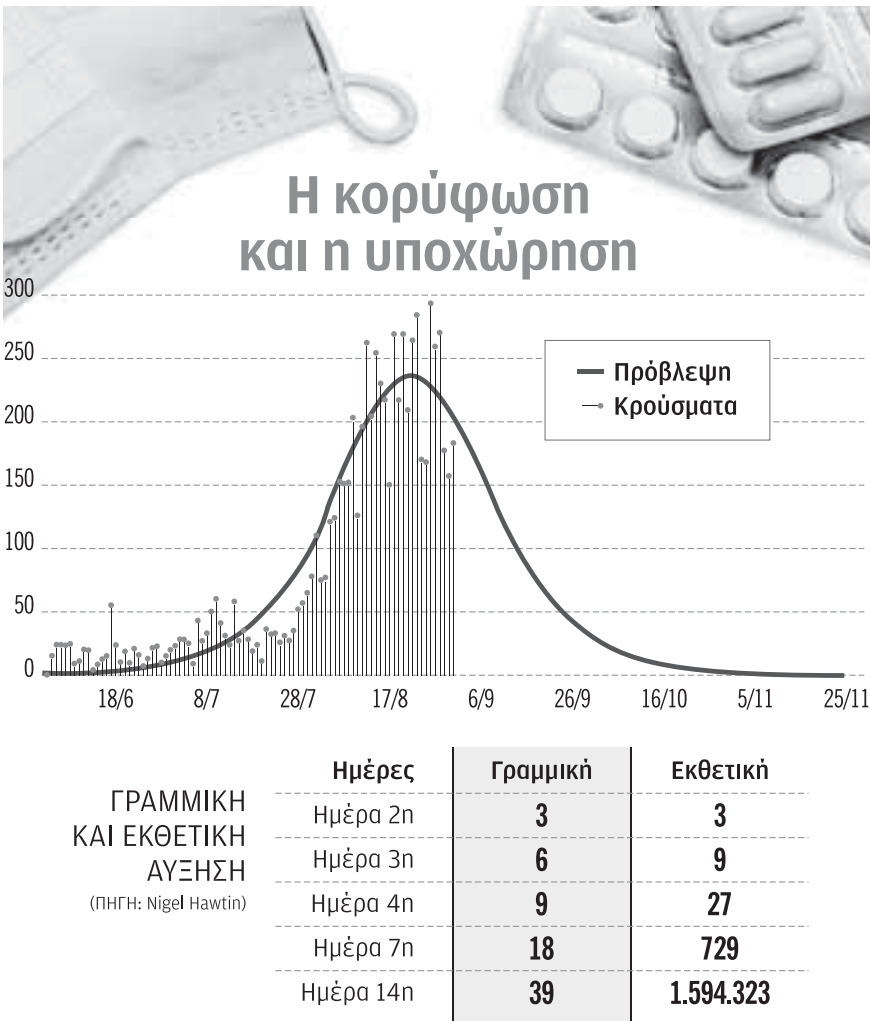
Η νίκη στη μάχη εναντίον μιας ασθένειας, όπως έχουν δείξει πολλές επιστημονικές μελέτες, είναι μια σταδιακή διαδικασία που εξελίσσεται πάνω σε μια σημιοειδή καμπύλη ή στην αντίστοιχη καμπανοειδή (κύκλος ζωής) καμπύλη. Η σημιοειδής καμπύλη, αναπαριστά τη σωρευτική (αθροιστική) αύξηση των κρουσμάτων και η καμπανοειδής καμπύλη τα κρούσματα ανά ημέρα.

Από ιστορικά δεδομένα για το πρώτο μισό των κρουσμάτων μπορεί να προβλεφθεί το δεύτερο μισό. Επίσης ο κύκλος

Με βάση τα δεδομένα από τις αρχές Ιουνίου μέχρι τις 31/8/20 η κορύφωση εμφανίστηκε στο τέλος Αυγούστου και το τέλος του δεύτερου κύματος θα έλθει στα τέλη Νοεμβρίου υπό την προϋπόθεση της ευλαβικής τήρησης των μέτρων.

Ζωής της επιδημίας είναι συμμετρικός, οπότε από το πρώτο μισό των κρουσμάτων της επιδημίας, μπορεί να προβλεφθεί το άλλο μισό.

Η εφαρμογή του μοντέλου πρόβλεψης για το 2ο κύμα κρουσμάτων, με βάση τα δεδομένα από τις αρχές Ιουνίου μέχρι 31/08/20 προβλέπει ότι η κορύφωση του δεύτερου κύματος εμφανίστηκε στο τέλος Αυγούστου και το τέλος του δεύτερου κύματος θα έλθει στα τέλη Νοεμβρίου σύμφωνα με το διάγραμμα. Επομένως μπορούμε να προβλέψουμε, με ακρίβεια περίπου 90%, ότι η εξάπλωση του 2ου κύματος COVID-19 θα ακολουθήσει το συγκεκριμένο διάγραμμα. Αυτό βέβαια ισχύει με την προϋπόθεση ότι θα τηρηθούν τα μέτρα προστασίας στο υπόλοιπο διάστημα. Σε κάθε περίπτωση, η πρόβλεψη αυτή αποτελεί ένα χρονοδιάγραμμα για ορθότερη λήψη αποφάσεων για τους ιδιώτες, επιχειρηματίες, κυβερνητικές υπηρεσίες κ.λπ.



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως δείκτης για την επιτυχία των μέτρων ενόσω τα κρούσματα θα βρίσκονται πέρα της καμπύλης.

Η έγκαιρη λήψη μέτρων, αλλά κυρίως η πιστή τήρηση των μέτρων από τους πολίτες, απέτρεψε την εκθετική αύξηση των κρουσμάτων στο πρώτο κύμα. Το αποτέλεσμα ήταν σήμερα, το Περου και το Βέλγιο να βρίσκονται στην πρώτες θέσεις θανάτων από κορωνοϊό, με περίπου 85 θανάτους ανά 100.000 κατοίκους. Ισως λόγω της μεγάλης δημοσιότητας να περιμέναμε να βλέπαμε στην πρώτη θέση την Ιταλία ή τις ΗΠΑ.

Όμως η Ιταλία είναι στην πέμπτη θέση, με 58,68 θανάτους και οι ΗΠΑ στην όγδοη θέση με 55,93. Η Ισπανία (62,01) με την Αγγλία (61,05) μοιράζονται την τρίτη και τέταρτη θέση. Ακολουθούν η Χιλή στην έκτη θέση (58,16), η Σουηδία στην έβδομη θέση (57,58), η Βραζιλία στην ένατη θέση (55,79), η Γαλλία στη δέκατη θέση (46,83), η Ρωσία στην ενδέκατη θέση (11,59), η Δανία στη δωδέκατη (10,77) και η Ινδία στη δέκατη τρίτη (4,53). Η χώρα μας βρίσκεται σε πολύ χαμηλή θέση με 2,49 θανάτους ανά 100.000 κατοίκους εξαιτίας των έγκαιρων μέτρων που υλοποιήθηκαν επιτυχώς.

Η σημασία της κατανόησης της εκθετικής αύξησης των κρουσμάτων, έχει μεγάλη σημασία για την αποδοχή της ανάγκης να ληφθούν άμεσα μέτρα, για αυτό παρατίθεται ο πίνακας, όπου συγκρίνεται η γραμμική με την εκθετική αύξηση κρουσμάτων.

Στη γραμμική αύξηση ένα μέγεθος που

* Ο κ. Γεώργιος Ατσάλακης είναι αναπληρωτής καθηγητής Πολυτεχνείου Κρήτης.

** Ο κ. Βασίλειος Τσομπρής είναι φοιτητής Σχολής Πολυτεχνείου Κρήτης.

www.deloitte.com/cy/tax